ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ ԵՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐՈՎ
սովորող ուսանողների համար

ԵՐԵՎԱՆ – 2019-2020

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ I.

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՄԲ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ....4

1. Ընդհանուր դրույթներ....5
2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը....5
   2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները....5
   2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները....8
   2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը....9
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները....10
4. Կրեդիտների հատկացումը....10
5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները....11
6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը....11
   6.1. Համակարգի հիմնադրույթները....11
   6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը....13
   6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը....16
   6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը....17
   6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը....17
   6.6. Ուսման առաջադիմությունը....20
7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը....21
8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը....23
9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը....24
10. Դասընթացների տեղեկագիրքը....25
11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը....26
12. Կրեդիտների փոխանցումը....28
13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը....29
14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները....30
15. Եզրափակիչ դրույթներ....31

ԲԱԺԻՆ II.

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ....32

Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ....32

1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը....33
2. Ծրագրի բովանդակությունը....34
   2.1. *Ուսումնական կառուցամաս*....34
   2.2. *Հետազոտական կառուցամաս*....37

Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ....39

1. Տեղեկագրքի նպատակը....40

2. Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ...41
3. Լրացական դասընթացներ 43
4. Տիտղոսային ծրագրի պարտադիր դասընթացներ......................................47
5. Կամընտրական դասընթացներ 75
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ..92

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՄԲ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ (այսուհետ՝ Կենտրոն) հեռակա ուսուցմամբ մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:

1.2. Կարգը ներառում է հեռակա ուսուցման ձևով մագիստրոսի պատրաստման ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:

1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS[1] կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են Կենտրոնի մագիստրոսի կրթական ծրագրում:

1. *Կարողությունը* գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:

2. *Կրթական արդյունքն* այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը զուգակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:

3. *Կրթական (ուսումնական) մոդուլը* ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1

[1] Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:

4. *ECTS կրեդիտը* դասընթացն (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

5. *ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.*

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
- կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
- կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,
- ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
- կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների

քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),

- կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:

6. *Կրեդիտային համակարգը* ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:

7. *Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը* միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 48 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

8. *ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.*

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, ավարտական աշխատանքներին և այլն,
- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները երկուսն են՝

ա) *կրեդիտների փոխանցում.*

այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) *կրեդիտների կուտակում.*

այս գործառույթի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի ուսումնառության անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ:

Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

2.2.2. *Կրեդիտների փոխանցման* գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ,կրթական մոդուլներ, ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք)արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

2.2.3. *Կրեդիտների կուտակման գործառույթի* հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,

- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ)դասախոսի նախապատվությունից,
- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

2.3. ***Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը***

1. Կենտրոնում մագիստրոսի կրթական աստիճաններում հեռակա ուսուցման համակարգի ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է միջինը 1440 ժամ, որը համարժեք է 48 ECTS կրեդիտի:
2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
3. Հեռակա ուսուցմամբ մագիստրոսի պատրաստման ծրագրի տևողությունը կազմում է 2.5 տարի (5 կիսամյակ): Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանվում է 16-շաբաթյա տևողություն, որից 3 շաբաթը հատկացվում է տեսական ուսուցման, 9-ը՝ ինքնուրույն աշխատանքի և կոնսուլտացիաների, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանի համար: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լսարանային լրիվ բեռնվածությունը առնվազն 24 ժամ է[2] :
5. Հեռակա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա առնվազն 22-26, առավելագույնը՝ 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 48 կրեդիտ:

---

[2] Առանց լրացական դասընթացների

6. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:
7. Մագիստրոսի՝ 2,5 տարի ուսման տևողության դեպքում կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը 120 կրեդիտ է, և առնվազն 96 կրեդիտ՝ 2 տարի ուսման տևողության դեպքում :

3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:
3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝

ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,

բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնց յուրացման կիսամյակն ամրագրված է մագիստրոսական ծրագրում, ուսանողը դրանք ընտրում է առաջարկվող ցանկից:

4. Կրեդիտների հատկացումը

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատաժամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:
2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը կախված է նաև պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն:
3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որ դրա կատարման համար պահանջվող

ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին:

4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները

1. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար Կենտրոնի ուսանողը ծրագրի կատարման արդյունքում պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնագիտական բեռնվածություն՝ 2,5 տարի ուսման տևողությամբ և առնվազն 96 կրեդիտ՝ 2 տարի ուսման տևողությամբ:

2. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն առնվազն 6 կրեդիտ՝ *ընդհանուր դասընթացների կրթամասից*, 2,5 տարի ուսման տևողությամբ՝ 48 կրեդիտ և առնվազն 42 կրեդիտ՝ 2 տարի ուսման տևողությամբ՝ *հետազոտական կառուցամասից /ներառյալ՝ մագիստրոսական թեզը/*:

3. Մնացած կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է մասնագիտական պարտադիր կրթամասով և կամընտրական դասընթացներով՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր ծրագրի համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 18 կրեդիտ հատկացվում է կամընտրական դասընթացների ձևով որոշակի ուղղությամբ անհատական ուսուցում իրականացնելու համար):

6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

6.1. Համակարգի հիմնադրույթները

1. Կենտրոնում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը՝ գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարբեր բաղադրիչները:

2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.

ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում՝ հաշվի առնելով դասահաճախումները և մասնակցության ակտիվությունը,

բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ, թեստեր, նախագծեր, անհատական աշխատանքներ և այլն),

գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում,

դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

3. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից,

պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ՝ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

ա) *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ*,

բ) *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ*։

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Մագիստրոսի կրթական ծրագրում ներառված բոլոր դասընթացները եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ են։

1. Դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն, որոնցից առնվազն մեկն անց է կացվում ուսանողի գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա։ Եզրափակիչ քննության ձևը դասընթացը կազմակերպող դասախոսի առաջարկությամբ հաստատում է ամբիոնի վարիչը։
2. Դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Գ_{արդ.}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության ակտիվության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր։ Դասընթացին ուսանողի մասնակցության $Գ_{մաս.}$ միավորը որոշվում ***աղյուսակ 1-ում*** բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան (ուսումնառության անհատական ժամանակացույցով սովորող ուսանողի՝ դասընթացի մասնակցության համար տրվող միավորների քանակը հաշվարկվում է նրա ինքնուրույն աշխատանքի կատարողականի հիման վրա)։

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը (%)	Հատկացվող միավորը
91-100	2
81-90	1,5
71-80	1

61-70	0,5
<60	0

Օրինակ 1. Եթե 12 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 5 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

[1- 5/12] x 100% = (1-0.42) x 100% = 58%

Համաձայն աղյուսակի՝ $Գ_{\text{մաս.}}$ = 0 միավոր:

գգ
Օրինակ 2. Եթե 24 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 3 ժամ անհարգելի և 2 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝ ***[1- 3/2 4-2] x 100% = (1-0,14) x 100% = 86%*** *Համաձայն աղյուսակի՝ $Գ_{\text{մաս.}}$ = 1,5 միավոր:*

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների (գրավոր աշխատանք և բանավոր ներկայացում), կամ 1 ընթացիկ (միջանկյալ) և անհատական աշխատանք կամ թեստ[3] արդյունքներից ($\sum Ք_{\text{ընթ.}}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր.

գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($Ք_{\text{եզր.}}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

[3] Թեստային առաջադրանքի գնահատման քայլը առնվազն 0,1 միավոր

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$\text{Գ}_{\text{արդ.}} = \text{Գ}_{\text{մաս.}} + \sum \text{Ք}_{\text{ընթ.}} + \text{Ք}_{\text{եզր.}} :$$

Ըստ այդմ, մագիստրոսի կրթական ծրագրում ընդգրկված դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով) [4].

Աղյուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	$\text{Գ}_{\text{մաս.}}$	$\text{Ք}_{\text{ընթ.}}$1	$\text{Ք}_{\text{ընթ.}}$2	$\text{Ք}_{\text{եզր.}}$	$\text{Գ}_{\text{արդ.}}$
Միավորը	2	8		10	20

3. Ընթացիկ գնահատման ձևերի միջև միավորների բաշխման քանակական հարաբերակցությունը որոշում է դասընթացը վարող դասախոսը, ինչը պարտադիր կերպով արձանագրվում է մագիստրոսական ծրագրի ուսանողի ուսումնառության ուղեցույցում զետեղված դասընթացի նկարագրության մեջ (դասընթացի ընթացիկ գնահատման կառուցվածքի փոփոխություն ուղեցույցի հրապարակումից հետո չի թույլատրվում):
4. Գնահատման վերը նկարագրված եղանակը կիրառվում է միայն ուսումնական կառուցամասի բաղկացուցիչ դասընթացների (բացի լրացական դասընթացներից) գնահատման համար: Հետազոտական կառուցամասի մոդուլները, այդ թվում նաև պրակտիկաները, գնահատվում են ստուգարքի ձևով: Մագիստրոսական ատենախոսությունը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ սույն կարգում բերված գնահատման չափանիշներին համապատասխան:

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը,

[4] Ընթացիկ քննության մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0.5 է

քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):

2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում են ամբիոնները, և հաստատում է ուսումնական մասի պետը: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնական մաս:
3. Ընթացիկ քննությունները կամ դրանց հավասարեցված առաջադրանքները անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 4÷5-րդ և մինչև 11-րդ շաբաթներում տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսի կողմից (դասերից դուրս) :
4. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշրջանում՝ 15 ÷16-րդ շաբաթներում:
5. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը քննական ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է ամբիոն:
6. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն զանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև՝ուսումնական մասի պետին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. Կենտրոնում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 3.

Գնահատման արդյունարար միավորը	Գնահատականը
18-20	«Գերազանց»
13-17	«Լավ»
8-12	«Բավարար»
0-7	«Անբավարար»

0	Չներկայացած
-	«Ստուգված»/ «Չստուգված»

Դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը օրինակ՝ 18 (գերազ.)):

2. Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «Չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին վարկանիշային միավորներ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ) վրա:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար Կենտրոնի ուսումնական մասը, ամբիոնի հետ համատեղ յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*[5], որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:
2. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:
3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական

[5] Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակն կցված է սույն կարգին (հավելված 3):

տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները[6]

- *գումարային կրեդիտների* քանակը,
- *գնահատված կրեդիտների* քանակը,
- *վարկանիշային միավորները*,
- *միջին որակական գնահատականը*:

4. *Գումարային կրեդիտը* (Կ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:
5. *Գնահատված կրեդիտը* (ԳԿ) գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

ԳԿ=Σ Կրեդիտ :

6. *Վարկանիշային միավորը* (ՎՄ) յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

ՎՄ=(Σ Կրեդիտ x $Գ_{արդ}$):

որտեղ $Գ_{արդ}$-ը տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է:

[6] Տե՛ս հավելված 3 ակադեմիական տեղեկագիրը:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5,4, և 6 կրեդիտանոց դասընթացից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12,16, և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝

ՎՄ= 5 x 12 + 4 x 16 + 6 x 19 = 238՝300** հնարավորից **(5 x 20 + 4x 20 + 6 x 20)

7. *Միջին որակական գնահատականը* (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ).

ՄՈԳ= ՎՄ/ ԳԿ

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝

ՄՈԳ= 238/15 = 15,87

20 հնարավորից:

8. Հաշվառում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են *կիսամյակային* (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և *արդյունարար* (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1. Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ *առաջադիմող*, *փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող* և *հեռացման ենթակա* :
2. Ուսանողը համարվում է *առաջադիմող*, եթե՝

ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն(10% թույլատրելի շեղումով),

բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների[7] կրեդիտները։

3. Ուսանողը համարվում է *փորձաշրջանի կարգավիճակում*, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը, և տնօրինության կողմից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին)։
4. *Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող* ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան։
5. Մագիստրոսի ծրագրում ուսանողին կարող է տրվել նաև լրացուցիչ ժամանակ՝ դասընթացը կրկնելու համար։
6. *Փորձաշրջանի կարգավիճակում* գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից։ Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ։
7. Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով, իսկ միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողներինը՝ վարկանիշային միավորներով։

7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը

1. Դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանը որոշելիս հաշվի չեն առնվում հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքում բաց թողնված դասաժամերը, եթե այն հավաստող սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքը կամ դիմումը ներկայացվում է հաճախումները վերսկսելուց հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում։

---

[7] Տե՛ս դասընթացների ա) խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ։

2. Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում ուսումնական մասում գրանցված սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքի կամ դիմումի առկայության դեպքում:
3. Ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների կամ ստուգումների արդյունքների վերահանձնում, այդ թվում նաև ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում, չի թույլատրվում:
4. Հարգելի պատճառով ընթացիկ քննությանը կամ ստուգմանը չներկայացած ուսանողը կարող է այն հանձնել մինչև հաջորդ ընթացիկ քննությունը/ստուգումն ընկած ժամանակահատվածում (համապատասխանաբար, 2-րդ ընթացիկ քննությունը՝ մինչև եզրափակիչ քննությունը, իսկ 2-րդ ընթացիկ ստուգումը՝ մինչև քննաշրջանի սկիզբը)՝ նախապես այն համաձայնեցնելով ուսումնական մասի և դասընթացը վարող դասախոսի հետ:
5. Հարգելի պատճառներով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանում կարող է վերահանձնել այն:
6. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի* գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝

Գ**արդ.**= 2 + 1 + 2 + 2 = 7,

որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր)։ Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունարար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարբերությամբ։ Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության 2 միավորը լուծարքում բարձրացվել է մինչև 5, ապա

Գ**արդ.**. = 7 + (5 - 2) = 10։

7. Եթե մագիստրոսական ծրագրում դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորը գտնվում է 5÷7 միավորի տիրույթում, ապա թույլատրվում է դասընթացի վերահանձնում նախորդ կետում բերված պահանջներին համապատասխան, ընդ որում՝ նույն կիսամյակի ընթացքում ուսանողն ունի յուրաքանչյուր այդպիսի դասընթաց վերահանձնելու ընդամենը մեկ հնարավորություն՝առաջին լուծարքային շրջանում 4 միավոր և ցածր արդյունք ցուցաբերած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողը պարտավոր է կրկնել դասընթացը։
8. Ուսումնառության 1÷2-րդ կիսամյակներում՝ 2,5 տարի ուսման տևողությամբ և 1-ին կիսամյակում՝ 2 տարի ուսման տևողությամբ մինչև 12 կրեդիտ ծավալով դասընթացներ չհանձնած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողին հնարավորություն է տրվում անհատական ծրագրով կրկնել դասընթացները հաջորդ կիսամյակներում՝ շարունակելով ուսումը։

9. Ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանից հետո սովորողին թույլատրվում է հանձնել մինչև 12 կրեդիտ առարկայական պարտքերը, եթե դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորը 5÷7 տիրույթում է, իսկ 4-ից ցածր արդյունարար միավորի դեպքում սովորողը հեռացվում է մագիստրատուրայից:
10. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:
11. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Ուսումնառության առաջին կիսամյակի սկզբում մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողը ծրագրի ղեկավարից ստանում է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ձևաթերթը, որտեղ նախապես լրացված են ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի բաղկացուցիչ դասընթացները և գիտակրթական մոդուլները՝ բացառությամբ կամընտրական դասընթացների:
2. Անհատական ծրագրում տրվում է դասընթացների ընտրացանկն ըստ ուսման տարիների և կիսամյակների՝ դրանց հատկացված կրեդիտների հետ միասին: Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրի ձևաթերթը բերված է հավելված 1-ում:
3. Ուսման առաջին շաբաթում ուսանողն իր ուսումնական խորհրդատուի հետ միասին լրացնում է կամընտրական դասընթացները ուսումնառության իր անհատական ծրագրում, որն այնուհետև հաստատվում է ծրագրի ղեկավարի կողմից և ներկայացվում ամբիոն:
4. Անհատական ծրագրում ներառված տվյալ կիսամյակի կամընտրական դասընթացներին ուսանողների գրանցումն իրականացվում է համապատաս խան ամբիոնում:
5. Հետագա կիսամյակների ընթացքում, անհրաժեշտության դեպքում, ուսանողը կարող է փոփոխություններ կատարել ուսումնառության իր անհատական ծրագրի դասընթացների ընտրացանկում՝ նախապես ստանալով ուսումնական խորհրդատուի և ծրագրի ղեկավարի

համաձայնությունը: Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունների ձևաթերթը բերված է *հավելված 2-ում:*

6. Դասընթացի փոփոխությունը կարող է կատարվել նաև մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման նախաձեռնությամբ, եթե տվյալ դասընթացում բավարար թվով մասնակիցներ չեն ընդգրկվել:
7. Անհատական ծրագրի փոփոխությունը ենթադրում է դասընթացի բացթողում, նոր դասընթացի ընտրություն (ավելացում) ընտրացանկում, որի իրա կանացման ընթացակարգը հետևյալն է.
   - ուսանողը կարող է բաց թողնել իր ընտրած դասընթացը ուսումնական խորհրդատուի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 1-ին շաբաթվա վերջը,
   - մինչև տվյալ կիսամյակի 2-րդ շաբաթվա վերջը բացթողումը ձևակերպելու համար ուսանողը պետք է ստանա նաև դասընթացը վարող դասախոսի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը,
   - ուսանողն իր ընտրացանկում նոր դասընթաց կարող է ավելացնել ուսումնական խորհրդատուի և դասընթացը վարող դասախոսի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 1-ին շաբաթվա վերջը:
8. Նախորդող կրթական աստիճանի մասնագիտության փոփոխությամբ մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողների համար ուսումնառության 1-ին շաբաթվա ընթացքում կարող են նշանակվել լրացական դասընթացներ: Լրացական դասընթացներ նշանակելու հարցը համապատասխան հարցազրույցից հետո առաջադրվում է մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի կողմից և համաձայնեցվում մասնագիտացնող ուսումնական ստորաբաժանման հետ:
9. Ուսանողը պատասխանատու է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ճշտության և ամբողջականության ապահովման համար:
10. Կենտրոնն իրեն իրավունք է վերապահում հանել ցանկացած դասընթացի առաջադրումը տվյալ կիսամյակում, եթե դրանում ընդգրկված չեն բավարար թվով ուսանողներ:

9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Կիսամյակի առաջին երկու շաբաթվա ընթացքում մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարը կազմում և ուսանողներին է տրամադրում տվյալ կիսամյակի հետազոտական աշխատանքների պլանը (ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսվող գիտակրթական մոդուլների կազմակերպման ժամանակացույցը):

2. Ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսված գիտակրթական մոդուլների կատարողականի ստուգման համար կիրառվում է ատեստավորում: Գիտական ղեկավարի սեմինարի, ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքի և պրակտիկաների ատեստավորումը կատարում է մագիստրանտի գիտական ղեկավարը և/կամ ամբիոնի վարիչը, որը լրացված ատեստավորման թերթիկն անձամբ հանձնում է ամբիոն:
3. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակի ավարտին ծրագրի համապատասխան հետազոտական մոդուլից ատեստավորում չստացած ուսանողին հնարավորություն է տրվում շարունակելու ուսումը 2-րդ կիսամյակում՝ այդ ընթացքում կատարելով չատեստավորված մոդուլով նախատեսված անավարտ աշխատանքը: 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներում որևէ հետազոտական մոդուլով չատեստավորված ուսանողն ազատվում է մագիստրատուրայից:

10. Դասընթացների տեղեկագիրքը

1. Կենտրոնը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է Կենտրոնի դասընթացների տեղեկագիրք (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված է էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:
2. Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է Կենտրոնում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.

ա) ընդհանուր տեղեկություն Կենտրոնի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներքուհական հիմնական կանոնները (հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ճանաչման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,

բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.

- ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավո րությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատ վությունը և այլն,

- առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները , ներառյալ՝ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն,

գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.

- նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի զեղչման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական/լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն:

11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը

1. Ուսանողի կողմից մագիստրոսի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է մագիստրոսական թեզի կատարումով և պաշտպանությամբ:
2. Մագիստրոսական թեզի գիտական ղեկավարի նշանակումը և թեմայի հաստատումը իրականացվում է 1-ին կիսամյակում՝ 2 տարի ուսման տևողության դեպքում, 2-րդ կիսամյակում՝ 2,5 տարի ուսման տևողության դեպքում: Համապատասխան ընթացակարգը ներառում է.
   - ծրագրի ղեկավարի հետ խորհրդատվությունների անցկացում, որոնց ընթացքում ճշգրտվում են մագիստրանտի հետազոտական հետաքրքրությունները, կազմակերպվում է հանդիպում տվյալ մագիստրոսական ծրագրի թեզերի ղեկավարների հետ,
   - գիտական ղեկավարի հետ թեմայի ընտրության վերաբերյալ խորհրդատվությունների անցկացում,
   - մագիստրոսական թեզի համաձայնեցված թեմաների և գիտական ղեկավարների թեկնածությունների ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ամբիոնի (միջամբիոնային հանձնախմբի) հաստատմանը, գիտական ղեկավարի նշանակումը:

3. Մագիստրանտի կողմից գիտական ղեկավարի հետ համաձայնեցված մագիստրոսական թեզի առաջարկի պատրաստում և ներկայացում՝ ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) քննարկման և հաստատման համար, որն իրականացվում է ըստ ժամանակացույցի: Առաջարկվող մագիստրոսական աշխատանքը պետք է պարունակի թեմայի բնագավառում առկա իրադրության նկարագրությունը, աշխատանքի նպատակը, ածանցյալ

խնդիրների առաջադրումն ու սահմանումը, դրանց հավանական լուծումները, հետազոտական մեթոդները և գրականության ցանկը: Թեզի աշխատանքի կատարումը շարունակվում է ուսուցման հաջորդող կիսամյակներում:

4. Մագիստրոսական թեզի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 6 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

ա) մագիստրոսական թեզի ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման քննարկմանը պաշտպանությունից առնվազն 4 շաբաթ առաջ: Թեզի հետ ներկայացվում է գիտական ղեկավարի կարծիքը, որը պետք է ներառի կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն,

բ) թեզի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի, մագիստրանտի գիտական ղեկավարի և մագիստրանտի պարտադիր մասնակցությամբ մեկ շաբաթյա ժամկետում/1-ին շաբաթ/ : Էական դիտողությունների առկայության դեպքում մագիստրոսի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և լրացուցիչ քննարկման ներկայացնել այն: Լրացուցիչ քննարկման արդյունքում դրական եզրակացության դեպքում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից թեզը երաշխավորվում է պաշտպանության,

գ) մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից աշխատանքի գրախոսության կազմակերպում, որի արդյունքում ոչ ուշ, քան պաշտպանությունից 3 օր առաջ մասնագիտացնող ամբիոնին (միջամբիոնային հանձնախմբին) է ներկայացվում թեզի վերաբերյալ գրախոսականը,

դ) մագիստրոսական թեզի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և մագիստրոսի աստիճանի շնորհում:

5. Մագիստրոսական թեզի պաշտպանությունն իրականացվում է համաձայն ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության կողմից սահմանված ամփոփիչ ատեստավորման կարգի:

6. Մագիստրոսական թեզի գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 4-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

7. Մագիստրոսական թեզի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար 2021 թվականից սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 4.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Թեմայի արդիականության հիմնավորումը և գրականության	2

	վերլուծությունը	
2	Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները	6
3	Ձևակերպման որակը(շարադրանքը և ձևավորումը)	4
4	Թեզի հրապարակային պաշտպանությունը	8
	Ընդամենը	**20**

8. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից մագիստրոսական թեզի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս *հավելված 4*):

12. Կրեդիտների փոխանցումը

1. Այլ բուհերից ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոն մագիստրոսի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:
2. Այլ կրթական ծրագրից ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոն կրթական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:
3. Այլ բուհում ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի և ընդունող բուհի միջև:
4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ՀՀ

ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնը նշանակում է ECTS-ի բուհական համակարգող, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները կանոնակարգվում են առանձին կարգով:

13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

5. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ամբիոնները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:
6. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատուների թիվը սահմանում է Կենտրոնը՝ ելնելով տարբեր կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ամբիոնների դասախոսական ներուժի համադրումից:
7. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:
8. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար (ամիսը 2 անգամ) կազմակերպում խմբային և/կամ անհատական խորհրդատվություններ, ողջ աշխատանքային օրվա ընթացքում օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսանողը պարտավոր է՝
   - ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
   - կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,

- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին։

2. Ուսանողն իրավունք ունի՝

- – ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Կենտրոնի կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
- – միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
- – փոխադրվելու մեկ այլ բուհ , ներառյալ՝ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
- շարունակելու ուսումնառությունը ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնում՝ համաձայն գործող կարգի,
- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
- մագիստրոսի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

15. Եզրափակիչ դրույթներ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվում 2019 թվականից՝ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի մագիստրոսի կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

II ԲԱԺԻՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Հոգեբանության ամբիոնը մագիստրոսի կրթական մակարդակում կազմակերպում է հեռակա ուսուցում՝ հետևյալ ծրագրերով.
1«Սոցիալական հոգեբանություն»
2.«Կլինիկական հոգեբանություն»

1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը

Հեռակա ուսուցմամբ մագիստրոսի պատրաստման ծրագիրը բաղկացած է 2 հիմնական կառուցամասից՝ ուսումնական և հետազոտական, որոնցից յուրաքան-չյուրով նախատեսված աշխատանքներն իրականացվում են նախանշված ուսումնական կիսամյակներում՝ ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի կրեդիտներով արտահայտված ծավալների հետևյալ համամասնությամբ.

1«Սոցիալական հոգեբանություն»
2 «Կլինիկական հոգեբանություն

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	6	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	57	19
Կամընտրական դասընթացներ	9	6
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական սեմինար	14	5
Գիտահետազոտական աշխատանք	13	5
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզ	15	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	120	41

Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի հարաբերակցությունը.

Կիսամյակ	I	II	III	IV	V	Ընդամենը
Ուսումնական կա-ռուցամաս, կրեդիտ	18	18	18	18	0	72

Հետազոտական կա ռուցամաս, կրեդիտ	6	6	6	6	24	48
Ընդամենը, կրեդիտ	24	24	24	24	24	120

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանվում է 16-շաբաթյա տևողությունը, որից 3-ը հատկացվում է տեսական ուսուցմանը, 9-ը՝ ինքնուրույն աշխատանքին և խորհրդատվություններին, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանին: Առանձին դեպքերում, մասնագիտական առանձնահատկություններից ելնելով, տեսական ուսուցման կազմակերպումը կարող է իրականացվել նաև 12-շաբաթյա ժամանակահատվածում:

Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածությունը կազմում է 1,5 կրեդիտ կամ 45 ժամ, իսկ ուսումնական կրեդիտի ժամային համարժեքը՝ 1 կրեդիտ = 30 ժամ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատածավալը համապատասխանում է 120 կրեդիտի, մեկ կիսամյակում այն կազմում է 24 կրեդիտ, իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 48 կրեդիտ:

2. Ծրագրի բովանդակությունը

2.1. Ուսումնական կառուցամաս

Ծրագրի ուսումնական կառուցամասը բաղկացած ***է լրացական,, ընդհանուր, մասնագիտական պարտադիր, և կամընտրական*** դասընթացներից: Առաջին երկուսը ծառայում են մագիստրոսի կրթական աստիճանի ընդհանուր հենքի ապահովմանը կամ համալրմանը, երրորդ կրթամասը կազմում է մագիստրոսի ծրագրի բովանդակային էությունը, որն ապահովում է մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների անհրաժեշտ հենքը, իսկ չորրորդը՝ ծրագրի անհատականացված ուսուցման մասն է:

2.1.1. Լրացական դասընթացներ

Լրացական դասընթացների բաղադրիչն ուղղված է նախորդ կրթական աստիճանի պահանջներն անհրաժեշտության դեպքում լրացնելուն (մասնագիտության փոփոխության դեպքում կամ օտար լեզուների իմացության ոլորտում): Նկատի ունենալով մագիստրոսների՝ մասնագիտական և հետազոտական աշխատուժի միջազգային շուկայում ազատ տեղաշարժն ու պահանջվածությունն ապահովելու անհրաժեշտությունը, որպես պարտադիր լրացական դասընթաց՝ ծրագրում ընդգրկված է օտար լեզուն: Բաղադրիչը յուրաքանչյուր մագիստրոսական ծրագրում նախատեսում է մինչև 3 լրացական դասընթացի առկայություն: Լրացական դասընթացները կրեդիտատար չեն:

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)[8]	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
18/H01	*Անգլերեն լեզու1*	*0*	*12*	*I*	*Ստուգարք*
18/H01	*Անգլերեն լեզու2*	*0*	*12*	*II*	*Ստուգարք*

[8] Այսուհետ՝ դ – դասախոսություն, գ – գործնական կամ սեմինար պարապմունք, լ – լաբորատոր աշխատանք:

2.1.2. Ընդհանուր դասընթացներ

Ընդհանուր կրթամասի աշխատածավալը 6 կրեդիտ է: Ընդհանուր դասընթացների առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է ուսանողների մոտ փոխանցելի գիտելիքների և կարողությունների, մասնավորապես, տեղեկատվական տեխնոլոգիական ունակությունների և մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրների պատշաճ ընկալումը ապահովելուն: Այն ներառում է երկու պարտադիր դասընթաց՝ *«Համակարգչագիտություն»* և *«Կոնֆլիկտաբանություն»*, *«Հոգեբուժություն»*: Առանձին դեպքերում, մասնագիտական անհրաժեշտությունից ելնելով, *մասնագիտական պարտադիր դասընթացներին* հատկացված ժամաքանակի հաշվին հնարավոր է նաև ընդհանուր այլ դասընթացների ընդգրկումը:

1. Մագիստրոսական ծրագիր՝
«Սոցիալական և քաղաքական հոգեբանություն»

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
05/H08	*Համակարգչագիտություն*	*3*	*0/12/0*	*I*	*Քննություն*
10/H21	*Կոնֆլիկտաբանություն*	*3*	*12/0/0*	IV	*Քննություն*

2. Մագիստրոսական ծրագիր՝
«Կլինիկական հոգեբանություն և հոգեթերապիա»

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
05/H08	*Համակարգչագիտություն*	*3*	*0/12/0*	*I*	*Քննություն*
10/H34	*Հոգեբուժություն*	*3*	*12/0/0*	IV	*Քննություն*

2.1.3. Մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ

Մասնագիտական պարտադիր կրթամասը կարող է ընդգրկել 8-ից մինչև 16՝ երեքից վեց կրեդիտատարությամբ մոդուլ-դասընթաց: Կրթամասի ընդհանուր աշ խատածավալը ծրագրում սահմանված է 57 կրեդիտ: Սա մագիստրոսական ծրագրի պարտադիր դասընթացների կազմն է, որն ապահովում է տվյալ մասնագիտացմամբ մագիստրոսի կրթական մակարդակում պահանջվող գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը: Դրանք մշակվում են՝ հաշվի առնելով մասնագիտական աշխատաշուկայի արդի կարիքները և պահանջմունքները:

1. Մագիստրոսական ծրագիր՝
«Սոցիալական և քաղաքական հոգեբանություն»

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդի	Լսարանային ժամ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
10/H01	*Ընտանիքի հոգեբանություն և խորհրդատվություն*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*
10/H02	*Անձի ժամանակակից կոնցեպցիաներ*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*
10/H04	*Միջմշակութային հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*
10/H05	*Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*
10/H06	*Հոգեֆիզիոլոգիա*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*
10/H10	*Անալիտիկ հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H09	*Շտկողական հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H07	*Հոգեվերլուծություն*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H08	*Կոգնիտիվ վարքային հոգեթերապիա*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*

10/H11	*Հոգեբանական հետազոտության մեթոդաբանություն*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H16	*Արտ-թերապիա*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H17	*Քաղաքական հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H18	*Միջանձնային հարաբերությունների և բանակցությունների վարման հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H19	*Հոգեկարգավորում*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H15	*Նեյրոլեզվաբանական ծրագրավորում*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H25	*Գեշտալտ թերապիա*	*3*	*12/0/0*	*IV*	*Քննություն*
10/H22	*Հոգեբանական պրակտիկում*	*3*	*12/0/0*	*IV*	*Քննություն*
10/H28	*Սուիցիդալ վարքի հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*IV*	*Քննություն*
10/H29	*Մարմնակողմնորոշիչ թերապիա*	*3*	*12/0/0*	*IV*	*Քննություն*

2. Մագիստրոսական ծրագիր՝
«Կլինիկական հոգեբանություն և հոգեթերապիա»

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
10/H01	*Ընտանիքի հոգեբանություն և խորհրդատվություն*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*
10/H02	*Անձի ժամանակակից կոնցեպցիաներ*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*
10/H03	*Կլինիկական հոգեբանության հիմնախնդիրները*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*

10/H06	*Հոգեֆիզիոլոգիա*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*
10/H07	*Հոգեախտորոշում*	*3*	*12/0/0*	*I*	*Քննություն*
10/H10	*Անալիտիկ հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H35	*Հոգեախտաբանություն*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H13	*Կոգնիտիվ վարքային հոգեթերապիա*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H32	*Հոգեթերապիայի հիմունքներ*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H12	*Հոգեվերլուծություն*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H19	*Հոգեկարգավորում*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H16	*Արտ-թերապիա*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H15	*Ընտանեկան հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H25	*Գեշտալտ թերապիա*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H33	*Հոգեթերապիայի պրակտիկում*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H31	*Տրանսակտային վերլուծություն*	*3*	*12/0/0*	*IV*	*Քննություն*
10/H22	*Հոգեբանական պրակտիկում*	*3*	*12/0/0*	*IV*	*Քննություն*
10/H29	*Մարմնակողմնորոշիչ թերապիա*	*3*	*12/0/0*	*IV*	*Քննություն*
10/H36	*Կլինիկական սուիցիդոլոգիա*	*3*	*12/0/0*	*IV*	*Քննություն*

2.1.4. Կամընտրական դասընթացներ

Կամընտրական դասընթացներն ընտրվում են Կենտրոնի այլ մագիստրոսական ծրագրերի դասընթացներից և նպատակ ունեն մագիստրանտի մոտ ձևավորելու մագիստրոսական թեզը հաջողությամբ կատարելու համար անհրաժեշտ գիտելիքներ և կարողություններ: Այս դասընթացների ընդհանուր

աշխատածավալը ծրագրում սահմանափակված է 9 կրեդիտով, իսկ կազմն ընտրվում է ուսումնական խորհրդատուի (գիտական ղեկավարի) հետ համատեղ՝ տվյալ կամ հարակից (մասնագիտության շրջանակներում միջդիսցիպլինար կապերի ձևավորման նպատակով) մագիստրոսական ծրագր(եր)ի դասընթացների ցանկից՝ 2÷4-րդ կիսամյակների ընթացքում: Տվյալ ծրագրի կամընտրական դասընթացներից ընտրվող դասընթացների ընդհանուր աշխատածավալը պետք է կազմի առնվազն 9 կրեդիտ, իսկ առաջարկվող դասընթացների քանակը՝ պահանջվածից առնվազն 2 անգամ ավելի:

Կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երեքը:

1. Մագիստրոսական ծրագիր՝
«Սոցիալական և քաղաքական հոգեբանություն»

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
10/H13	*Կառավարման հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*
10/H14	*Կիրառական էթնոհոգեբանություն*			*II*	*Քննություն*
10/H24	*Գովազդի և PR հոգեբանություն*	*3*	*12/0/0*	*III*	*Քննություն*
10/H20	*Իշխանության և լիդերության հոգեբանություն*			*III*	*Քննություն*
10/H26	*Սոցիալ-հոգեբանական տեխնոլոգիաներ*	*3*	*12/0/0*	*IV*	*Քննություն*
10/H30	*Մարդկային ռեսուրսների կառավարում*			*IV*	*Քննություն*

2. Մագիստրոսական ծրագիր՝
«Կլինիկական հոգեբանություն և հոգեթերապիա»

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
10/H05	*Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները*	*3*	*12/0/0*	*II*	*Քննություն*

10/H11	Հոգեբանական հետազոտության մեթոդաբանություն			II	Քննություն
10/H37	Շեղվող վարքի հոգեբանություն	3	12/0/0	III	Քննություն
10/H24	Կոնֆլիկտաբանություն			III	Քննություն
10/H18	Նեյրոլեզվաբանական ծրագրավորում	3	12/0/0	IV	Քննություն
10/H21	Սոցիալ-հոգեբանական տեխնոլոգիաներ			IV	Քննություն

2.2. Հետազոտական կառուցամաս

Ծրագրի հետազոտական կառուցամասը ներառում է հետևյալ բաղադրիչները՝ ***գիտական սեմինար, գիտահետազոտական աշխատանք, գիտահետազոտական պրակտիկա, գիտամանկավարժական պրակտիկա և մագիստրոսական թեզ:***

Գիտական սեմինարը ծրագիրն իրականացնող կառույցի (գիտական կազմակերպություն,, ամբիոն, կենտրոն և այլն) կողմից կազմակերպվող կանոնավոր գործող սեմինարների շարք է, որի անցկացման ժամանակացույցը սահմանվում է մագիստրոսական ծրագրի տվյալ կիսամյակի դասացուցակով: Գիտական սեմինարի ընթացքում մագիստրանտներին ցուցաբերվում է գիտական հետազոտություն կատարելու մեթոդաբանական և մեթոդական աջակցություն, ձևավորվում են գիտական սեմինարներին հաղորդումներ և զեկուցումներ ներկայացնելու, գիտական բանավեճ վարելու, գրախոսություններով հանդես գալու հմտություններ: Կազմակերպվում է ուսումնառության բոլոր 5 կիսամյակներում, որոնցից յուրաքանչյուրում հատկացվում է 3 կրեդիտ:

Գիտահետազոտական աշխատանքի բովանդակությունը պայմանավորվում է ուսանողի մագիստրոսական թեզի թեմայի խնդիրներով և կազմվում է գիտական ղեկավարի հետ համատեղ: Այն ևս կազմակերպվում է ուսումնառության բոլոր կիսամյակներում, որոնցից յուրաքանչյուրում կազմում է 3 կրեդիտ աշխատածավալ:

Գիտահետազոտական պրակտիկան կազմակերպվում է 5-րդ կիսամյակում՝ գիտական ղեկավարի հետ համատեղ կազմված և հաստատված ծրագրով: Կարող է իրականացվել ամբիոնի կամ լաբորատորիայի գիտական թեմաների շրջանակներում: Ունի 3 կրեդիտ աշխատածավալ:

Գիտամանկավարժական պրակտիկան կազմակերպվում է 5-րդ կիսամյակում՝ գիտական ղեկավարի հետ համատեղ կազմված և հաստատված ծրագրով: Այն ևս ունի 3 կրեդիտ աշխատածավալ:

Մագիստրոսական թեզի կատարումը և նրա պաշտպանությունը մագիստրոսի կրթական ծրագրի եզրափակիչ փուլն է, որն իրականացվում է 5-րդ կիսամյակում: Մագիստրոսական թեզի կատարման և պաշտպանության համար ծրագրում նախատեսվում է 15 կրեդիտ աշխատածավալ:

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է «Հոգեբանության» ամբիոնում հեռակա ուսուցմամբ իրականացվող մագիստրոսի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջներն ու ամփոփիչ ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, , ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

1. Մագիստրոսական ծրագիր

«Սոցիալական և քաղաքական հոգեբանություն» Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ

05/H08. Համակարգչագիտություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողների մեջ զարգացնել ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ոլորտին վերաբերվող ընդհանուր տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ: Ծրագրի նպատակն է նաև ուսանողներին զինել ինֆորմատիկայի բնագավառում տարբեր ծրագրերի ուսումնասիրությունով և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմանը վերաբերող գիտելիքներով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1.Լսել և հասկանալ լսածի հիմնական միտքը և հատուկ ինֆորմացիան,

1.2. Վերարտադրել և վերլուծել տվյալ թեմաները,

2. կկարողանա

2.1. Ինքնուրույն օգտվել համակարգչից,

2.2. Բացատրել մասնագիտական տերմինները,

2.3. Քննարկել թեման՝ օգտագործելով նոր թեմատիկ մասնագիտական բառապաշար,

3. կտիրապետի

3.1. Մասնագիտական տարբեր ինֆորմացիոն ծրագրերին,

3.2. Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների անձնահատուկ կառույցներին,

3.3. Թեմատիկ մասնագիտական նոր բառապաշարին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ ԷՀՄ-ի պատմությունը, սերունդները: Անհատական համարգչի կառուցվածքը, արտաքին և ներքին սարքեր, ելքի-մուտքի սարքեր: Ինֆորմացիայի ներկայացման ձևերը, չափման միավորները: Հիշողության տեսակներ և կազմակերպման ձևեր: Օպերացիոն համակարգեր հիմնական տարրերը: Windows օպերացիոն միջավայրում աշխատանք պատուհանների և ֆայլերի հետ: – **վերջնարդյունք**՝ Կկարողանա ինքնութույն գրել, մուտքագրել մագիստրական թեզը, կատարել հղումներ, համարակալում, թվարկում, նկարների, աղյուսակների և գրաֆիկների տեղադրում, կկարողանա կառուցել բովանդակություն և գրականության ցանկը և այլն: ***Թեմա 2՝*** Համակարգչային և կիրառական ծրագրեր: Ուտիլիտային ծրագրեր: Վիրուսներ և հակավիրուսային ծրագրեր: ՏՀՏ գրաֆիկական սարքավորումներ և դրանց կիրառումը մասնագիտական ոլորտում: Հաշվողական ցանցերի դասակարգում: Լոկալ ցանցերի տոպոլոգիա: Ինտերնետ ցանցի ծառայություններից օգտվելու մեթոդներ:

Մասնագիտությանը առնչվող օգտակար կայքեր – **վերջնարդյունք**՝ Կկարողանա ճիշտ և անվտանգ աշխատել համացանցում:: ***Թեմա 3***՝ MS Office Word տեքստային խմբագրիչի գործիքային վահանակի ֆունկցիաները: MS Office Word տեքստային խմբագրիչում տեքստի մուտքագրում, խմբագրում և ձևավորում: Աշխատանք աղյուսակների և օբյեկտների հետ MS Office Word տեքստային խմբագրիչում: MS Office Word տեքստային խմբագրիչի միջոցով մասնագիտական թեստերի պատրաստում: Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում – **վերջնարդյունք**՝ Կկարողանա պատրաստի մագիստրոսական թեզի համար պատրաստել սհնորհանդես և ներկայացնել այն: ***Թեմա 4***՝ MS Office Excel էլեկտրոնային աղյուսակների գործիքային վահանակի ֆունկցիաները: Տվյալների մուտքագրում, տիպերի հայտարարում և աղյուսակի ձևավորում MS Office Excel էլեկտրոնային աղյուսյակում: Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում: Բանաձևերի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում – **վերջնարդյունք**՝ աշխատել ցուցակների հետ:***Թեմա 5***՝ Թվաբանական գործողություններ տվյալների հետ, դիագրամների կառուցում MS Office Excel էլեկտրոնային աղյուսյակում: Աշխատանք ֆունկցիաների հետ MS Office Excel էլեկտրոնային աղյուսյակում: Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում: Բանաձևերի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում – **վերջնարդյունք**՝ Կկարողանա ինքնութույն գրել, մուտքագրել մագիստրական թեզը, կատարել հղումներ, համարակալում, թվարկում, նկարների, աղյուսակների և գրաֆիկների տեղադրում, կկարողանա կառուցել բովանդակություն և գրականության ցանկը և այլն: ***Թեմա 6***՝ MS Office Power Point շնորհանդեսային ծրագրի գործիքային վահանակի ֆունկցիաները: MS Office Power Point ծրագրում դրվագների ավելացում, ձևավորում, յուրաքանչյուր դրվագի համար անիմացիաների կարգավորում; MS Office PowerPoint ծրագրի դրվագներում օբյեկտների ներմուծում, ձևավորում, դրվագում յուրաքանչյուր օբյեկտի համար անիմացիաների կարգավորում: Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում – **վերջնարդյունք**՝ գրաֆիկական պատկերներով, նկարներով, աղյուսակներով ներկայացնել մագիստրոսական թեզը:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,

- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
1. Առաջին միջանկյալ	0-4
2. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
3. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

1. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H24. Կոնֆլիկտաբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.
համակարգային գիտելիքներ հաղորդել կոնֆլիկտաբանության հիմնական հասկացությունների, հոգեբանական հայեցակարգային մոտեցումների, ինչպես նաև և կոնֆլիկտների վերլուծման ու հաղթահարման գործնական եղանակների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքներ.
Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա
- կոնֆլիկտի ուսումնասիրություն դասական և ժամանակակից հայեցակարգերը
- կոնֆլիկտի ուսումնասիրության մեթոդները
- կոնֆլիկտների հիմնական տիպաբանությունները
- կոնֆլիկտային անձանց տեսակները
- կոնֆլիկտային վարքի ռազմավարությունները

2. կկարողանա
- առանձնացնել կոնֆլիկտի օբյեկտը, առիթը, պատճառը
- վերլուծել կոնֆլիկտային իրադրությունը
- բացահայտել կոնֆլիկտագենները

- մշակել կոնֆլիկտի հաղթահարման տարբերակները

3. կտիրապետի

- արդյունավետ բանակցություններ կազմակերպելու հմտություններին
- կոնֆլիկտի կառավարման և կարգավորման կանոններին
- կոնֆլիկտի հաղթահարման եղանակներին

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Կոնֆլիլտաբանությունը որպես գիտություն: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան կոնֆլիլտաբա-նության զարգացման պատմությունը և հիմնա-կան հասկացությունները: Կկարողանան տարբերա-կել կոնֆլիկտաբանության հիմնահարցերը տարբեր գիտակարգերում: Կտիրապետեն կոնֆլիկտի հոգեբանականան ուսում-նասիրության հիմնական մեթոդներին: **Թեմա 2.** Կոնֆլիլտաբանության տեսական հիմքերը: **Վերջնարդյուքը՝** Կտիրապետեն կոնֆլիլտա-բանության տեսական դա-սական հիմքերին և սոցիա-լական կոնֆլիկտի ուսում-նասիրության ժամանա-կակից մոտեցումներին: **Թեմա 3.** Կոնֆլիկտը տարբեր հոգեբանական հայեցակարգերում: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան կոնֆլիկտի ուսումնասիրության տար-բեր հայեցակարգային մոտեցումները: Կկարողանան բնութագրել կոնֆլիկտի հետ աշխա-տելու հոգեվերլուծական, կոգնիտիվ և հումանիս-տական հոգեբանության մոտեցումները: **Թեմա 4.** Կոնֆլիկտի ընդհանուր բնութագիրը: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան կոնֆլիկտների դասակարգման տարբեր տիպաբանությունները: Կկարողանան վերլուծել կոնֆլիկտի կառուցվածքի բաղադրիչները: Կտիրապետեն կոնֆլիկտի զարգացման յուրաքանչյուր փուլին բնորոշ հատուկ դրսևորումներին: **Թեմա 5.** Կոնֆլիկտագենները և կոնֆլիկտային անձնավորության տիպերը: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան կոնֆլիկտա-գենների տեսակներն ու կոնֆլիկտային անձանց տիպերը: Կկարողանան բացահայտել ստի վերբալ և հարալեզվական դրսևո-րումները: Կտիրապետեն կոնֆլիկտային անձանց հետ փոխհարաբերություն-ների կարգավորման հա-մապատասխան կանոն-ները: **Թեմա 6.** Միջանձնային կոնֆլիկտ: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան միջանձնային կոնֆլիկտների տեսակներն ու պատճառները, ինչպես նաև ներանձնային և միջանձնային կոնֆլիկտնե-րի փոխազդեցության պատճառա-հետևանքային կապերը: Կկարողանան զանազանել մանիպուլյատիվ վարքի տեսակները:Կտիրապետեն կոնֆլիտային իրադրու-թյունների ուսումնասի-րության և վերլուծության կանոններին: **Թեմա 7.** Կոնֆլիկտների ախտորոշումը, կանխարգելումը և հաղթահարումը: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան կոնֆլիկտի հաղթահարման տեսակ-ները՝ կանխարգելում, կարգավորում, կառա-վարում, լուծում, տրանս-ֆորմացում: Կկարողանան առանձ-նացնել կոնֆլիկտի գոր-ծառույթների կառուցողա-կան և ապակառուցո-ղական բնութագրիչները: Կտիրապետեն կոնֆլիկտի ախտորոշման միջոցով պրոբլեմների բացա-հայտման և լուծման եղանակներին: **Թեմա 8.** Վարքի ստրատեգիաները կոնֆլիկտի ժամանակ: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան Թոմաս-Քիլմանի կոնֆլիկտային վարքի տեսությունը: Կկարողանան տարբերակել կոնֆլիկ-տային վարքի համագործակցության և համառության ռազմա-վարությունները: Կտիրապետեն կոնֆլիկ-տային վարքի ճիշտ ռազմավարության ըն-տրության օրինաչափ-փություններին: **Թեմա 9.**

Կոնֆլիկտը ընտանիքում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան ընտանեկան կոնֆլիկտների պատ-ճառներն ու առանձնա-հատկությունները: Կկարողանան ախտորոշել ընտանեկան կոնֆլիկտ-ների իրական պատճառ-ները և մշակել հաղթա-հարման ուղիները: Կտիրապետեն նտանեկան հոգեբանական խորհրդա-տվություն անցկացնելու հմտությյուններին:
Թեմա 10. Կոնֆլիկտային վարքի իրավասություն: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան հաղորդակցման խոչընդոտներ՝դիրքորոշումներ, կարծրատիպեր, վախեր և այլն: Կկարողանան կիրառել կոնֆլիկտային վարքի կողեքսը: Կտիրապետեն կառուցողական քննադա-տության և անվտանգ ու արդյունավետ հաղոր-դակցման տեխնիկաներին: **Թեմա 11.** Միջխմբային, քաղաքական, միջէթնիկ, միջպետական կոնֆլիկտներ: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան քաղաքական կոնֆլիկտների տեսակները և դրսևորման հոգեբա-նական առանձնահատ-կությունները: Կկարողանան բնութագրել միջէթնիկ և միջպետական կոնֆլիկտները: Կտիրապետեն զինվո-րական կոնֆլիկտների հիմնախնդիրներին: **Թեմա 12.** Կոնֆլիկտի լուծմանը ողղված արդյունավետ բանակցությյունների հոգեբանություն: **Վերջնարդյուքը՝** Կիմանան բանակցությունների միջոցով կոնֆլիկտների հաղթահարման եղանակ-ները: Կկարողանան առանձնացնել բանակ-ցությունների հիմնական փուլերը և մարտավա-րությունները: Կտիրապետեն հոգեբա-նական միջնորդության հմտություններին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
4. Առաջին միջանկյալ	0-4
5. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
6. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

2. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

Լրացական դասընթացներ

18/H01. Մասնագիտական օտար լեզու (անգլերեն-1-2)- (0 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին և 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Երկու կիսամյակ տևողությամբ ուսումնական գործունեության ընթացքում "Սոցիալական հոգեբանություն" ֆակուլտետի ուսանողերին ուսուցանել անգլերեն լեզու, որն իր մեջ ներառում է քերականական ժամանակաձևերի, կառուցվածքների ուսումնասիրում և ամրապնդում՝ նախօրոք մշակված վարժությունների և թեմատիկ նյութերի միջոցով, համապատասխան մասնագիտական տերմինների, բառերի ու արտահայտությունների ուսումնասիրում և տիրապետում՝ համապատասխան տեքստերի միջոցով, տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառում՝ օգնելու սովորողներին զարգացնելու խոսքային հմտություններն ու կարողությունները, լրացուցիչ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական տեքստերի վրա ինքնուրույն աշխատանք՝ օգտագործելով համապատասխան բառարաններ (տեքստերի թարգմանություն՝ անգլերենից-հայերեն, հայերենից-անգլերեն, տեքստերի վերարտադրում, բառարանային աշխատանք և այլն): Ծրագրի շրջանակներում նախատեսված է սովորողներին ծանոթացնել լեզուն ուսումնասիրելու հետ կապված խնդիրներին, նպատակներին, սկզբունքներին, ինչպես նաև օգնել հաղթահարելու սովորելու ընթացքում հանդիպող դժվարություններն ու խոչընդոտները:

Դասընթացի ընթացքում ուսանողները ձեռք կբերեն համապատասխան լեզվական տեսական և գործնական գիտելիքներ, որոնք նրանց կօգնեն արդյունավետորեն և ինքնուրույն օգտվելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական տեքստերից, հաղորդակցվելու, մասնակցելու բանավեճերի, քննարկումների, ներկայացնելու հավելյալ նյութեր /պրեզենտացիաներ/:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. անգլերեն լեզվի ժամանակաձևերը, քերականական կառուցվածքները, մասնագիտական բավարար բառապաշար,
1.2. անհրաժեշտ ուսումնական ձեռնարկների, դասագրքերի արդյունավետ օգտագործման ձևերն ու եղանակները՝ խթանելու համար անգլերեն լեզվի զարգացմանն ու խորացմանը,
1.3. համապատասխան մեթոդիկա՝ մասնագիտական տերմինների և բառապաշարի մտապահման և ամրապնդման համար,

1.4. Տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառում:

2. կկարողանա

2.1. ճշտորեն օգտագործել քերականական ժամանակաձևերը և կառուցվածքները,

2.2. օգտվել անգլերեն լեզվով մասնագիտական գրականությունից, մեթոդական ուղեցույցներից՝ խորացնելու համար մասնագիտական գիտելիքները,

2.3. արդյունավետորեն օգտագործել բառարանները,

2.4. պատրաստել պրեզենտացիաներ, զեկուցումներ,

2.5. խոսակցել անգլերենով՝ կիրառելով մասնագիտական տերմինների և արտահայտությունների անհրաժեշտ պաշար,

2.6. լսել և հասկանալ անգլերեն լեզվով տեքստեր,

2.7. մասնակցել բանավոր քննարկումների, բանավեճերի կամ էլ՝ երկխոսությունների,

3. կտիրապետի

3.1. քերականական ժամանակաձևերին ու կառուցվածքներին,

3.2. անգլերեն լեզվի տեսական և գործնական գիտելիքներին,

3.3 անգլերենի խոսակցական լեզվին /բավարար, միջին կամ ավելի բարձր մակարդակով՝ կախված սովորողների ընդունակություններից/,

3.4. մասնագիտական տերմինաբանությանն ու բառապաշարին,

3.5. անգլերենից՝ հայերեն և հայերենից՝ անգլերեն մասնագիտական և ոչ մասնագիտական տեքստերի թարգմանչական տեխնիկային:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Subject introduction. Presentation of the syllabus. (Placement test). Short talk with the students for the Evaluation of the student's individual needs and assessment of general English knowledge – **վերջնարդյունք**՝ Introduction of the course syllabus, objectives and outcomes of the course. As long as everyone arrives at ISEC with different knowledge and ability levels due to their unique schooling situation and academic strengths we check Ss's level of English through placement test and discussions ***Թեմա 2***՝ The Concept of International Law – **վերջնարդյունք**՝ To get aquainted with the concept of international Law as a system of legal relations which condition social action to serve the common interest. To be able to use the thematic vocabulary n the context. ***Թեմա 3***՝ International Organizations – **վերջնարդյունք**՝ Demonstrate knowledge and critical understanding of the historical development of international organization, their structure, concept and their current operations in different issue areas 2) Analyze contemporary debates on the role and effect of international organizations as forums for inter-state cooperation and as actors in international relations ***Թեմա 4***՝Mid-term test – **վերջնարդյունք**՝ The students take a written test graded 7 balls which comprises their knowledge in the above mentioned themes. We check knowledge of the thematic vocabulary phrases, pepositions and also the ability to use the terms in the context through translations. ***Թեմա 5***՝ The United Nations Organizations – **վերջնարդյունք**՝ To get aquainted with the History of the United Nations Organization, the main organs of the UN: the General Assembly,the Security Council,the Economic and Social Council,the

Trusteeship Council,the International Court of Justice, and ththe UN Secretariat. Thematic Vocabulary*Թեմա 6*՝ Prepartion for the final exam, revision of the previous units,prof. Vocab – **վերջնարդյունք**՝ To enable the students to thoroughly prepare for the final eaxm *Թեմա 7*՝ Final exam – **վերջնարդյունք**՝ To make a **final** review of the topics covered and assessment of each student's knowledge of the prof.vocabulary and the ability to use it within a context. *Թեմա 8*՝ **The law of treaties – վերջնարդյունք**՝ Pprincipally treaties between states—are considered authoritative statements of international law. Treaties are the strongest and most binding type because they represent consensual agreements between the countries who sign them. Here the task is to get aqauained with teaties, their classification, conclusion, invalididty, temination and suspention. *Թեմա 9*՝ Dilomatic and Consular Law -**վերջնարդյունք**՝ Get acquainted with the main principles of diplomatic and consular law. Special attention is given to 1)Diplomatic law as part of public international law, 2)The historical development of diplomatic law, 3)Terms and definitions in diplomatic law, 4)Diplomatic immunity, 5)Personal inviolability, 6)Diplomatic communications, 7)Inviolability of premises/diplomatic asylum, 8)Taxation of diplomats and consuls *Թեմա 10*՝ Mid-term Exam – **վերջնարդյունք**՝ The students take a written test graded 7 balls which comprises their knowledge in the above mentioned themes. We check knowledge of the thematic vocabulary phrases, pepositions and also the ability to use the terms in the context through translations.

Թեմա 11՝ Human Rights and International Law - **վերջնարդյունք**՝ To get acquainted with the Concept of the International Protection of Hman rights definition of universal rights, Racism, Aartheid, Treaties on Human Rights. To be able to use Prof. Vocab *Թեմա 12*՝ Introduction of Project titles and skills of preparing a Power-point presentation

Video presentation on the topic “Secrets of presentation by Steve Jobs” – **վերջնարդյունք**՝ To get acquainted with the main steps of preparing and presenting a presentation.

Տիտղոսային ծրագրի պարտադիր դասընթացներ

10/H02. Անձի ժամանակակից կոնցեպցիաներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել անձը բացատրող և սահմանող ժամանակակից տեսությունները, քննարկել տարբեր մոտեցումներ անձի վերաբերյալ, ինչպես նաև դիտարկել անձն այդ մոտեցումների հարացույցում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա կլինիկական հոգեբանության հիմնական ոլորտները, հոգեկան գործընթացների և վարքային խանգարումների հիմնական առանձնահատկությունները, ծագման պատճառները, հոգեթերապևտիկ հնարավորությունները:

2. կկարողանա բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում կլինիկական հոգեբանության ոլորտում ուսումնասիրություններ և հոգեբանական աշխատանք կատարելու հմտություններ և կարողություններ:

3. կտիրապետի հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, ճշգրիտ հոգեախտորոշման, այցելու-կլինիկական հոգեբան հարաբերություններ արդյունավետ կառուցելու հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անձը ժամանակակից գիտական համակարգում: ***Թեմա 2՝*** Պոստֆրեյդիստներ: ***Թեմա 3՝*** Ա.Ադլեր և անհատական հոգեբանություն: ***Թեմա 4՝*** Կ.Հորնի և հումանիստական հոգեվերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը հստակ կիմանա պոստֆրեյդիստների տեսությունները, նաև հասուն անձի հոգեկանի որոշ հարցերի պատասխանները՝ կապված մանկիկության հետ:

Թեմա 5՝ Է.Էրիքսոն և կյանքի էպիգենետիկ մոդելը: ***Թեմա 6՝*** Վ.Ռայխ և հոգեսոմատիկա: ***Թեմա 7՝*** Կ.Ռոջերս և հումանիստական հոգեբանություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կուսումնասիրի հոգեբանության զարգացումը՝ ժամանակակից մոտեցումներով ***Թեմա 8՝*** Է Ֆրոմ և հումանիստական հոգեվերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը հստակ պատկերացում կունենա հոգեսոմատիկայի մասին: ***Թեմա 9՝*** Հ.Ս.Սալիվան և հոգեբուժության միջանձնային տեսությունը: ***Թեմա 10՝*** Կ.Ռոջերս ,Ա.Մասլոու և հումանիստական հոգեբանություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը մանրամասն կուսումնասիրի ժամանակակից ամենաhզոր ուղղություններից մեկը՝ էքզիստենցիալ հոգեբանությունը ***Թեմա 11՝*** Ձեն-բուդդիզմի հիմնադրույթները: ***Թեմա 12՝*** Ալբերտ Բանդուրա և սոցիալ-կոգնիտիվ տեսությունը: ***Թեմա 13՝*** Ռ.Մեյ և էքզիստենցիալ հոգեբանություն: ***Թեմա 14՝*** Վ.Ֆրանկլ և լոգոթերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** կիմանա անձի տեսությունները, նաև հասուն անձի հոգեկանի որոշ հարցերի պատասխանները, որը կապված է մանկիկության հետ:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,

- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
7. Առաջին միջանկյալ	0-4
8. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
9. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

3. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H01. Ընտանիքի հոգեբանություն և խորհրդատվություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել ընտանիքի հոգեբանության և խորհրդատվության ոլորտին վերաբերվող հոգեբանական տեխնիկաների, առանձնահատկություններին, առարկայի, նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա ընտանիքի հոգեբանության և խորհրդատվության կառույցների զարգացման մեխանիզմները, վարքի կարգավորման տարբեր հնարները:

2. կկարողանա ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում ընտանեկան խորհրդատվության առանձնահատկություններն ուսումնասիրելու հմտություններ և կարողություններ:

3. կտիրապետի ընտանիքի հոգեբանության և խորհրդատվության գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, հասարակական ներդաշնակ փոխհարաբերությունների ձևավորման, ուսման, դաստիարակության, աշխատանքային գործունեության արդյունավետության բարձրացման հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ **Ընտանիքի զարգացման պատմական ընթացքը, տեղը և դերը ժամանակակից հասարակական հարաբերություններում:** Ընտանիքի ստեղծման ու զարգացման ընթացք, ձևավորման նորմեր ու կանոններ ընտանիքի բոլոր անդամների փոխհարաբերություններում: Ընտանիքը հասարակության հիմնական բջիջ: Պատմական ակնարկ, սոցիալ-տնտեսական և սոցիալ-քաղաքական վերափոխումներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ ընտանեկան հոգեբանության պատմական ակնարկը: Կկարողանան՝ Ընտանիքը դիտարկել իբրև հասարակության բջիջ:

Թեմա 2՝ **Ամուսնության տեսակներ:** Ավանդական ամուսնություն: Փորձնական ամուսնություն: Սեզոնային ամուսնություն: Կոմունալ ընտանիք: Բացահայտ ամուսնություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ ամուսնության տեսակները: Կկարողանան՝ ամուսնության տեսակների հետ կիրառել հոգեբանական համապատասխան աշխատանք:

Թեմա 3՝ **Ամուսնալուծություն:** Ամուսնական հարաբերությունները քայքայող գործոնները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ ամուսնալուծության հոգեբանական պատճառները: Կտիրապետեն՝ ամուսնալուծության հետ աշխատելու հոգեբանական տեխնիկաներ ընտանեկան խորհրդատվության շրջանակներում:

Թեմա 4՝ **Ընտանեկան հոգեախտորոշում:** Զրույց: Ընտանիքի նկարը: Վիսբանդենյան հարցարան: Քոչարյանի հարցաթերթիկ: Ամուսնական կոնֆլիկտների ախտորոշում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Ընտանեկան հոգեախտորոշման խնդիրները, հոգեախտորոշման գործընթացի փուլերը: Կկարողանան՝ իրականացնել խմբի առանձին անդամների անձային հատկանիշների ընտանեկան հոգեախտորոշման գործընթաց ըստ նպատակի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
10. Առաջին միջանկյալ	0-4
11. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
12. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

4. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H12. Հոգեվերլուծություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հոգեվերլուծության տեսության և պրակտիկայի հիմունքները, ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ դրանց կիրառման հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

- Հոգեվերլուծության զարգացման փուլերը, մոտեցման տրամաբանությունը, հասկացությունները, մեթոդները,
- անգիտակցականի օրինաչափությունները և գործընթացերը,
- հոգեկան շեղումների առաջացման մեխանիզմներն ու պատճառները,
- անձի պաշտպանական մեխանիզմների տեսակները, զարգացումը, դրսևորումները,
- կենսական դժվարությունների և կոնֆլիկտների հաղթահարման ուղիները:
- հոգեկան խնդիրների առաջացման և բուժման հոգեվերլուծական մոդելը:

2. կկարողանա

- վերլուծել հոգեկան գործընթացները և վիճակները հոգեվերլուծական տեսակետից, կիրառել հոգեվերլուծական հասկացությունները,
- հավաքագրել, վերլուծել, համադրել և ընդհանրացնել անգիտակցական վերաբերյալ գիտելիքները,
- առաջ քաշել և ստուգել վարկածներ հոգեկան երևույթների և հոգեբանական իրավիճակների վերլուծության, հոգեբանական խնդիրների լուծման ժամանակ,
- բացահայտել և վերլուծել անգիտակցական դրսևորումները առօրյա կյանքում, երազներում,
- վերլուծել պաշտպանական մեխանիզմների բնույթը,
- բացահայտել հոգեբանական խնդիրների, կոնֆլիկտների, ախտանիշների իմաստն ու պատճառները,
- կանխատեսումներ կատարել հնարավոր զարգացումների վերաբերյալ, վերաիմաստավորել մասնագիտական գործունեության մեջ ծագող դժվարութոնները:

1. **կտիրապետի**

- երազների վերլուծության և մեկնաբանման տեխնիկաներին,
- անձի զարգացման և շեղումների առաջացման հարցում պատճառ-հետևանքային կապերի բացահայտման հմտություններին,
- հոգեվերլուծական մտածողության, հոգեկան երևույթների վերլուծության և համեմատության միջոցներին,
- ինքնավերլուծության, ինքնաճանաչման, ստեղծագործական մոտեցման զարգացման մեթոդներին,
- պաշտպանական մեխանիզմների բացահայտման և մեկնաբանման հմտություններին
- հոգեկան խնդիրների հոգեվերլուծական գնահատման և բուժման մոտեցումներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեվերլուծության ներածություն*:* Հոգեվերլուծության տեղը XX դարի մշակույթում: Հոգեվերլուծությունը որպես գիտություն: Զ.Ֆրեյդը որպես հոգեվերլուծության հիմնադիր: Զ.Ֆրեյդի աշխատությունները: Հոգեվերլուծության ակունքները՝ բնագիտություն, գրականություն, փիլիսոփայություն: Հոգեվերլուծության հիմնական հասկացությունները: Հոգեվերլուծական ուսմունքը անգիտակցականի մասին: Անգիտակցականը հոգեկանի կառուցվածքում: Մղումների տեսությունը: Անձի կառուցվածքային մոդելը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեվերլուծության ակունքներւ, հիմնական հասկացությունները, հոգեվերլուծական մոտեցման առանձնահատկությունները, հոգեվերլուծության կապը արվեստի և գրականության հետ, անգիտակցականի ուսումնասիրման մեթոդները: Կտիրապետեն հոգեվերլուծական հասկացություններին: Կկարողանան գնահատել անգիտակցականի դերն ու ազդեցությունը անձի հոգեկանում և կյանքում:
Թեմա 2՝ Հոգեվերլուծության զարգացումը: Հոգեվերլուծության ճյուղավորումը՝ Ա.Ադլեր, Կ.Գ. Յունգ: Հոգեվերլուծության հետագա զարգացումը: Պայքարը բնազդների և տրավմայի տեսությունների միջև: Ես-ի հոգեբանությունը և հարաբերությունների վաղ տեսությունը /Ա.Ֆրեյդ, Բալինտ, Բոուլբի, Սպից/: Հոգեվերլուծության ժամանակակից տեսությունները Հունգարական դպրոց / Ֆերենցի/, նույնության տեսություն / Էրիքսոն/, հարաբերությունների ժամանակակից տեսությունը /Կերնբերգ/, ինքնության հոգեբանություն / Կոհուտ/, հոգեվերլուծության զարգացումը Գերմանիայում: Հոգեվերլուծության զարգացումը և արդի իրավիճակը Հայաստանում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեվերլուծական հայացքների զարգացման ճանապարհը, տարբեր մոտեցումների առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝նկարագրել հոգեկան երևույթները հոգեվերլուծական տեսակետից: Կտիրապետեն մասնագիտական հաղորդակցման համար անհրաժեշտ միջոցներին: Կկարողանան՝ վերլուծել հոգեկանի կառուցվածքը, աշխատել սկզբնաղբյուրների հետ:
Թեմա 3՝ Դասական հոգեվերլուծության հիմնադրույթները: Սխալ գործողությունների իմաստը և նշանակությունը: Սխալ գործողությունների մեխանիզմները: Սեռական մղումները անգիտակցականի կառուցվածքում: Լիբիդո: Կինը և տղամարդը:

Երկսեռականության սկզբունքը: Երազների բնույթը և ֆունկցիաները: Երազի աշխատանքի մեխանիզմները: Երազների մեկնաբանության արվեստը: Անձի պաշտպանական մեխանիզմները / մոռացում, արտամղում, պրոյեկցիա, ռացիոնալացում, մերժում և այլն/: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ առօրյա կյանքում անգիտակցականի դրսևորման տեսակները, մեխանիզմները, երազների մեկնաբանման մեթոդները, երազի աշխատանքի մեխանիզմները, պաշտպանական մեխանիզմների տեսակները և զարգացման առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ պլանավորել անգիտակցականի դրսևորումների և պաշտպանական մեխանիզմների հոգեվերլուծական ուսումնասիրությունը:

Թեմա 4՝ Անձի զարգացումը հոգեվերլուծության տեսակետից: Սեռական մղումները անգիտակցականի կառուցվածքում: Լիբիդո: Երկսեռականության սկզբունքը: Սեռական շեղումներ /ինվերսիա, պերվերսիա/: Հոգեսեռական զարգացման փուլերը: Էդիպյան բարդույթ: Սեռականության ժամանակակից հոգեվերլուծական տեսակտները / սեռական նույնացում, տղայի սեռական զարգացումը, աղջկա սեռական զարգացումը/: Օբյեկտային հարաբերությունների զարգացման փուլերը: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ լիբիդոյի, սեռական մղումների դերը հոգեկանի զարգացման հարցում, հոգեսեռական զարգացման փուլերը, սեռական խանգարումները: Կկարողանան՝գնահատել հոգեկանի զարգացումը հոգեսեռական փուլերի տեսակետից, հոգեկան խնդիրների և սեռական շեղումների առաջացման ռիսկի գործոնները: Կկարողանան գնահատել անձի հոգեկանի գործելակերպի առանձնահատկությունները հոգեսեռական զարգացման փուլերի տեսակետից:

Թեմա 5՝ Նևրոզների հոգեվերլուծական տեսությունը: Վախ և նևրոզ: Վախը և պաշտպանական մեխանիզմները: Նևրոտիկ ախտանիշները և դրանց իմաստը: Նորմա և պաթոլոգիա: Հոգեկան կոնֆլիկտ: Ախտածին կոնֆլիկտներ: Նարցիզմի հասկացությունը հոգեվերլուծության մեջ: Դասական նևրոզներ: Հիսթերիա կամ կոնվերսիոն նևրոզ, կպչուն մտքերի նևրոզ, դեպրեսիվ նևրոզ կամ նևրոտիկ դեպրեսիա:Ժամանակակից հետդասական նևրոզներ: Նարցիստիկ նևրոզ: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ֆոբիաների և նևրոզների տեսակները, ախտանշանների առաջացման մեխանիզմները, ներքին կոնֆլիկտների դերը, նորմայի և պաթոլոգիայի հոգեվերլուծական տեսակետը, հոգեվերլուծական հոգեթերապիայի առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝գնահատել ախտածին երևույթների առաջացման գործոնները, զարգացման և դրսևորման առանձնահատկությունները, իրականացնել իրավիճակի զարգացման կանխատեսում :

Թեմա 6՝ Հոգեվերլուծության տեխնիկան և պրակտիկան: Հոգեվերլուծության մեթոդները: Հոգեվերլուծական թերապիան, դրա տարբերությունը թերապիայի մյուս տեսակներից: Էթիկայի կանոնները: Հոգեվերլուծության կիրառությունը բժշկության, հոգեբանության, խմբային և ընտանեկան թերապիայի, հասարակության մեջ: Բազմոցի կիրառումը հոգեվերլուծական պրակտիկայում: Չեզոքությունը հոգեվերլուծական աշխատանքում: Հոգեվերլուծական պայմանագիր՝ կադր: Դիմադրության հասկացությունը, դրսևորումները և վերլուծման տեխնիկան: Տրանսֆերի բնութագիրը: Տրանսֆերենցիալ նևրոզ: Աշխատանքային ալյանսի և կոնտրտրանսֆերի հասկացությունները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան

հոգեվերլուծական թերաօիայի առանձնահատկությունները, մեթոդներն ու տեխնիկաները, ցուցումներն ու հակացուցումները, էթիկայի կանոնները, հոգեկան խնդիրների առաջացման և բուժման հոգեվերլուծական մոդելը: Կկարողանան՝իրականացնել դիտում, ունկնդրում, ինքնավերլուծություն, կանխատեսում, որոշումների ռիսկերի գնահատում: Կտիրապետեն մասնագիտական էթիկայի կանոններին, հոգեկան խնդիրների հոգեվերլուծական գնահատման և բուժման մոտեցումներին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
13. Առաջին միջանկյալ	0-4
14. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
15. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ <u>դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:</u>

10/H06. Հոգեֆիզիոլոգիա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Առարկայի **նպատակն** է՝ հոգեկան գործընթացների ֆիզիոլոգիական հիմքների, մեխանիզմների ուսումնասիրությունը, որոնք դիտարկում են նաև նեյրոնային, սինապսային և մոլեկուլային մակարդակում: Ինչպես նաև

դասընթացի նպատակն է ունկնդիրներին մատուցել գիտելիքներ և ծանոթացնել ընկալման, զգայական արտացոլման, հիշողության, շարժումների, հույզերի, մտածողության, գիտակցության և այլ հոգեկան գործընթացների ուսումնասիրության ֆիզիոլոգիական մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը

1. կիմանա մատուցել գիտելիքներ ընդհանուր հոգեֆիզիոլոգիա առարկայի, մեթոդների, ժամանակակից գիտափորձարարական առաջընթացներին, հեռանկարներին և հոգեբանության մեջ ունեցած մեծ դերի մասին,

2. կկարողանա

Ունկդիրների մոտ ձևավորել գործնական հմտություններ, տեսական վերլուծություններ կատարելու կարողություններ և հոգեկան գործընթացների ֆիզիոլոգիական հիմքերի մասին պատկերացումներ,

3. կտիրապետի

ինքնուրույն ուսումնասիրություններ կատարելուն, մասնագիտական գործունեության համար անհրաժեշտ ունակություններ և հմտություններ ձևավորելուն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 – Գլխուղեղը որպես հոգեկանի օրգան: Ներածություն, հոգեֆիզիոլոգիայի առարկան և խնդիրները, հոգեֆիզիոլոգիայի կապը հոգեբանության հետ: Հոգեկանը որպես արտացոլում: Գլխուղեղը և հոգեկանը: **Թեմա 2. – Հույզերի հոգեֆիիոլոգիա:** Հույզերը, դրանց դերը վարքում: Հուզական վիճակներ: Հուզական հակազդումների տեսակները: Դիմաարտահայտչականություն: Հույզերի նեյրոանատոմիա: Լիմբիական համակարգ: էքստրովերտություն: Սիմոնովի տեսությունը նյարդային համակարգի հոգեհուզական ոլորտի դրսևորումներում ենթակեղևային համակարգերի դերի մասին: Հույզերի հիմնական տեսություններ: **Թեմա 3. – Սթրեսի հոգեֆիզիոլոգիա:** Գաղափար սթրեսի մասին: Եզրույթի տեղեկատվական բնույթը: Սթրեսի գործոնները: Հ. Սելյե, նրա դերը սթրեսի տեսության մշակման հարցում: Սթրեսային հակազդումները, վեգետատիվ բաղադրիչները: Սթրեսակայունություն, սթրես – լաբիլություն: Սթրեսի նեյրոքիմիա: Սթրես ախտահարումներ: Հետվնասվածքային ախտանիշներ: **Թեմա 4. Ֆունկցիոնալ վիճակների հոգեֆիզիոլոգիա**: Ֆունկցիոնալ վիճակների բնորոշումը: Ֆունկցիոնալ վիճակների դերն ու նշանակությունը վարքում: Գլխուղեղի մոդելավորման համակարգը: Գիտակցական շարժողական հակազդումների երեք ֆունկցիանալ կառույցների վերաբերյալ Ա. Ռ. Լուրիայի տեսությունը: Գլխուղեղի տոնուսի ապահովումը: **Թեմա 5. Քնի հոգեֆիզիոլոգիա:** Քունը, դրա դերն ու նշանակությունը օրգանիզմի էներգետիկ պաշարների վերականգնման գործընթացում: Քնի տեսակները: Դանդաղ քնի բնութագիրը, վեց փուլերի նկարագիրը: Պարադոքսալ քուն, գործառույթները: Դանդաղ և պարադոքսալ քնի նեյրոքիմիա: Երազատեսություն, քնի էլեկտրոֆիզիոլոգիա:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու,

ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
16. Առաջին միջանկյալ	0-4
17. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
18. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

5. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H10. Անալիտիկ հոգեթերապիա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսանողին կրեդիտային համակարգով ուսումնական գործունեության ընթացքում գիտելիքներ հաղորդել Յունգյան հոգեբանական տեսության մասին, արքետիպերի, անձի զարգացման գործընթացում արքետիպերի ազդեցության, խառնվածքների՝ էքստրավերտ-ինտրովերտ, հոգեկանի ֆունկցիաների և , նրանց մեխանիզմների, երազատեսության, ակտիվ երևակայության մասին: Ծրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ, ուսումնական նյութերով ինքնուրույն աշխատելու, ինչպես նաև իր անհատական գործունեության ընթացքում այցելուի հոգեբանական առանձնահատկություններն ուսումնասիրելու հմտություններ և կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա անալիտիկ հոգեբանության հիմնադիր Կ.Գ. Յունգի ստեղծագործական ուղու մասին: Անալիտիկ հոգեբանության հիմնական հասկացությունների մասին: Անձի կառուցվածքային էլեմենտները: Անհատական և կոլեկտիվ անգիտակցական, նրանց բովանդակությունը: Խառնվածքի տիպերը, հոգեկանի չորս ֆունկցիաները: Արխետիպերը: Հոգեբանությունը և ալքիմիան: Կրոնը,քաղաքականությունը Կ.Գ. Յունգի մեկնաբանությամբ:

2. կկարողանա հասկանալ արքետիպերի ազդեցությունն անձի ինդիվիդուացիայի գործընթացում: Կկարողանան մեկնաբանել երազները, ակտիվ երևակայական պատկերները և սիմվոլները, վերլուծել հեքիաթները և դրանք օգտագործել, որպես հոգեթերապիայի գործիքներ:

3. կտիրապետի անալիտիկ հոգեթերապիայի գործընթացին, երազատեսության մեկնաբանությանը և հոգեթերապիայում կիրառվող այլ մեթոդների /արտ թերապիա, հեքիաթի թերապիա, ավազի թերապիա/:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անալիտիկ հոգեբանության առարկան: Կ.Գ. Յունգի կենսագրությունը և նրա տեսությունը: Ժամանակակից հիմնախնդիրները: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կկտիրապետի անալիտիկ հոգեբանության մասին գիտելիքներին: ***Թեմա 2՝*** Գիտակցական, անգիտակցական, կոլեկտիվ անգիտակցական: Անձի կառուցվածքային էլեմենտները: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը պատկերացում կկազմի հոգեկանի մակարդակների մասին: ***Թեմա 3՝*** Լիբիդո (հոգեկան էներգիա): Պրոգրեսնռեգրես, Էնանտիոդրոմիա, փոխհատուցում /компенсация/: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտարբերակի լիբիդոյի հասկացությունը այլ հասկացություններից: ***Թեմա 4՝*** Խառնվածքի տիպերը, հոգեկանի ֆունկցիաները ըստ Կ.Գ.Յունգի: **Վերջնարդյունքը՝** Ոսանողը կկարողանա տարբերակել խառնվածքի տիպերը: ***Թեմա 5՝*** Էրոս և Լոգոս Արխետիպային կերպարներ՝ Անիմա/Անիմուս/Ստվեր, Պերսոնա: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի արքետիպերի տեսությանը: ***Թեմա 6՝*** Երազատեսություն և երազների մեկնաբանություն, Երազի մեկնաբանության փուլերը: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի երազատեսության մասին գիտելիքներին: ***Թեմա 7՝*** Անալիտիկ հոգեթերապիայի գործընթացը: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կկարողանա կողմնորոշվել թերապևտիկ մոդելների մեջ:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,

- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
19. Առաջին միջանկյալ	0-4
20. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
21. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

6. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H05. Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

1. Ուսանողներին ուսուցանել <<Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները>> առարկայի կառուցվածքի, բովանդակության հիմնադրույթները, հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ սթրեսային իրավիճակների բնութագրերի և դրանցում տեղի ունեցող բնորոշ սոցիալ-հոգեբանական, հոգեֆիզիոլոգիական փոփոխությունների վերաբերյալ:
2. Ապահովել սթրեսային իրավիճակներում գործելու հոգեբանական պատրաստության անհրաժեշտ գիտատեսական և գործնական գիտելիքներով, ինքնակարգավորման, ինքնակառավարման հմտությունների բարձր մակարդակով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

Սթրեսային իրավիճակների սոցիալ-հոգեբանական բնութագրերը, դրանց դասակարգման առանձնահատկությունները: Սթրեսային իրավիճակներում անձի կենսագործունեության ապահովման, հարմարման հոգեֆիզիոլոգիական մեխանիզմները, դրանցում առաջացող հոգեվիճակների սպեկտրը, հետվնասվածքային հոգեվիճակների առանձնահատկությունները:

2. կկարողանա

ինքնուրույն տարբերակել սթրեսային, հետվնասվածքային հոգեվիճակների յուրահատուկ տեղաշարժերն ու դրանց դասակարգման առանձնահատկությունները, ապահովել անձի, խմբերի հոգեճանաչման և հոգեբանական պատրաստության գործընթացի արդյունավետությունը:

3. կտիրապետի

անհատական, խմբային հոգեկարգավորման, առաջին հոգեբանական օգնության կազմակերպման և տարբեր սթրեսային իրավիճակներում ինքնակառավարման տեխնոլոգիաներին:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝«Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները**» առարկան, նպատակը, խնդիրները, կառուցվածքը:** Սթրեսի հիմնախնդիրը: Առարկայի տեսական և պրակտիկ աղբյուրները: Սթրեսային իրավիճակներում հոգեֆիզիոլոգիական ոլորտներում կատարվող տեղաշարժերի բնութագրերը: «Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները» առարկայի կառուցվածքը: **Վերջնարդյունքը՝** կծանոթանան առարկայի հիմնական բովանդակությանը և առանձնահատկություններին: **Թեմա 2՝ Սթրեսային իրավիճակների բնութագրերի, դրանց ծագման գործոնների դասակարգումը:** Սթրեսային իրավիճակների բնութագրերը և դասակարգումը: Սթրեսի վերաբերյալ տեսություններ (Հ. Սելյե, ՈՒ. Քեննոն, Լազարուս): Սթրեսային հոգեֆիզիոլոգիական խանգարումներ: **Վերջնարդյունքը՝** կիմանան սթրեսը մեկնաբանող հիմնական տեսությունները: **Թեմա 3՝ Սթրեսային իրավիճակներում հոգեկան առողջության հետազոտման առանձնահատկությունները:** Սթրեսային իրավիճակներում հոգեֆիզիոլոգիական ոլորտներում կատարվող տեղաշարժերի ուսումնասիրման մեթոդները և դրանց առաջադրվող հիմնական պահանջները: Սթրեսային իրավիճակներում հոգեբանական հետազոտական աշխատանքների կազմակերպման պահանջները: Հուզական վիճակների բացահայտման մեթոդներ: Սթրեսային իրավիճակների կանխարգելման և դրանց դիմակայման հիմնական մեթոդները: Հարմարում – հոգեբանական, սոցիալական և ֆիզիոլոգիական մակարդակները: Սթրեսը որպես հարմարողական հակազդում: Անձի անհատական առանձնահատկությունների դերը սթրեսի ապրման և հաղթահարման գործընթացում: **Վերջնարդյունքը՝** կտիրապետեն սթրեսային իրավիճակներում հոգեֆիզիոլոգիական ոլորտներում կատարվող տեղաշարժերի ուսումնասիրման մեթոդներին: **Թեմա 4՝ Սթրեսային իրավիճակներում անձի հոգեկան գործառույթների ձևափոխման, դրանց դրսևորման առանձնահատկությունները** : Անձի հոգեկան կայունության բաղադրամասերը ա/. հոգեբանական կայունության գործոններ, բ/. անձնային գործոններ: Հավատը որպես հոգեբանական կայունության հենք: Հոգեբանական պատրաստության համակարգը (կամային ինքնակարգավորման մեխանիզմները. կամային հատկանիշներ): **Վերջնարդյունքը՝** կկարողանան նկարագրել հոգեկան կայունության բաղադրիչները: **Թեմա 5՝ Սթրեսային իրավիճակներում առաջացող հոգեվիճակների, հոգեկան վնասվածքների և հետվնասվածքային հոգեվիճակների դրսևորման առանձնահատկությունները:** Կենսագործունեության անբարենպաստ պայմաններում հոգեբանական ճգնաժամի առանձնահատկությունները: Հոգեբանական վնասվածք: Տագնապ: Սթրես: Ֆրուստրացիա: Անձի հոգեբանական կառուցվածքը որպես բացասական հոգեվիճակների առաջացման նախապայման: Հոգեծին վիճակներ: Նյարդային համակարգի գործառութային խանգարումներ: Հետվնասվածքային սթրես (ՀՍԽ): ՀՍԽ-ների ախտորոշման չափանիշները: Առաջին հոգեբանական օգնության կազմակերպման առանձնահատկությունները: **Վերջնարդյունքը՝** կբնութագրեն անբարենպաստ պայմաններում հոգեբանական ճգնաժամի

առանձնահատկությունները: **Թեմա 6՝ Սթրեսային իրավիճակներում անձի հոգեվերականգնողական գործընթացի գիտագործնական հիմնադրույթների կիրառման ռազմավարությունը:** Անձի սոցիալ-հոգեբանական հարմարման մեխանիզմները: ՀՄԽ-ների վերականգնման ուղիները: Խմբային հոգեվերականգնողական գործընթացի յուրահատկությունները, կազմակերպման պահանջները: Հոգեկան առողջության վերականգնման պահանջները: Հոգեվերականգնողական հնարքներ, ուսուցման տեխնիկան, կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հոգեվերականգնողական համալիրի ազդեցության հոգեֆիզիոլոգիական մեխանիզմները: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետեն սթրեսի հաղթահարման հիմնական մեթոդներին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
22. Առաջին միջանկյալ	0-4
23. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
24. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H28. Սուիցիդալ վարքի հոգեբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել սուիցիդալ վարքի հոգեբանության, նրա զարգացման փուլերի, առարկայի, նպատակների, խնդիրների, սկզբունքների, ուղղությունների, ուսումնասիրության մեթոդների, ինչպես նաև ինքնասպանության մեկնաբանման տեսությունների, ինքնասպանության պատճառ հանդիսացող անձնային և իրադրային գործոնների, հոգեբանական հիմքերի օրինաչափությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. Սուիցիդոլոգիայի՝ որպես գիտության, ուսումնասիրման առարկան, խնդիրները,

1.2. Սուիցիդալ վարքի դրսևորումները,

1.3. Ինքնասպանության տեսակները մարդկության պատմական զարգացման ընթացքում,

1.4. Սուիցիդի հիմնական առանձնահատկությունները, կառուցվածքը, գործոնները, տիպերը,

1.5. Համաշխարհային կրոնների վերաբերմունքը ինքնասպանության երևույթի նկատմամբ,

2. կկարողանա իրականացնել սուիցիդի հոգեբանական վերլուծությունը, անձնային իմաստի բացահայտումը: Սուիցիդենտի հոգեբանական աուտոպսիայի ռետրոսպեկտիվ վերլուծություն, ինչպես նաև ինքնասպանության փորձ կատարած անձանց ուսումնասիրություն: Բնութագրել սուիցիդենտների անձին բնորոշ հոգեբանական որակները: Սուիցիդալ վարքի տիպերը: Մեկնաբանել ինքնասպանության վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները: Ուսումնասիրել և հետազոտել՝ սուիցիդենտների թողած նախասուիցիդալ երկտողերը, գրաֆիկական պատկերների առանձնահատկությունները: Կիրառել սուիցիդի կանխարգելման (պրոֆիլակտիկայի) և համապատասխան խմբերի անձանց ռեաբիլիտացիայի և ռեադապտացիայի համար մի շարք տեխնիկաներ:

3. կտիրապետի սուիցիդի սոցիալ-հոգեբանական ոչ ախտաբանական բնույթի, ինչպես նաև սահմանային վիճակներով, և գիտակցության, և ուշադրության նեղացմամբ պայմանավորված ինքնասպանությունների հոգեբանական մեխանիզմների բացահայտմանը և նորովի մեկնաբանմանը: Սուիցիդի հիմնահարցի վերլուծությանը փիլիսոփայության, անթրոպոլոգիայի, սոցիոլոգիայի, գենետիկայի, կենսաքիմիայի, էկոլոգիայի, հոգեբուժության և հոգեբանության տեսանկյուններից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական ակնարկ ինքնասպանության հիմնահարցի մասին: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան սուիցիդոլոգիայի՝ որպես գիտության, ուսումնասիրման առարկան, խնդիրները: ***Թեմա 2՝*** Սուիցիդի մեկնաբանումը կրոնների տեսանկյունից: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան համաշխարհային կրոնների վերաբերմունքը ինքնասպանության երևույթի

նկատմամբ: ***Թեմա 3՝*** Ինքնասպանության քրեաիրավական ասպեկտները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիրականացնեն ուիցիդենտի հոգեբանական աուտոպսիայի ռետրոսպեկտիվ վերլուծություն, ինչպես նաև ինքնասպանության փորձ կատարած անձանց ուսումնասիրություն: ***Թեմա 4՝*** Սուիցիդի բնորոշումը և սուիցիդալ վարքի դրսևորումները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիրականացնեն սուիցիդի հոգեբանական վերլուծություն և դրա անձնային իմաստի բացահայտում: ***Թեմա 5՝*** Ինքնասպանության հիմնահարցի մեկնաբանման տեսությունները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան սուիցիդալ վարքին նպաստող անձնային և իրադրային գործոնների մասին: ***Թեմա 6՝*** Սուցիդի հոգեբանական վերլուծությունը: **Վերջնարդյունքը**՝ Կկարողանան բնութագրել սուիցիդենտների անձին բնորոշ հոգեբանական որակները: ***Թեմա 7՝*** Սուիցիդը որպես անչափահասների շրջանում շեղվող վարքի դրսևորման ձև: **Վերջնարդյունքը**՝ Կբացահայտեն նչափահասների շրջանում շեղվող վարքի, մասնավորապես՝աուտոագրեսիվ գործողությունների հավանականությունը: ***Թեմա 8՝*** Ինքնասպանի անձին բնորոշ որոշ հոգեբանական որակների մեկնաբանությունը: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան սուիցիդենտների անձին բնորոշ հոգեբանական որակները: ***Թեմա 9՝*** Ինքնասպանության վիճակագրական մեկնաբանությունը: **Վերջնարդյունքը**՝ Կկարողանան մեկնաբանել ինքնասպանության վերաբերյալ վիճակագրական տվյալներ: ***Թեմա 10՝*** Ինքնասպանների գրաֆիկական պատկերների յուրահատկությունները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կկարողանան մեկնաբանել սուիցիդենտների գրաֆիկական պատկերների առանձնահատկություններ: ***Թեմա 11՝*** Ինքնասպանների նախասուիցիդալ երկտողերի հոգեբանական մեկնաբանությունը: **Վերջնարդյունքը**՝ Կկարողանան բնութագրել սուիցիդալ վարքի ձևերը: ***Թեմա 12՝*** Սուիցիդի կանխարգելման ուղիները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կտիրապետեն սուիցիդալ երկտողերի վերլուծության հմտություններին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
25. Առաջին միջանկյալ	0-4

26.	Երկրորդ միջանկյալ	0-4
27.	Եզրափակիչ քննություն	0-10

Համախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

7. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H29. Մարմնակողմնորոշիչ թերապիա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել մարմնակողմնորոշիչ թերապիայի հիմնական ուղղություններին, աշխատանքի սկզբունքներին և մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **Կիմանան** ՝ ուսանողները կիմանան մարմնակողմնորոշիչ հոգեթերապիայի հիմնական դրույթները, ժամանակակից մոտեցումները և աշխատանքի սկզբունքները:

2. **Կկարողանան՝** ստացած գիտելիքներն օգտագործել պրակտիկայում;

3. **Կտիրապետեն** ՝ տեսական և գործնական գիտելիքների ու հմտությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Ընդհանուր հասկացություն մարմնակողմնորոշիչ թերապիայի մասին*:* ***Թեմա 2***՝ Մարմնակողմնորոշիչ հոգեթերապիայի առարկան, խնդիրները, կապն այլ գիտությունների հետ; **Վերջնարդյունքը** ՝ Ուսանողները կուսումնասիրեն և կիմանան մարմնակողմնորոշիչ թերապիայի հիմքում ընկած տեսություններն ու մոտեցումները: ***Թեմա 3***՝ Մարմնակողմնորոշիչ թերապիայի աշխատանքի հիմնական խնդիրներն ու սկզբունքները: ***Թեմա 4***՝ Վ. Ռայխ և վեգետոթերապիա: ***Թեմա 5***՝ Ա. Լոուեն և բիոէներգիա: Աշխատանք հենարանների հետ: **Վերջնարդյունքը** ՝ Ուսանողները ձեռք կբերեն հմտություններ հենարանների հետ աշխատանքի: ***Թեմա 6***՝ Մ. Ալեքսանդերի և Մ. Ֆելդենկրայզի տեսությունները և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ***Թեմա 7***՝ Մարդկանց տիպերն ըստ շնչառության: Շնչառության տիպերն ըստ Կելլեմանի: **Վերջնարդյունքը** ՝ Ուսանողները կկարողանան ըստ շնչառության ախտորոշիչ նյութ ստանալ: ***Թեմա 8***՝ Հիմնական աշխատանքը մկանային և հոգեբանական պատյանների հետ:

Վերջնարդյունքը ՝ Ուսանողները կիմանան հիմնական պատյանների հետ աշխատանքի մեթոդները:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
28. Առաջին միջանկյալ	0-4
29. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
30. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

8. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H08. Կոգնիտիվ վարքային հոգեթերապիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ կոգնիտիվ-վարքաբանական հոգեթերապիայի ոճի յուրացումն է և հիմնարար տեխնիկաների ինքնուրույն կիրառման հմտությունների ձևավորումը:

Դասընթացի արդյունքում ուսանողները ձեռք կբերեն ամբողջական պատկերացում կոգնիտիվ հոգեթերապիայի ոճի և ընթացքի վերաբերյալ, ինքնուրույն կփորձարկեն մի ամբողջ շարք տեխնիկական հնարներ և կկարողանան ինքնուրույն ծրագրել հոգեթերապևտիկ աշխատանքի անհրաժեշտ մարտավարությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի հիմնական գաղափարները,

1.2. Ա.Բեկի պաթոլոգիկ անձի տեսությունը,

1.3. Հուզական խանգարումների կոգնիտիվ բովանդակությունը,

1.4. Կոգնիտիվ թերապիայի հիմնական ստրատեգիաները, փուլերը և սխեման,

1.5. Մտածողության, վարքի և հուզերի փոխկապակցվածությունը,

1.6. Մտածողության աղճատումները,

1.7. Կոգնիտիվ տեխնիկաներ. Բացերի լրացում, դեկատաստրոֆիզացիա, ռեատրիբուցիա, վերասահմանում, ապակենտրոնացում, վիճարկում, կոգնիտիվ վերակառուցում, տնային աշխատանքներ և այլն,

1.8. Աշխատանք ավտոմատիկ մտքերի հետ,

2. կկարողանա բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում կոգնիտիվ ուղղությամբ հոգեթերապևտիկ աշխատանք կատարելու հմտություններ և կարողություններ:

3. կտիրապետի հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, կոգնիտիվ տեխնիկաներն արդյունավետ օգտագործելու հնարներին, ինչպես նաև այցելու-հոգեբան հարաբերություններ արդյունավետ կառուցելու հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի ընդհանուր նկարագրություն: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան կոգնիտիվ հոգեբանության հիմնական գաղափարները և կոգնիտիվ թերապիայի գլխավոր հայեցակետը: ***Թեմա 2՝*** Ա.Էլիսի ներդրումը թերապիայում: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան հուզական խանգարումների կոգնիտիվ բովանդակությունը: ***Թեմա 3՝*** Նևրոտիկի կոդեքս, ադեկվատ-անադեկվատ հույզեր: **Վերջնարդյունքը**՝ Կծանոթանան նևրոտիկի կոդեքսի առանձնահատկություններին: ***Թեմա 4՝*** Ա.Բեկի ներդրումը կոգնիտիվ թերապիայում: **Վերջնարդյունքը**՝ Կմեկնաբանեն A-B-C կոնցեպցիան և ռացիոնալ ու իռացիոնալ մտածողության առանձնահատկությունները: ***Թեմա 5՝*** Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի գլխավոր թիրախները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան հուզական խանգարումների կոգնիտիվ բովանդակությունը: ***Թեմա 6՝*** Տիպական փոխհատուցող ստրատեգիաներ: **Վերջնարդյունքը**՝ Կտիրապետեն մտածողության աղճատումներին: ***Թեմա 7՝*** Անձնային խանգարումներ: **Վերջնարդյունքը**՝ Կտիրապետենմտածողության, վարքի և հուզերի փոխկապակցվածությանը: ***Թեմա 8՝*** Թերապիայի կառուցվածքը և փուլերը: **Վերջնարդյունքը**՝ Կտիրապետեն սառը, զոլ և տաք կոգնիցիաների առանձնահատկություններին: ***Թեմա 9՝*** Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի հիմնական տեխնիկաները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կկարողանան աշխատել կոգնիտիվ-վարքաբանական տեխնիկաներով: ***Թեմա 10՝*** Էմպաթիա: Ապրումակցում: **Վերջնարդյունքը**՝ Կսովորեն լինել էմպատիկ: ***Թեմա 11՝*** Կոգնիտիվ հոգեթերապաիայի կիրառման առանձնահատկությունները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիրականացնեն կոգնիտիվ-վարքաբանական

թերապիայի հիմնական ստրատեգիաները, փուլերը և սխեման: ***Թեմա 12՝*** Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի հիմնական սահմանափակումները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կտիրապետեն կոգնիտիվ մոտեցման հնարավորություններին և սահմանափակումներին, ինչպես նաև փոխկապակցվածությանը հոգեթերապևտիկ այլ մոդելների հետ:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
31. Առաջին միջանկյալ	0-4
32. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
33. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

9. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** <u>դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:</u>

10/H22. Հոգեբանական պրակտիկում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել կիրառական հոգեբանության, հոգեբանական հետազոտություն անցկացնելու, հոգեբանական մեթոդները և մեթոդիկաները կիրառելու

վերաբերյալ: Ուսուցանել անհատական և խմբային հոգեբանական աշխատանքների յուրահատկություններին ու տեսակներին: Ծանոթացնել հոգեբանական տարբեր մեթոդներին, թերապիաներին, իմացական գործընթացների առանձին հատկությունները բացահայտելուն, հույզերի , անձնային առանձնահատկությունների, «ես»-ի բաղադրիչների բացահայտմանը, անձնային աճին ուղղված տեխնիկաներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** ժամանակակից հոգեբանության մեթոդները: Կտարբերեն մեթոդ և մեթոդիկա հասկացությունները: Կիմանան հոգեբանակնա խմբային և անհատական աշխատանքների տարբերություններն ու առանձնահատկությունները, մաթեմատիկական որոշ բանաձևերի կիրառում թեստերի արդյունքների վերլուծություններում, հոգեբանության ամենակիրառական թերապևտիկ մեթոդները, անձի վախերի, տագնապայնության հաղթահարման, ինչպես նաև՝ անձի հոգեբանական առանձնահատկությունների բացահայտմանն ուղղված մեթոդները, անձնային աճին միտված թրենինգները:

2. **կկարողանա** բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր ինֆորմացիան իր գիտելիքների հետ, հոգեկանի հատկություններ բացահայտել հոգեբանական մեթոդների կիրառմամբ, կատարել ոչ լայնածավալ գիտահետազոտական աշխատանքներ:

3. **կտիրապետի** հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հոգեբանության մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեկանի ուսումնասիրման մեթոդները. Դիտում, զրույց, գիտափորձ՝ լաբորատոր և բնական, թեստեր, պրոյեկտիվ թեստեր, հարցաթերթ, սոցիոմետրիա, անկախ բնութագրերի մեթոդ, ներդրված էլեկտրոդների մեթոդ: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կիմանան՝ հոգեկանի ուսւոմնասիրման ժամանակակից մեթոդները: Կկարողանան՝ ճանաչել մեթոդները և ըստ համապատասխան խնդիրների ընտրություն կատարել:

Թեմա 2՝ Կետտելի թեստի ուսումնասիրում: Թեստի անցկացման , բանալու հաշվման առանձնահատկությունը: Մաթեմատիկական գործիքակազմ: Դրա կիրառումը թեստի արդյուները հաշվելիս: Արդյունքները գծապատկերների, հիստոգրամների, նկարների, աղյուսակների միջոցով արտացոլել: Կատարել տվյալներ քանակական և որակական վերլուծություն: **Վերջնարդյունքը** ՝Կիմանան՝ Կետտելի թեստիի անցկացման և բանալու հաշվման բանաձևերը: Կկարողանան՝ կոնկրետ մաթեմատիկական բանաձևերը կիրառել հոգեբանական հետազոտությունների ընթացում:

Թեմա 3՝ Հոգեկան գործընթացների բացահայտմանն ուղղված հոգեբանական վարժություններ: Հիշողության տեսակներին և զարգացման ուղղված հոգեբանական մեթոդներ: Մտածողության տեսակների, ձևերին և խոսքի առանձնահատկությունների ճանաչմանը և բացահայտմանն ուղղված հոգեբանական մեթոդներ: Անձի տիպական առանձնահատկություններ: Անձի խառնվածքի, բնավորության, ընդունակությունների ուսումնասիրմանն ուղղված հոգեբանական մեթոդեր: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կիմանան՝ Անձի կոգնիտիվ կողմի բացահայտման մեթոդների և մեթոդիկաների առանձնահատկությունները:

Կտիրապետեն՝ Հիշողության, մտածողության, խոսքի առանձնահատկությունների բացահայտման մեթոդներին:
Թեմա 4՝ Պրոյեկտիվ մեթոդների քննարկում: Տարբեր թերապիաններրի միջոցով հոգեբանական խնդիրների հաղթահարում: Սթրեսի հաղթահարմանն ուղղված թրենինգ: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ Հոգեբանական խնդիրների թերապիաների մասին: Կկարողանան՝ հոգեբանական թերապիաների, մասնավորապես, սթրեսի հաղթահարման կոնկրետ միջոցի:
Թեմա 5՝ Խմբային և անհատական թրենինգ: Խմբային թրենինգի սկզբուներն ու գործառույթները: Խմբային թրենինգի հոգեբանական ներգործության վերլուծություն: Խմբային և անհատական թերապևտիկ աշխատանքների համեմատական վերլուծություն: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ թերապևտիկ անհատական և խմբային աշխատաների մասին գիտական գիտելիք: Կկարողանան՝ վերլուծել խմբային և անհատական աշխատանքների անցկացման առանձնահատկություններն՝ ըստ խնդրի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
34. Առաջին միջանկյալ	0-4
35. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
36. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

10. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H11. Հոգեբանական հետազոտության մեթոդաբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ընդլայնել ուսանողների մասնագիտական գիտելիքների շրջանակը՝ մասնավորապես հոգեբանական հետազոտության իրականացման մեթոդաբանական հիմքերի, մեթոդների կիրառելիության և վալիդության հիմնադրույթների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

2. **Կիմանա**

- բնութագրել փորձարարական մեթոդները հոգեբանական հետազոտության մեջ
- իրականացնել տիպաբանության մշակում հոգեբանական հետազոտության մեջ:

3. **Կկարողանա**

- *սահմանել հոգեբանական հետազոտության օբյեկտը և առարկան,*
- *ձևակերպել հոգեբանակա և հետազոտության վարկածը,*
- *տիրապետելու հոգեբանական հետազոտության իրականացման տարբեր մեթոդներին,*
- *Իրականացնելու տվյալների համեմատական վերլուծություն,*
- *Պլանավորելու փորձարարական հետազոտության ընթացքը,*
- *տարբերակելու մեթոդների կիրառելիության մեխանիզմները ըստ հետազոտության նպատակների:*

4. **Կտիրապետի**

- *հոգեբանական հետազոտության կառուցվածքային բաղադրիչներին*
- *հետազոտության մեթոդաբանական հիմքերը*
- *ներկայացնելու հոգեբանական հետազոտության մեթոդների դասակարգմանը*
- *հոգեբանական երևույթները հոգեբանական հետազոտության մեջ բնութագրելու մեթոդներին, մեթոդիկաները մեթոդաբանության ընդհանուր համակարգում*

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանական հետազոտության մեթոդաբանական հիմքերը: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ վերլուծելու հետազոտության կառուցվածքային բաղադրիչները, ներկայացնելու հետազոտության մեթոդաբանական հիմքերը, բնութագրելու մեթոդները, մեթոդիկաները մեթոդաբանության ընդհանուր համակարգում: **Թեմա 2՝** Մեթոդաբանական սկզբունքների սահմանումը: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ ներկայացնելու հոգեբանական հետազոտության

իրականացման սկզբունքները, կատարելու հոգեբանական հետազոտության մեթոդների դասակարգումը, տարբերակելու մեթոդների կրառելիության մեխանիզմները ըստ հետազոտության սկզբունքների: **Թեմա 3՝** Մեթոդների, մեթոդիկաների բնութագրումը մեթոդաբանության ընդհանուր համակարգում: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ տարբերակելու մեթոդներն ու մեթոդիկաները մեթոդաբանության ընդհանուր համակարգում, տիրապետելու հոգեբանական հետազոտության իրականացման տարբեր մեթոդներին, իրականացնելու տվյալների համեմատական վերլուծություն: **Թեմա 4՝** Հոգեբանական հետազոտության օբյեկտի և առարկայի սահմանումը: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ սահմանելու հոգեբանական հետազոտության օբյեկտը և առարկան, ձևակերպելու հոգեբանական հետազոտության վարկածը, պլանավորելու փորձարարական հետազոտության ընթացքն ըստ սահմանված օբյեկտի և առարկայի: **Թեմա 5՝** Հոգեբանական երևույթների բնութագրումը հոգեբանական հետազոտության մեջ: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ բնութագրելու փորձարարական մեթոդները հոգեբանական հետազոտության մեջ, իրականացնելու տիպաբանության մշակում հոգեբանական հետազոտության մեջ, բնութագրելու հոգեբանական երևույթները հոգեբանական հետազոտության արդյունքներով:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
37. Առաջին միջանկյալ	0-4
38. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
39. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

11. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H18. Նեյրոլեզվաբանական ծրագրավորում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Ծրագրի նպատակն է՝ծրագրում տրվում են ՆԼԾ-ի հիմնական հասկացությունները և տեխնիկաները, որոնք ներկայացված են ձևափոխումների 3 ձևով՝ խարիսխավորումների, ենթամոդալական և ռեֆրեյմինգային փոփոխություններով. Դասընթացի ծրագիրը նախատեսված է ձևավորել ուսանողների մոտ հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են բացասական էմոցիաների և ոչ արդյունավետ վարքի հետ կատարելու հոգեբանական շտկման աշխատանքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա նեյրոլեզվաբանական ծրագրավորման տեսության և պրակտիկայի հիմնական դրույթները,

2. կկարողանա

2.1. Կիրառել ստացված գիտելիքները՝ նպատակ ունենալով զարգացնել զգայողականությունը մարդու կողմից օգտագործվող լեզվաբանական և ոչ վերբալ կարծրատիպերի նկատմամբ,

2.2. Օգտագործել ստացված գիտելիքները՝ սեփական կամ ուրիշ մարդկանց հոգեբանական խնդիրները լուծելու նպատակով,

3. կտիրապետի

3.1. Ինքնակառավարման հմտություններին,

3.2. Փոփոխություններ կատարելու հմտություններին,

3.3. Մարդու տարբեր հոգեբանական որակները կատարելագործելու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ ՆԼԾ-ի ծագման պատմությունը: Աշխարհի մոդելներ: **Վերջնարդյունքը՝** Պատկերացում կազնել ՆԼԾ-Ի առաջացման եվ զարգացման մասին: Աշխարհի մոդելի բովանդակությունկ եվ ձւավորումը: ***Թեմա 2՝*** Մետամոդել: **Վերջնարդյունքը՝** Ծանոթանալ միամշան ինֆորմացիա ստանալու հարցերի հետ: Կարողանալ օգտագոռծել մետամոդելի հարցոռը: ***Թեմա 3՝*** Ռապորտի հաստատումը: **Վերջնարդյունքը՝** Ծանոթանալ և կարողանալ օգտագօրծել վստահության մթնոլորդ ստեղծելու մեթոդները: ***Թեմա 4՝*** Լավ ձևակերպված արդյունքի պայմանները: **Վերջնարդյունքը՝** Պատկեռացում կազմել լավ արդյունքի մասին և կարողանալ այն ձևակերպել; ***Թեմա 5՝*** Խարիսխավորում: **Վերջնարդյունքը՝** Կարողանալ օգտագործել խարիսխները բացասական զգացմունքնեռը վերացնելու համար: ***Թեմա 6*** Անձնային պատմության փոփոխություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կարողանալ օգտագոռծել խարիսխնոռը կյանքի պատմությունը խմբագրելու համար: ***Թեմա 7՝*** Վիզուալ-կինեստետիկ դիսոցիացիա: **Վերջնարդյունքը՝** Օգտագոռծել այդ նեէոդը բացասական զգացմունքնեռը վեռացնելու համար: ***Թեմա 8՝***

Ռեֆրեյմինգային տեխնիկաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Ունենալ պատկերացում ռեֆրեյմինգի տեսակների մասին և կարողանալ օգտագործել ոչարդյունավետ վարգը շտկելու նպատակով: **Թեմա 9՝** Ենթամոդալական խմբագրում: **Վերջնարդյունքը՝** Ունենալ պատկերացում ենթամոդալականոըթյունների մասին և լարողանալ օգտագործել փոփոխությունները կատառեու համար: **Թեմա 10՝** Ֆոբիաների հետ աշխատելու տեխնիկա: **Վերջնարդյունքը՝** Կարողանալ կիռարել այս մեթոդը վախերի և ֆոբիանեռը հետ աշխատելու ժամանակ:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
40. Առաջին միջանկյալ	0-4
41. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
42. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H14. Միջանձնային հարաբերությունների և բանակցությունների վարման հոգեբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել միջանձնային հարաբերությունների և բանակցությունների վարման հոգեբանական առանձնահատկություններին, առարկայի, նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների և տեխնիկաների մասին:

Ծրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ ուսումնական նյութերով ինքնուրույն աշխատելու, ինչպես նաև իր միջանձնային հարաբերությունների և բանակցությունների վարման ոլորտի գործունեության ընթացքում անհրաժեշտ սոցիալ-հոգեբանական տեխնիկաների և տեխնոլոգիաների գործնական կիրառման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** միջանձնային հարաբերությունների և բանակցությունների վարման հատկությունների, անձնավորության տարբեր կառույցների զարգացման մեխանիզմները, վարքի կարգավորման տարբեր հնարները:

2. **կկարողանա** ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում միջանձնային հարաբերությունների և բանակցությունների վարման առանձնահատկություններն ուսումնասիրելու հմտություններ և կարողություններ:

3. **կտիրապետի** միջանձնային հարաբերությունների և բանակցությունների վարման գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, հասարակական ներդաշնակ փոխհարաբերությունների ձևավորման, ուսման, դաստիարակության, աշխատանքային գործունեության արդյունավետության բարձրացման հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր գաղափար միջանձնային հարաբերությունների մասին: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետի միջանձնային հարաբերությունների մասին ընդհանուր գաղափարին: ***Թեմա 2՝*** Միջանձնային հարաբերությունների դերն ու նշանակությունը ժամանակակից կյանքում, գործառույթները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանա միջանձնային հարաբերությունների դերի և նշանակության մասին, կտիրապետի դրանց գործառույթներին: ***Թեմա 3՝*** Բանակցելու տեխնոլոգիաների կիրառման խնդիրները: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետի բանակցելու տեխնոլոգիաների կիրառման խնդիրներին: ***Թեմա 4՝*** Միջանձնային հարաբերությունների ժամանակակից դասակարգումը: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետի միջանձնային հարաբերությունների ժամանակակից դասակարգմանը: ***Թեմա 5՝*** Ընդհանուր գաղափար բանակցությունների մասին: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետի բանակցությունների մասին ընդհանուր գաղափարին: ***Թեմա 6՝*** Բանակցությունների տեսակները և վարման ռազմավարությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կկարողանա տարբերակել բանակցությունների տեսակները և կտիրապետի վարման ռազմավարություններին: ***Թեմա 7՝*** Բանակցությունների վարման ազգային առանձնահատկությունները

Վերջնարդյունքը՝ Կտիրապետի բանակցությունների վարման ազգային առանձնահատկություններին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
43. Առաջին միջանկյալ	0-4
44. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
45. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

12. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H16. Արտ-թերապիա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ Ուսանողներին ծանոթացնել արտ-թերապիայի հիմնական մոտեցումների ու տեսությունների հետ: Դասընթացի արդյունքում ուսանողները ձեռք կբերեն ամբողջական պատկերացում արտ-թերապիայի ոճի և ընթացքի վերաբերյալ, ինքնուրույն կփորձարկեն մի ամբողջ շարք տեխնիկական հնարներ և կկարողանան

ինքնուրույն ծրագրել հոգեթերապևտիկ աշխատանքի անհրաժեշտ մարտավարությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. Արտ-թերապիայի հիմնական գաղափարները,

1.2. Արտ-թերապիայի կիրառման առանձնահատկությունները,

2. կկարողանա բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում արտ-թերապևտիկ աշխատանք կատարելու հմտություններ և կարողություններ:

3. կտիրապետի հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, արտ-թերապևտիկ տեխնիկաները արդյունավետ օգտագործելու հնարներին, ինչպես նաև այցելու-հոգեբան հարաբերություններ արդյունավետ կառուցելու հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Արտ-թերապևտիկ աշխատանքի յուրահատկությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կուսումնասիրի արտ-թերապիա մեթոդի առանձնահատկությունները և տարբերությունը թերապևտիկ այլ ուղղություններից: ***Թեմա 2՝*** Արտ-թերապիայի հիմնական ուղղությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կիմանա արտ-թերապիայի պատմությունը և տեսական հիմքերը : ***Թեմա 3՝*** Արտ-թերապիայի տեսակները;Նյութերն արտ-ում: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կհասկանա, թե ինչ ներդրում ունեն հոգեբանության երկու հզոր ուղղություններն արտ-թերապիայի կայացման գործում: ***Թեմա 4՝*** Սիմվոլի նշանակությունն արտ-թերապիայում: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի սիմվոլների մակարդակներին;Կտիրապետի արքետիպային սիմվոլներին մեկնաբանությանը: ***Թեմա 5՝*** Հոգեթերապևտիկ հարաբերություններն արտ-թերապիայում: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողները կծանոթանան հումանիստական և էքզիստենցիալ արտ-թերապիայի հիմնական սկզբունքներին և տեխնիկաներին: ***Թեմա 6՝*** Անհատական և խմբային արտ-թերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողները կտիրապետեն նկարչաթերապիայի տեխնիկաներին: ***Թեմա 7՝*** Արտ-թերապևտիկ աշխատանքի փուլերը: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողներն ամբողջական պատկերացում կկազմեն արտ-թերապիա մեթոդի վերաբերյալ և կտիրապետեն որոշակի հմտությունների՝ տեխնիկաներով աշխատելու համար:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,

- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
46. Առաջին միջանկյալ	0-4
47. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
48. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H15. Շտկողական հոգեբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել շտկողական հոգեբանության, ոլորտին վերաբերվող հոգեբանական տեխնոլոգիաների առանձնահատկությունների, առարկայի, նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների և տեխնիկաների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** շտկողական հոգեբանության հիմնական տեխնիկաների մեխանիզմները, վարքի կարգավորման տարբեր հնարները:
2. **կկարողանա** ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում գործնական հմտություններ և կարողություններ:
3. **կտիրապետի** շտկողական հոգեբանության գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, հոգեբանական աշխատանքի գործունեության արդյունավետության բարձրացման հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շտկողական հոգեբանության հիմունքները: Շտկողական հոգեբանության օրինաչափությունների փոխադարձ կապը և փոխներգործությունը: Հասկացողություն Շտկման, հոգեկարգավորման, հոգեթերապևտիկ գործընթացի մասին: Հոգեթերապիայի հիմնական ուղղությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ շտկման հոգեբանության հիմունքները, կկարողանան՝ իրականացնել հոգեաշտկող աշխատանքներ:

Թեմա 2՝ Շտկողական հոգեբանության փուլերը: Առաջին այց, հոգեախտորոշում, խնդրի ձևակերպում, ռապորտի հաստատում, շտկման տեխնիկաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Խնդրի ձևակերպման առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ իրականացնել առաջին այց, խնդիր ձևակերպել: Կտիրապետեն՝ գործնական հմտությունների հոգեշտկման ոլորտում:

Թեմա 3՝ Հետտրավմատիկ սթրեսային խանգարում, դեբրիֆինգ

✓ Ծանոթացնել թեմայի տեսական հիմունքներին:

✓ Հաղորդել գիտելիքներ հետտտրավմատիկ սթրեսային խանգարման մեխանիզմների, գործընթացին բնորոշ հոգեբանական խնդիրների և նրանց հաղթահարման հոգեբանական տեխնոլոգիաների կիրառման վերաբերյալ:

✓ Ձևավորել հմտություններ և կարողություններ այդ շտկողական տեխնիկաներով /դեբրիֆինգի/ ինքնուրույն աշխատելու գործընթացում:

Վերջնարդյունքը՝ Կիմանան Դեբրիֆինգի հիմնական տեխնիկաների մեխանիզմները, վարքի կարգավորման տարբեր հնարները: Կկարողանան Ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում գործնական հմտություններ և կարողություններ: Կտիրապետեն Դեբրիֆինգի գործնականում կիրառելու մեթոդներին, հոգեբանական աշխատանքի գործունեության արդյունավետության բարձրացման հոգեբանական միջոցներին:

Թեմա 4՝ Հիվանդությունների դասակարգման միջազգային չափանիշների հետ ծանոթացում: Ախտանիշների նկարագիր: Աշխատանիշների համակարգում: Հարակից ոլորտի մասնագետների հետ համատեղ աշխատանք: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ շտկման հոգեբանությանխնդիրները, փուլերը, կկարողանան՝ իրականացնել առանձին մարդկանց հոգեբանական խնդիրների նկարագիր և դասակարգում:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,

- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
49. Առաջին միջանկյալ	0-4
50. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
51. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

13. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H04. Միջմշակութային հոգեբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը. ուսումնասիրել միջմշակութային հոգեբանության հիմնադրույթները և ուսումնասիրման մեթոդաբանությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **Կիմանա՝**

- Միջմշակութային հոգեբանության առարկան, նպատակը, խնդիրները, առարկայի տեղը հոգեբանական գիտակարգում, կապն այլ գիտությունների հետ,
- Միջմշակութային հոգեբանության շրջանակներում հոգեբանական հետազոտության կազմակերպման մեթոդաբանական հիմունքները,
- Միջմշակութային հոգեբանության զարգազման օրինաչափությունները,
- Ժամանակակից հասարակություններում սոցիալ-հոգեբանական խնդիրների բացահայտման և վերլուծման միջմշակութային առանձնահատկությունները:

2. Կկարողանա՝

- Ներկայացնել միջմշակութային հոգեբանական գիտության զարգացման պատմությունը, հիմնական տեսական մոտեցումներն ու ուղղությունները, միջգիտական կապերը, արդի հիմնախնդիրները, հիմնարար և

կիրառական բնագավառները,
- Բնութագրել անձի վարքագծի և գործունեության օրինաչափությունները, որոնք պայմանավորված են հասարակությունում անձի փոխհարաբերություններով,
- Ներկայացնել *մշակութային սինդրոմ* հասկացությունը սոցիալական հոգեբանության մեջ,
- Իրականացնել տարբեր մշակույթներում անձի գործունեության և հաղորդակցման վերաբերյալ համապատասխան մեթոդաբանական մոտեցումները,

3. Կտիրապետեն՝
- Միջմշակութային հոգեբանության տեսական հիմնահարցերին,
- Միջմշակութային հոգեբանական հետազոտության կազմակերպման գործընթացներին,
- Միջանձնային փոխհարաբերությունների պրակտիկ հետազոտման ընթացքում միջմշակութային հոգեբանական մեթոդաբանությանը:

Բովանդակությունը.

- **Թեմա 1՝** միջմշակութային հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ միջմշակութային հոգեբանություն առարկան, նպատակը, խնդիրները, առարկայի տեղը հոգեբանական գիտակարգում, կապն այլ գիտությունների հետ: Կկարողանան՝ գնահատել միջմշակութային հոգեբանության կայացման արդի գործընթացները և զարգացման հեռանկարները: **Թեմա 2՝** սոցիալական հոգեբանությունը և աշխարհում գլոբալիզացիայի դրսեվորումները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ : Սոցիալ-հոգեբանությայն դերը գլոբալիզացիայի տարբեր դրսևորումների ներքո: Կկարողանան՝ գնահատել գլոբալիզացիոն գործընթացների ուսումնասիրման միջմշակութային առանձնահատկությունները:
- **Թեմա 3՝** միջմշակութային վերլուծության անհատական մակարդակը հոգեբանության մեջ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Եսակենտրոն և այլակենտրոն անձանց բնութագրումը միջ-մշակութային համատեքստում:
- Կտիրապետեն՝ միջոցների և պարգևների բաշխման վերաբերյալ պատկերացումներին եսակենտրոն և այլակենտրոն անձանց մոտ: **Թեմա 4՝** մշակույթի ուսումնասիրման հոգեբանական մոտեցումները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ *Մշակույթի սինդրոմ* եզրույթը սոցիալական հոգեբանության մեջ: Կկարողանան՝ բնութագրել անհատական և կոլեկտիվ մշակույթների տեսակները հոգեբանության մեջ: **Թեմա 5՝** սոցիալական հոգեբանության և մշակույթի կապն արտահայտող մեթոդաբանական սկզբունքները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ սոցիալ-հոգեբանական հետազոտության մեթոդաբանական սկզբունքների կապը մշակույթի հետ:
- Կտիրապետեն՝ Ընտրանքի ձևավորման և ընդլայնման մեխանիզմները միջ-մշակութային հոգեբանության մեջ: **Թեմա 6՝** միջմշակութային հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդաբանական վերլուծություններ: **Վերջնարդյունքը՝**

Կկարողանան՝ բնութագրել միջ-մշակութային հոգեբանության մեթոդաբանական գործիքակազմի ազդեցությունը կլինիկական հոգեբանական ախտորոշման վրա և միջ-մշակութային հոգեբանական հետազոտությունների գենդերային և տարիքային դրսևորումները: Կտիրապետեն՝ բարեկեցության և կաշառակերության մասին հոգեբանական վերլուծությունների միջմշակութային ասպեկտներին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
52. Առաջին միջանկյալ	0-4
53. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
54. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

14. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H19. Հոգեկարգավորում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը. հոգեբանության բնագավառի ապագա մասնագետների մեջ ձևավորել հոգեկարգավորում իրականացնելու գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **Կիմանա**

- Անձի հոգեկարգավորման վերաբերյալ տարբեր մոտեցումները
- Հոգեբանանական տարբեր տեսությունների գործնական մեթոդները

2. **Կկարողանա**

- Յոգեբանական վերլուծության ենթարկել այցելուի անձի հոգեբանական խնդիրները, դրանց հոգեբանական առանձնահատկությունները,
- շտկողական աշխատանքներ իրականացնել տարբեր հոգեբանական ուղղությունների կողմից առաջարկվող մեթոդներով՝ ըստ խնդրի առանձնահատկության:

- խնդրի հոգեբանական ախտորոշում և վերլուծություն իրականացնելու հնարներին

3. **Կտիրապետի**

- թերապևտիկ աշխատանքներ իրականացնելու գործիքակազմին
- խնդիրների պատճառականությունը հասկանալու, տարբեր ախտանշանների միջև կապեր հաստատելու կարողությանը

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեկարգավորման առարկան և խնդիրները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ հոգեկարգավորման առարկան և խնդիրները: Կկարողանան՝ հասկանալ հոգեկարգավորում, հոգեշտկում, հոգեթերապևտիկ աշխատանքների տարբերությունները: **Թեմա 2**՝ Յոգեկարգավորման ձևավորման և զարգացման պատմական ակնարկ: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ հոգեկարգավորման ձևավորման և զարգացման պատմական ակնարկը: Կկարողանան՝ հասկանալ ժամանակակից մեթոդների հիմքերն ու մեխանիզմները: **Թեմա 3**՝ Յոգեկարգավորման հոգեվերլուծական մոտեցումները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ հոգեկարգավորման հոգեվերլուծական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել հոգեվերլուծական մեթոդը այցելուների հետ աշխատանքում: **Թեմա 4**՝ Է. Բեռնի «Տրանսակտային վերլուծությունը»: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ Է. Բեռնի մեթոդը: Կկարողանան՝ կիրառել տրանզակտային վերլուծության մեթոդը թերապևտիկ նպատակով: **Թեմա 5**՝ Բիհեյվիորալ /վարքաբանական/ թերապիա: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ բիհևյորալ թերապիայի տեսական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել բիհևյորալ թերապիան: **Թեմա 6**՝ էքզիստենցիալ հոգեթերապիա: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան՝ էքզիստենցյալ թերապիայի տեսական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել էքզիստենցիալլ թերապիան: **Թեմա 7**՝ Վ. Ֆրանկլի

լոգոթերապիաՆ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Լոգոթերապիայի տեսական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել լոգոթերապիան: **Թեմա 8՝** Խմբային թերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ խմբային աշխատանքի հոգեբանական առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ վարել թրեյնինգներ: **Թեմա 9՝** Ռացիոնալ-հուզական հոգեթերապիա: Ա. Էլլիս, Կոգնիտիվ թերապիա. Ա. Բեկ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Ռացիոնալ-Հուզական թերապիայի տեսական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել կոգնիտիվ թերապիան իրենց աշխատանքներում: **Թեմա 10՝** Յոգեդրամմա: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեդրամմայի տեսական հիմքերը: Կկարողանան՝ կիրառել հոգեդրամմայի մեթոդը թերապևտի աշխատանքներում:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
55. Առաջին միջանկյալ	0-4
56. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
57. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

15. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** <u>դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:</u>

10/H25. Գեշտալտ թերապիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ հոգեբանության բնագավառի ապագա մասնագետների մեջ ձևավորել գեշտալտ թերապիա իրականացնելու գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** գեշտալտ հոգեբանության, թերապիայի հիմնական դրույթները, մոտեցումները, ձևավորման և զարգացման ընթացքը, գեշտալտ ուղղության տեսական և գործնական մոտեցումները:

2. **կկարողանա** հոգեբանական վերլուծության ենթարկել այցելուի անձի հոգեբանական խնդիրները, դրանց հոգեբանական առանձնահատկությունները, ինչպես նաև շտկողական աշխատանքներ իրականացնել գեշտալտ թերապիայի տարբեր մեթոդների օգնությամբ՝ ըստ խնդրի առանձնահատկության:

3. **կտիրապետի** գեշտալտ թերապիայի տարբեր մեթոդների վերլուծությանը, ներկայացմանը և դրանց կիրառմանը մասնագիտական ոլորտներում

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գեշտալտ թերապիայի պատմությունն ու զարգացումը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ գեշտալտ հոգեբանության և թերապիայի պատմական զարգացման ընթացքը, դրանց նմանություններն ու տարբերությունները: Կկարողանան՝ գնահատել թերապևտիկ տարբեր դպրոցների նմանություններն ու տարբերությունները, զարգացման դինամիկան: ***Թեմա 2՝*** Գեշտալտ թերապիայի հիմնական հասկացությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ գեշտալտ թերապիայի հիմնական հասկացությունները: Կկարողանան՝ գնահատել և ախտորոշել տարբեր տեսակի հոգեբանական խնդիրները, ինչպես նաև իրականացնել այդ խնդիրների ուղղման աշխատանքներ: ***Թեմա 3՝*** Նևրոզի, փսիխոզի և այլ խանգարումների մեկնաբանումը գեշտալտ թերապիայում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ նևրոզ, փսիխոզ և այլ տեսակի խանգարումների գեշտալտ մեկնաբանությունը: Կկարողանան՝ ախտորոշել տարբեր տեսակի խանգարումներ և իրականացնել գեշտալտ թերապիա այդ խանգարումները շտկելու ուղղությամբ: ***Թեմա 4՝*** Թերապևտիկ գործընթացները գեշտալտ թերապիայում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ գեշտալտ թերապիայի խմբային աշխատանքի և թերապևտիկ գործընթացների առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ ախտորոշել տարբեր տեսակի պաշտպանական մեխանիզմներ և իրականացնել դրանց կարգավորման թերապևտիկ աշխատանքներ: ***Թեմա 5՝*** Գեշտալտ թերապիայի տեխնիկաները և մեթոդները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ գեշտալտ թերապիայի մի շարք մեթոդներ և հնարներ: Կկարողանան՝ կիրառել գեշտալտ թերապիայի մի շարք մեթոդներ և հնարներ: ***Թեմա 6՝*** Աշխատանք երազների հետ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ երազների հոգեբանական բնութագրի գեշտալտ մոտեցումը: Կկարողանան՝ վերլուծել և հանգուցալուծել այցելուի երազները: ***Թեմա 7՝*** Գեշտալտ թերապիայի կիրառության ոլորտները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ թե գեշտալտ թերապիան որ խնդիրների դեպքում է արդյունավետ աշխատում:

Կկարողանան՝ կիրառել թերապևտիկ հնարները հոգեբանական տարբեր խնդիրներ հանգուցալուծելու համար:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
58. Առաջին միջանկյալ	0-4
59. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
60. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H17. Քաղաքական հոգեբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսումնասիրել քաղաքական սոցիալականացման հետ կապված քաղաքական և սոցիալական հոգեբանության մեջ առկա հայտնի հայեցակարգերն ու տեսակետները, ինչպես նաև ուսումնասիրել անձի սոցիալականացման առանձնահատկությունները խմբերում, նաև՝ դիրք, իշխանություն, հեղինակություն և սոցիալական շարժունության տեսակները: Նպաստել ուսանողների մոտ անձի □գերսոցիալականացում□ և □թեւսոցիալականա-

ցում□ հասկացությունների շուրջ գիտական քննարկումներ կազմակերպելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** ուսումնասիրել քաղաքական գործչի իմիջը, ինքնաներկայացման խոսքային և ոչ խոսքային միջոցները, առաջին տպավորության, ներգործության հոգեբանական մեխանիզմները, որն էլ հնարավորություն կտա ապագա մասնագետ հոգեբանին քաղաքական գործչին ավելի խորը ճանաչելուն:

2. **կկարողանա** բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում քաղաքական հոգեբանության ոլորտում ուսումնասիրություններ և հոգեբանական աշխատանք կատարելու հմտություններ և կարողություններ:

3. **կտիրապետի** հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, քաղաքական սոցիալականացման հետ կապված քաղաքական և սոցիալական հոգեբանության մեջ առկա հայտնի հայեցակարգերին ու տեսակետներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անձի հոգեբանական բնութագիրը: Անձի սոցիալականացումը խմբերում: Քաղաքական հոգեբանության առարկան, խնդիրներն ու նպատակները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ քաղաքականհոգեբանության, որպես գիտական ուղղություն առարկան, խնդիրներն ու նպատակները: Անձի սոցիալականացման հոգեբանական առանձնահատկությունները սոցիալ- քաղաքական հարաբերություններում: Կկարողանան՝ վերլուծել անձին քաղաքական հոգեբանության շարջանակներում: ***Թեմա 2՝*** Պրոֆեսոգրամմա և հոգեգրամա Արդյունավետ ղեկավարի հոգեգրաման: Քաղաքական գորչի անհատական տիպական առանձնահատկությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ պրոֆեսոգրամայի, հոգեգրամայի, մասնագիտական հոգեբանական կողմնորոշման և հոգեբանական ընտրության գիտական գիտելիքի մասին: Կկարողանան՝ կազմել քաղաքական գործչի գործունեության արդյունավետությունն ապահովող հոգեբանական առանձնահատկությունների համախումբը՝ հոգեգրաման: ***Թեմա 3՝*** Քաղաքական գործիչ-հասարակություն փոխհարաբերությունների հոգեբանական կողմը: Կոնֆլիկտ և հակասություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Քաղաքական գործչի շփման, հաղորդակցման առանձնահատկությունների հոգեբանական կողմը, կոնֆլիկտի հակասության հոգեբենական սահմանումները, առանձնահատկությունները: Կտիրապետեն՝ Քաղաքական գործչի շփման, առանձնահատկության ապահովման հոգեբանական նախադրյալների իմացությանը և քաղաքական կոնֆլիկտի հարթման հոգեբանական մեխանիզմներին: ***Թեմա 4՝*** Սոցիալական դիրք, դեր և դերակատարման հարմարվողական գործառույթներ: Քաղաքական ինքնագիտակցություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Քաղաքական անձի սոցիալական դիրքից ածանցված, նաև քաղաքական ինքնա գիտակցության հոգեբանական առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ վերլուծել և ներկայացնել քաղաքական գիտակցության, ենթագիտակցության հոգեբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 5՝*** Քաղաքական լիդերություն:

Քաղաքական լիդերի հոգեբանություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ - քաղաքական լիդերության հոգեբանական հայեցակարգերն ու գիտական մեկնաբանությունները, նաև պոթոլոգիական կողմը: Կտիրապետեն՝ վերլուծել և ներկայացնել քաղաքական գործչի , որպես լիդերի, հոգեբանական բնութագր: ***Թեմա 6՝*** Քաղաքական գոծչի իմիջի հոգեբանական կողմը: Քաղաքական գովազդ: **Վերջնարդյունքը՝** Կկարողանան՝ հասկանալ Քաղաքական գովազդի, քաղաքական գործչի ինքնագովազդի, ինքնաներկայացման և իմիջի հոգեբանությունը: Կտիրապետեն՝ Քաղաքական գործչի իմիջի և ինքնաներկայացման հոգեբանական մեխանիզմներին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
61. Առաջին միջանկյալ	0-4
62. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
63. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

16. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** <u>դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:</u>

10/H22. Հոգեբանական պրակտիկում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել կիրառական հոգեբանության, հոգեբանական հետազոտություն անցկացնելու, հոգեբանական մեթոդները և մեթոդիկաները կիրառելու վերաբերյալ: Ուսուցանել անհատական և խմբային հոգեբանական աշխատանքների յուրահատկություններին ու տեսակներին: Ծանոթացնել հոգեբանական տարբեր մեթոդներին, թերապիաներին, իմացական գործընթացների առանձին հատկությունները բացահայտելուն, հույզերի , անձնային առանձնահատկությունների, «ես»-ի բաղադրիչների բացահայտմանը, անձնային աճին ուղղված տեխնիկաներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա ժամանակակից հոգեբանության մեթոդները: Կտարբերեն մեթոդ և մեթոդիկա հասկացությունները: Կիմանան հոգեբանական խմբային և անհատական աշխատանքների տարբերություններն ու առանձնահատկությունները, մաթեմատիկական որոշ բանաձևերի կիրառում թեստերի արդյունքների վերլուծություններում, հոգեբանության ամենակիրառական թերապևտիկ մեթոդները, անձի վախերի, տագնապայնության հաղթահարման, ինչպես նաև՝ անձի հոգեբանական առանձնահատկությունների բացահայտմանն ուղղված մեթոդները, անձնային աճին միտված թրենինգները:

2. կկարողանա բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր ինֆորմացիան իր գիտելիքների հետ, հոգեկանի հատկություններ բացահայտել հոգեբանական մեթոդների կիրառմամբ, կատարել ոչ լայնածավալ գիտահետազոտական աշխատանքներ:

3. կտիրապետի հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հոգեբանության մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ **Հոգեկանի ուսումնասիրման մեթոդները.** Դիտում, զրույց, գիտափորձ՝ լաբորատոր և բնական, թեստեր, պրոյեկտիվ թեստեր, հարցաթերթ, սոցիոմետրիա, անկախ բնութագրերի մեթոդ, ներդրված էլեկտրոդների մեթոդ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեկանի ուսւումնասիրման ժամանակակից մեթոդները: Կկարողանան՝ ճանաչել մեթոդները և ըստ համապատասխան խնդիրների ընտրություն կատարել: ***Թեմա 2՝*** **Կետտելի թեստի ուսումնասիրում:** Թեստի անցկացման , բանալու հաշվման առանձնահատկությունը: Մաթեմատիկական գործիքակազմ: Դրա կիրառումը թեստի արդյուները հաշվելիս: Արդյունքները գծապատկերների, հիստոգրամների, նկարների, աղյուսակների միջոցով արտացոլել: Կատարել տվյալներ քանակական և որակական վերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Կետտելի թեստիի անցկացման և բանալու հաշվման բանաձևերը: Կկարողանան՝ կոնկրետ մաթեմատիկական բանաձևերը կիրառել հոգեբանական հետազոտությունների ընթացում: ***Թեմա 3՝*** **Հոգեկան գործընթացների բացահայտմանն ուղղված հոգեբանական վարժություններ:** Հիշողության տեսակներին և զարգացման ուղղված հոգեբանական մեթոդներ: Մտածողության տեսակների, ձևերին և խոսաքի առանձնահատկությունների ճանաչմանը և բացահայտմանն ուղղված

հոգեբանական մեթոդներ: **Անձի տիպական առանձնահատկություններ:** Անձի խառնվածքի, բնավորության, ընդունակությունների ուսումնասիրմանն ուղղված հոգեբանական մեթոդեր: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Անձի կոգնիտիվ կողմի բացահայտման մեթոդների և մեթոդիկաների առանձնահատկությունները: Կտիրապետեն՝ Հիշողության, մտածողության, խոսքի առանձնահատկությունների բացահայտման մեթոդներին: ***Թեմա 4՝* Պրոյեկտիվ մեթոդների քննարկում:** Տարբեր թերապիանների միջոցով հոգեբանական խնդիրների հաղթահարում: Սթրեսի հաղթահարմանն ուղղված թրենինգ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան հոգեբանական խնդիրների թերապիաների մասին: Կկարողանան՝ հոգեբանական թերապիաների, մասնավորապես, սթրեսի հաղթահարման կոնկրետ միջոցի: ***Թեմա 5՝* Խմբային և անհատական թրենինգ:** Խմբային թրենինգի սկզբուներն ու գործառույթները: Խմբային թրենինգի հոգեբանական ներգործության վերլուծություն: Խմբային և անհատական թերապևտիկ աշխատանքների համեմատական վերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ թերապևտիկ անհատական և խմբային աշխատաների մասին գիտական ւ գիտելիք: Կկարողանան՝ վերլուծել խմբային և անհատական աշխատանքների անցկացման առանձնահատկություններն՝ ըստ խնդրի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
64. Առաջին միջանկյալ	0-4
65. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
66. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

17. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

Տիտղոսային ծրագրի կամընտրական դասընթացներ

10/H09. Կիրառական էթնոհոգեբանություն (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսումնասիրել էթնիկական խմբերի բնութագրերը, էթնոգենեզի հիմնական փուլերը, միջէթնիկական հարաբերությունների տեսակները, ազգային հոգեկերտվածքը և բնավորությունը, ազգային սիմվոլները և ստերեոտիպերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** այն փաստերը և օրինաչափությունները, որոնք բացահայտում են ազգային խմբերի հոգեբանական առանձնահատկություններն ընդհանրապես և կոնկրետ ազգերինը մասնավորապես:

2. **կկարողանա** կապ հաստատել այդ փաստերի և օրինաչափությունների միջև, որոնք վերաբերում են հոգեբանական կողմի ոչ հոգեբանական դրսևորումներին , բացահայտել ազգային բնավորության էությունը և բաղադրիչները , ազգային ինքնագիտակցության կառուցվածքը և ձևավորման փուլերը:

3. **կտիրապետի** ազգային սիմվոլների կիրառման հոգեբանական ձևերին և մեթոդներին, կրոնի և ազգային հոգեկերտվածքի փոխներգործության հոգեբանական կարգավորման հմտություններին՝ ինչպես կրթական համակարգում, այնպես էլ սոցիալական միջավայրում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էթնոս, ազգ և էթնիկական հոգեբանության խնդիրները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ կիրառական էթնոհոգեբանության առարկան և խնդիրները, առարկայի տեղը հոգեբանական գիտությունների համակարգում, կապն այլ գիտությունների հետ: Կկարողանան՝ գնահատել էթնոսների և ազգերի բոլոր հիմնական գծերը և առանձնահատկությունները: ***Թեմա 2՝*** Էթնիկական ինքնագիտակցություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան, որ անհատական ինքնագիտակցությունը իր մասին ունեցած պատկերացումների և սեփական անձնային գծերին տրված գնահատականների համակարգն է: Կկարողանան՝ գնահատել միջէթնիկական կոնֆլիկտների հետևանքները: ***Թեմա 3՝*** Մշակույթ և գլոբալ էթնոխմբային ինքնապաշտպանություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան, որ մշակութային երևույթները կատարում են էթնոպաշտպան գործառույթներ: Կկարողանան՝ գնահատել մշակութային ավանդույթները: ***Թեմա 4՝*** Ազգային սիմվոլներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան ազգային սիմվոլների հոգեբանական իմաստը: Կկարողանան գնահատել սեփական

ազգի սիմվոլները օտար ազդեցություններից պաշտպանվելու համար: ***Թեմա 5՝*** Էթնիկական ստերեոտիպեր: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան, որ էթնիկական ստերեոտիպերը որոշակի պատկերացումներ և դիրքորոշումներ են, համոզմունքներ սեփական կամ այլ էթնոսի մասին: Կկարողանան գնահատել դրանց ազդեցությունը էթնիկական բնավորության վրա: ***Թեմա 6՝*** Էթնիկական հոգեկերտվածք, ազգային ոգի և բնավորություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան Էթնոսի հոգեկերտվածքի հիմնական բաղադիրչները: Կկարողանան գնահատել դրանց ազդեցությունը էթնիկական բնավորության,խառնվածքի և մտածելակերպի վրա:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
67. Առաջին միջանկյալ	0-4
68. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
69. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

18. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H21. Սոցիալ-հոգեբանական տեխնոլոգիաներ (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է՝ սոցիալ-հոգեբանական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ ուսումնասիրել անհատի՝ որպես սոցիալական դերակատարի, ներխմբային փոխներգործությունները, խմբային դինամիկան, դերային վարքի դրսևորումները, միջանձնային փոխհարաբերությունները, հաղորդակցման առանձնահատկությունները, սոցիալական կոնֆլիկտները, դիրքորոշումները և այլ սոցիալ-հոգեբանական երևույթները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** բոլոր փաստերն և օրինաչափությունները, որոնք բացահայտում են սոցիալ- հոգեբանական երևույթները, խմբային դինամիկան, անձի սոցիալականացման ինստիտուտները, սոցիալական վարքի տեսակները, «Ես» - կոնցեպցիան և նրա կառուցվածքը, ինչպես նաև սոցիալական կոնֆլիկտները, խոսքային հաղորդակցման տեսակներն և դիրքորոշումների փոփոխությունները, իմացական աններդաշնակության հիմնախնդիրներն ու սոցիալական հոգեբանության կիրառական նշանակությունը:

2. **կկարողանա** գտնել տեղն ու դերը ներխմբային գործունեության ընթացքում, ձևավորել, կայունացնել, և կառավարել միջանձնային փոխհարաբերությունները խմբում: Ձևավորել սոցիալական հարաբերություններ և դիրքորոշումներ խմբում: Գտնել ուղիներ ներխմբային փոխներգործության ընթացքում առաջացած սոցիալական կոնֆլիկտները հաղթահարելու համար: Վերլուծել անձի վարքը, սոցիալական գործընթացները սոցիալական հոգեբանության տեսանկյունից: Ներխմբային գործունեության ընթացքում ներազդել անհատի և խմբի վարքի վրա:

3. **կտիրապետի** սոցիալական հոգեբանության հիմնական մեթոդներին և տեխնոլոգիաներին, դրանց կիրառմանը՝ մարդկային գործունեության տարբեր ոլորտների ուսումնասիրության գործընթացում: Սոցիալ- հոգեբանական և հասարակական հոգեբանական երևույթների փոխազդեցությանը և փոխկապվածությանը, դրանց մեկնաբանմանն և վերլուծությանը, պրակտիկ գործունեության իրականացմանը: Անձի և խմբի փոխներգործության, հոգեսոցիալական, իմացական և հոգեֆիզիոլոգիական զարգացման մակարդակը ախտորոշելու ընդունակությանը :

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջանձնային հարաբերությունների կառուցման տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան միջանձնային հարաբերությունների էությունը և փոխհարաբերությունների տեսակները: Կկարողանան գնահատել միջխմբային հարաբերությունների բնույթը և յուրահատկությունը: ***Թեմա 2՝*** Սոցիալ-հոգեբանական ադապտացիայի տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան սոցիալ-հոգեբանական ադապտացիայի տեխնոլոգիաների տեսակները: Կկարողանան՝ կիրառել դրանք կենսագործունեության նոր պայմաններում: ***Թեմա 3՝*** Կոնֆլիկտային վարքի ախտորոշման տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝**

Կիմանան սոցիալական վարքի տեսակները և կոնֆլիկտների պատճառները: Կկարողանան՝ ախտորոշել և կանխարգելել կոնֆլիկտները: ***Թեմա 4՝*** Ընտանիքի անդամների հանդեպ դրսևորվող վերաբերմունքի տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան ընտանիքում ՝միջանձնային հարաբերությունների էությունը և փոխհարաբերությունների տեսակները: Կկարողանան գնահատել ընտանիքի անդամների փոխհարաբերությունները, փոխըմբռնումը, համախմբվածության մակարդակը: ***Թեմա 5՝*** Գործարար և դերային խաղի տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան գործարար հանդիպումների և գործարար զրույցի փուլերը: Կկարողանան կիրառել գործարար հաղորդակցության տեխնոլոգիաները: ***Թեմա 6՝*** Անձի մասնագիտական ուղղվածության ձևավորման տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան հույզերի և զգացմունքների դրսևորման էթնիկական տարբերությունները: Կկարողանան կիրառել դրանք միջանձնային հարաբերություններում:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
70. Առաջին միջանկյալ	0-4
71. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
72. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

19. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H26. Գովազդի և PR հոգեբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգված և ամբողջական գիտելիքներ հաղորդել հանրային կապերի ռազմավարությունների և գովազդային ոլորտի, ոլորտին վերաբերվող հոգեբանական տեխնոլոգիաների առանձնահատկությունների, առարկայի, նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների և տեխնիկաների մասին:

Ծրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական և գործնական գիտելիքներ ուսումնական նյութերով ինքնուրույն աշխատելու, ինչպես նաև վերոնշյալ ոլորտների գործունեության ընթացքում անհրաժեշտ հոգեբանական տեխնիկաների և տեխնոլոգիաների գործնական կիրառման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1.կիմանա հասարակայնության հետ կապերի և գովազդի հոգեբանության էությունը, հասարակայնության հետ կապերի և գովազդի բաժինները, PR խորհրդատվությունը, PR ծրագրի պլանավորումը, լրատվամիջոցների հետ աշխատանքի առանձնահատկությունները գովազդում, PR նպատակները, հանրության դերը PR-ում, արդյունքների վերլուծություն, PR էթիկա:

2. կկարողանա կատարել իրավիճակի վերլուծություն, սահմանել PR և գովազդի նպատակները, կազմել PR ծրագիր, կազմել PR-ի և գովազդի ծրագրի բյուջե, որոշել նպատակային խմբերն ու դրանց վրա ներգործող լրատվամիջոցները, կատարել PR ծրագրի արդյունքների վերլուծություն:

3. կտիրապետի հասարակայնության հետ կապերի և գովազդի տարատեսակներին, PR-ի և գովազդային ծրագրի իրականացման ձևերին ու գործիքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գովազդի հոգեբանության տեսական հիմքերը, գովազդի պատմության սկզբնավորման ակունքները, գովազդի սահմանումը, նպատակը, ֆունկցիաները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան գովազդի և գովազդի հոգեբանության պատմությունը, և հիմնական գործառույթները, որոնք կկարողանան կիրառել հետագա պրակտիկ աշխատանքում: ***Թեմա 2***՝ PR-ի էությունն ու սահմանումը, PR-ի զարգացման փուլերը ըստ Կատլիպի: Տեքստերի ձևավորման հիմնական սկզբունքները, Հաննինգի բանաձև: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան PR-ի զարգացման փուլերը, անցած ուղին, PR տեքստեր կազմելու հիմնական սկզբունքները և իհարկե բանաձևը: Ստացված գիտելիքի շնորհիվ կկարողանան գրագետ ձևով կազմել գովազդային և PR հայտարարությունները, և բանաձևի միջոցով ստուգել թե որքանով է այն ընթեռնելի մարդկանց համար: ***Թեմա 3***՝ Գովազդը որպես զանգվածային լրատվամիջոցների ռեսուրս, տպագրական գովազդ, ռադիո և հեռուստագովազդ, տրանսպորտային գովազդ, գովազդը ինտերնետում (բաններային գովազդ): **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան գովազդային հիմնական ուղղությունները և տեսակները: Ստացված տեսական գիտելիքը կկարողանան կիրառել պրակտիկ աշխատանքում:

Գերազանց իմանալով գովազդի տեսակները հետագայում շատ հեշտ կկողմնորոշվեն թե որ գովազդային տեսակն է իրենց համար անհրաժեշտ կիրառել: ***Թեմա 4՝*** Հոգեկան գործընթացները գովազդում, AIDA (AIMDA), AISAS, 4U մոդելները, կիրառումը գովազդում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան ամենատարածված գովազդային ազդեցության մոդելների մասին, որի միջոցով կարող են բարձրացնել գովազդի արդյունավետությունը: ***Թեմա 5՝*** Բրենդ և բրենդինգ, սոցիալական և քաղաքական գովազդ, հոգեբանական հիմքը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան բրենդի ձևավորման պատմությունը,և բրենդինգի գործընթացը, որի միջոցով հետագայում կկարողանան արդյունավետ բրենդինգ իրականացնել: Կծանոթանան սոցիալական գովազդի հիմնական տեսակների, ֆունկցիաների հետ, և կկարողանան արդյունավետ սոցիալական գովազդի պլան կազմել և իրականացնել:
Թեմա 6՝ Գովազդը ինտերնետում կամ համացանցային գովազդ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան գովազդի ամենատարածված տեսակներից մեկի՝ ինտերնետային գովազդի մասին, և կկարողանան կիրառել համացանցային գովազդի տեսակները ըստ պահանջի: ***Թեմա 7՝*** PR արշավի իրականացման սկզբունքները, կարծրատիպ և կարծրատիպացման գործընթաց: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան ինչպես կազմակերպել գրագետ PR արշավներ, և կկարողանան կիրառել պրակտիկայում: ***Թեմա 8՝*** Նեյրոլինգվիստիկ ծրագրավորման (ՆԼՊ) կիրառման հնարավորությունները գովազդային գործունեությունում, <25-րդ կադր> հասկացությունը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան գովազդի հոգեբանության ոլորտում կիրառվող հոգեբանական հիմնական տեսությունները, և ստացված գիտելիքները կկիրառեն պրակտիկ աշխատանքում: ***Թեմա 9՝*** Գույնի կիրառման հնարավորությունները գովազդում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան գույների հոգեբանության հիմնական ֆունկցիաները, գույների նշանակությունը հենց գովազդի ոլորտում, ինչն էլ կնպաստի գրագետ և արդյունավետ ընտրություն կատարելուն: ***Թեմա 10՝*** Քարոզչության հոգեբանություն, նպատակը և խնդիրները, Բեռնայզի <Քարոզ> աշխատությունը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան պրոպագանդայի պատմությունը, կիրառումը տարբեր ոլորտներում, կծանոթանան առաջին պաշտոնական PR մասնագետի՝ Բերնայսի աշխատանքին, և ստացված տեսական գիտելիքները կկարողանան կիրառել պրակտիկ աշխատանքում:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,

- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
73. Առաջին միջանկյալ	0-4
74. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
75. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

20. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H13. Կառավարման հոգեբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը. ուսումնասիրել կառավարման հոգեբանության, որպես գիտական ուղղություն, հիմունքները:

Կրթական արդյունքները.
Գիմանան՝

- ղեկավարի և աշխատողի անձի ինքնաներկայացման և ինքնադրսևորման և ինքնիրացման հոգեբանակն կողմը
- խմբի առաջնորդության, կոլեկտիվի բարոյահոգեբանական մթնոլորտի ապահովման և պահպանման հոգեբանական մեխանիզմների ու չափանիշների մասին,
- բիզնեսի կառավարման ազգային հոգեբանական առանձնահատկությունների,
- համաշխարհային տնտեսական առաջատար երկրների կառավարման հոգեբանության յուրահատկությունները:
- գովազդի հոգեբանական մեխանիզմները և առանձնահատկությունները:

2. Կկարողանան՝

- բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իր գիտելիքները,
- համադրել հոգեբանական նոր ինֆորմացիան իր գիտելիքների հետ,
- Վերլուծել կառավարող անձի հոգեբանական բնութագիր և կազմել հոգեգրամաներ,
- կատարել ոչ լայնածավալ գիտահետազոտական աշխատանքներ:

3. Կտիրապետեն՝

•Հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին:
•գնահատել ղեկավար-ենթակա փոխհարաբերությունները, իրականացնել հոգեբանական վերլուծություններ
• դասավանդել կառավարման ուղղվածությամբ ուսումնական հաստատություններում և ֆակուլտետներում

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կառավարման հոգեբանության զարգացումը, գործառույթներն ու սկզբունքները: Կառավարման հոգեբանության՝ որպես հոգեբանական գիտության առանձին բնագավառի կայացումը: Կառավարամամ հոգեբանության սկզբնավորման պատմությունը: Կառավարման հոգեբանութ. պատմական զարգացման հիմնական փուլերը: Թեյլորիզմ: Կառավարման և բիզնես հոգեբանության առարկան, խնդիրներն ու նպատակները: Կառավրամն Ֆայոլյան տեսությունը: Կառավարման հոգեբանության սկզբունքներն ու գործառույթները: «Բիզնեսմեն», «Ձեռներեց», «Մենեջեր»հասկացությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ կառավարման հոգեբանության, որպես գիտական ուղղություն առարկան, խնդիրներն ու նպատակները: Կառավարման գիտության զարգացման առանձնահատկությունները հազարամյակների խորքից մինչև մեր օրերը: Կկարողանան՝ վերլուծել կառավարման գործառույթները հոգեբասնական մակարդակում: **Թեմա 2՝ Պրոֆեսոգրամմա և հոգեգրամա Արդյունավետ ղեկավարի հոգեգրաման:** Պրոֆեսոգրաֆիա և հոգեգրամմա հասկացությունները: Ղեկավարի արդյունավետության ապահովման հոգեբանական առանձնահատկությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ պրոֆեսոգրամայի, հոգեգրամայի, մասնագիտական հոգեբանական կողմնորոշման և հոգեբանական ընտրության գիտական գիտելիքի մասին: Կկարողանան՝ կազմել ղեկավարի գործունեության արդյունավետությունն ապահովող հոգեբանական առանձնահատկությունների համախումբը՝ հոգեգրաման: **Թեմա 3՝ Ղեկավար-ենթակա փոխհարաբերությունների հոգեբանական կողմը:** Կոլեկտիվը որպես խմբի տեսակ: Կոլեկտիվի բարոյահոգեբանական մթնոլորտի ապահովման նախադրյալները: Ղեկավար–ենթակա փոխհարաբերությունների հոգեբանական վերլուծությունը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ կոլեկտիվի, որպես խմբի տեսակ, հոգեբանական կողմը, կոնֆլիկտի ւ հակասության հոգեբենական սահմանումները: Կտիրապետեն՝ Կոլեկտիվի բարոյահոգեբանական մթնոլորտի ապահովման հոգեբանական նախադրյալների իմացությանը և կոնֆլիկտի հարթման հոգեբանական մեխանիզմներին: **Թեմա 4՝ Կառավարման մոդելների հոգեբանական վերլուծությունը**: Կառավարման ճապոնական մոդելի հոգեբանական վերլուծությունը: Կառավարման ամերիկյան մոդելի հոգեբանական վերլուծությունը: Կառավարման

եվրոպական (իտալական, գերմանական, անգլիական, ֆրանսիական) հոգեբանական վերլուծությունները; Կառավարման արաբական մոդելի հոգեբանական վերլուծությունը : **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Կառավարման առաջատար տնտեսահամակարգ ունեցող երկրների կառավարման հոգեբանական առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ վերլուծել և ներկայացնել տարբեր երկրների կառավարման հոգեբանական մոդելները: **Թեմա 5՝ Գովազդի հոգեբանական վերլուծությունը:** Գովազդի տեսակները, սկզբունքները, կանոնները: Անձը և գունաընկալումը և դրա կապը գովազդի արդյունավետության հետ: Անձի հոգեկան գործընթացների՝ ուշադրություն, զգայություն, ընկալում, մտածողություն, երևակայություն, հիշողություն, դերը գովազդում: Գովազդի հոգեբանական մեխանիզմները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ -գովազդին ներկայացվող հոգեբանական պահանջները: Կտիրապետեն՝գովազդի հոգեբանական մեխանզմները վերլուծելու գիտելիքին: **Թեմա 6՝ Հայ էթնո առանձնահատկությունների վերլուծությունը՝ վաճառականների օրինակով:** Հայ վաճառականության հոգեբանական հիմքերը: Ազգային-էթնո բնութագրերի հոգեբանական վերլուծություններ: Վաճա-ռականությունը որպես ոչ միայն բիզնեսի հիմնական և կարևոր դրսևորում հայ մարդու կյանքում, այլև ինքնադրսևորման և ինքնիրացման պահանջ-մունքի բավարարաման դրսևորում: **Վերջնարդյունքը՝** Կկարողանան՝ հասկանալ հայ էթնո որակների հոգեբանական կողմը և գիտելիքը համադրել գործարարի գործունեության հետ: Կտիրապետեն՝ ժամանակակից գործարարի էթնոհոգեբանական առանձնահատկությունների վերլուծությանը:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
76. Առաջին միջանկյալ	0-4
77. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
78. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

21. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

2. Մագիստրոսական ծրագիր

«Կլինիկական հոգեբանություն և հոգեթերապիա» Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ

05/H08. Համակարգչագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողների մեջ զարգացնել ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ոլորտին վերաբերվող ընդհանուր տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ: Ծրագրի նպատակն է նաև ուսանողներին զինել ինֆորմատիկայի բնագավառում տարբեր ծրագրերի ուսումնասիրությունով և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմանը վերաբերող գիտելիքներով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. Լսել և հասկանալ լսածի հիմնական միտքը և հատուկ ինֆորմացիան,

1.2. Վերարտադրել և վերլուծել տվյալ թեմաները,

2. կկարողանա

2.1. Ինքնուրույն օգտվել համակարգչից,

2.2. Բացատրել մասնագիտական տերմինները,

2.3. Քննարկել թեման՝ օգտագործելով նոր թեմատիկ մասնագիտական բառապաշար,

3. կտիրապետի

3.1. Մասնագիտական տարբեր ինֆորմացիոն ծրագրերին,

3.2. Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների անձնահատուկ կառույցներին,

3.3. Թեմատիկ մասնագիտական նոր բառապաշարին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ ԷՀՄ-ի պատմությունը, սերունդները: Անհատական համարգչի կառուցվածքը, արտաքին և ներքին սարքեր, ելքի-մուտքի սարքեր: Ինֆորմացիայի ներկայացման ձևերը, չափման միավորները:

Հիշողության տեսակներ և կազմակերպման ձևեր: Օպերացիոն համակարգեր հիմնական տարրերը: Windows օպերացիոն միջավայրում աշխատանք պատուհանների և ֆայլերի հետ: – **վերջնարդյունք՝** Կկարողանա ինքնութույն գրել, մուտքագրել մագիստրական թեզը, կատարել հղումներ, համարակալում, թվարկում, նկարների, աղյուսակների և գրաֆիկների տեղադրում, կկարողանա կառուցել բովանդակություն և գրականության ցանկը և այլն: ***Թեմա 2՝*** Համակարգչային և կիրառական ծրագրեր: Ուտիլիտային ծրագրեր: Վիրուսներ և հակավիրուսային ծրագրեր: ՏՀՏ գրաֆիկական սարքավորումներ և դրանց կիրառումը մասնագիտական ոլորտում: Հաշվողական ցանցերի դասակարգում: Լոկալ ցանցերի տոպոլոգիա: Ինտերնետ ցանցի ծառայություններից օգտվելու մեթոդներ: Մասնագիտությանը առնչվող օգտակար կայքեր – **վերջնարդյունք՝** Կկարողանա ճիշտ և անվտանգ աշխատել համացանցում:: ***Թեմա 3՝*** MS Office Word տեքստային խմբագրիչի գործիքային վահանակի ֆունկցիաները: MS Office Word տեքստային խմբագրիչում տեքստի մուտքագրում, խմբագրում և ձևավորում: Աշխատանք աղյուսակների և օբյեկտների հետ MS Office Word տեքստային խմբագրիչում: MS Office Word տեքստային խմբագրիչի միջոցով մասնագիտական թեստերի պատրաստում: Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում – **վերջնարդյունք՝** Կկարողանա պատրաստի մագիստրոասական թեզի համար պատրաստել սհնորհանդես և ներկայացնել այն: ***Թեմա 4՝*** MS Office Excel էլեկտրոնային աղյուսակների գործիքային վահանակի ֆունկցիաները: Տվյալների մուտքագրում, տիպերի հայտարարում և աղյուսակի ձևավորում MS Office Excel էլեկտրոնային աղյուսյակում: Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում: Բանաձևերի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում – **վերջնարդյունք՝** աշխատել ցուցակների հետ:***Թեմա 5՝*** Թվաբանական գործողություններ տվյալների հետ, դիագրամների կառուցում MS Office Excel էլեկտրոնային աղյուսյակում: Աշխատանք ֆունկցիաների հետ MS Office Excel էլեկտրոնային աղյուսյակում: Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում: Բանաձևերի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում – **վերջնարդյունք՝** Կկարողանա ինքնութույն գրել, մուտքագրել մագիստրական թեզը, կատարել հղումներ, համարակալում, թվարկում, նկարների, աղյուսակների և գրաֆիկների տեղադրում, կկարողանա կառուցել բովանդակություն և գրականության ցանկը և այլն: ***Թեմա 6՝*** MS Office Power Point շնորհանդեսային ծրագրի գործիքային վահանակի ֆունկցիաները: MS Office Power Point ծրագրում դրվազների ավելացում, ձևավորում, յուրաքանչյուր դրվագի համար անիմացիաների կարգավորում; MS Office PowerPoint ծրագրի դրվազներում օբյեկտների ներմուծում, ձևավորում, դրվագում յուրաքանչյուր օբյեկտի համար անիմացիաների կարգավորում: Տեքստի մուտքագրում, ձևավորում և դրանց հետ առնչվող յուրահատուկ խնդիրների պարզաբանում և շտկում – **վերջնարդյունք՝** գրաֆիկական

պատկերներով, նկարներով, աղյուսակներով ներկայացնել մագիստրոսական թեզը։

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա։

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
79. Առաջին միջանկյալ	0-4
80. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
81. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

22. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն։

10/H34. Հոգեբուժություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Տալ ուսանողներին ներոտիկ, սոմատոֆորմ և սթրեսով պայմանավորված խանգարումների, ինչպես նաև շիզոֆրենիայի, շիզոտիպիկ և այլ զառանցանքային խանգարումների վերաբերյալ (տեսությունների, կլինիկական ձևերի, ախտաբանական դրսևորումների, զարգացման, բուժական մոտեցումների) խորացված գիտելիքներ և

հմտություններ համապատասխան հոգեբուժության արդի գիտական նվաճումների Այդ գիտելիքների և հմտությունների ձեռքբերումն ու կիրառումը կարևոր նախապայման են հանդիսանում մասնագետ-հոգեբանի կողմից համապատասխան իրավիճակներում մասնագիտական եզրակացություն կազմելու, որակավորում տալու, նաև թերապևտիկ միջոցառումներ նախաձեռնելու հնարավորություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** նևրոտիկ մակարդակի խանգարումների և շիզոֆրենիայի պատճառագիտությունը, ախտածնության օրինաչափությունները, կլինիկական բնութագրերը, պատկերը, կլինիկական ձևերը, ինչպես նաև թերապևտիկ մոտեցումները:

2. կկարողանա

2.1. Տարբերակել շիզոֆրենիայի կլինիկական ձևերը,

2.2. Տարբերակել շիզոֆրենիան այլ փսիխոտիկ խանգարումներից,

3. կտիրապետի շիզոֆրենիկ բնույթի և նևրոտիկ մակարդակի խանգարումների ախտորոշման մեթոդներին և գնահատմանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շիզոֆրենիայի կլինիկական ձևերը: Պարանոիդ կամ զառանցանքային շիզոֆրենիա: Հեբեֆրենիկ շիզոֆրենիա: Կատատոնիկ շիզոֆրենիա: Հասարակ շիզոֆրենիա: Մնացորդային շիզոֆրենիա: Հետշիզոֆրենային դեպրեսիա: Չտարբերակված շիզոֆրենիա:
Թեմա 2՝ Սուր եւ անցողիկ փսիխոտիկ խանգարումներ՝ կլինիկա, դասակարգում, ախտորոշում Փսիխոգեն պարանոիդ: Ռեակտիվ դեպրեսիա: Ռեակտիվ հալյուցինոզ: Սուր աֆեկտիվ ռեակցիաներ՝ աֆեկտիվ ստուպոր, աֆեկտիվ գրգռվածություն: ***Թեմա 3՝*** Նևրոտիկ խանգարումների որոշ տեսական հիմնահարցեր: «Նևրոզ» և «նևրոտիկ խանգարում» հասկացությունները: Նևրոտիկ խանգարումների կլինիկական բազմազանությունը: Նևրոզ և անձ փոխհարաբերությունները: Նևրոտիկ խանգարումների երեք մակարդակները: ***Թեմա 4՝*** Նևրոտիկ խանգարումների ժամանակակից դասակարգումը, տեսակները՝ կլինիկա, դիագնոստիկա, բուժում: Նևրասթենիա: Օբսեսիվ կոմպուլսիվ խանգարումներ: Դեպերսոնալիզացիայի-դեռեալիզացիայի համախտանիշ: Տագնապային խանգարումներ: Դիսոցիացված (հիստերիկ) խանգարումներ: ***Թեմա 5՝*** Ծանր սթրեսի հակազդման և հարմարվողականության խանգարումներ: Սթրեսի կոնցեպցիան և հետսթրեսային խանգարումներ՝ սոմատիկ, հոգեկան և սոցիալական հակազդման տեսակները: Սթրես հասկացությունը: Սթրեսի դասակարգումը և նրա դրսևորումները: ***Թեմա 6՝*** Հետսթրեսային խանգարումներ՝ սուր սթրեսային ռեակցիա, նոզոգեն ռեակցիաներ, հետտրավմատիկ սթրեսային խանգարում, անձի հետտրավմատիկ զարգացում, հարմարվողականության խանգարում:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
82. Առաջին միջանկյալ	0-4
83. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
84. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

23. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

Լրացական դասընթացներ

18/H01. Անգլերեն լեզու (0 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին և 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Երկու կիսամյակ տևողությամբ ուսումնական գործունեության ընթացքում “Սոցիալական հոգեբանություն” ֆակուլտետի ուսանողներին ուսուցանել անգլերեն լեզու, որն իր մեջ ներառում է քերականական ժամանակաձևերի, կառուցվածքների ուսումնասիրում և ամրապնդում՝ նախօրոք մշակված վարժությունների և թեմատիկ նյութերի միջոցով, համապատասխան մասնագիտական տերմինների, բառերի ու արտահայտությունների ուսումնասիրում և տիրապետում՝ համապատասխան տեքստերի միջոցով, տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառում՝ օգնելու սովորողներին զարգացնելու խոսքային հմտություններն ու կարողությունները, լրացուցիչ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական տեքստերի վրա ինքնուրույն աշխատանք՝ օգտագործելով համապատասխան բառարաններ (տեքստերի թարգմանություն՝ անգլերենից-հայերեն, հայերենից-անգլերեն, տեքստերի վերարտադրում, բառարանային աշխատանք և այլն): Ծրագրի շրջանակներում նախատեսված է սովորողներին ծանոթացնել լեզուն ուսումնասիրելու հետ կապված խնդիրներին, նպատակներին,

սկզբունքներին, ինչպես նաև օգնել հաղթահարելու սովորելու ընթացքում հանդիպող դժվարություններն ու խոչընդոտները:

Դասընթացի ընթացքում ուսանողները ձեռք կբերեն համապատասխան լեզվական տեսական և գործնական գիտելիքներ, որոնք նրանց կօգնեն արդյունավետորեն և ինքնուրույն օգտվելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական տեքստերից, հաղորդակցվելու, մասնակցելու բանավեճերի, քննարկումների, ներկայացնելու հավելյալ նյութեր /պրեզենտացիաներ/:

Կրթական արդյունքները.

1. կիմանա

1.1. անգլերեն լեզվի ժամանակաձևերը, քերականական կառուցվածքները, մասնագիտական բավարար բառապաշար;

1.2. անհրաժեշտ ուսումնական ձեռնարկների, դասագրքերի արդյունավետ օգտագործման ձևերն ու եղանակները՝ խթանելու համար անգլերեն լեզվի զարգացմանն ու խորացմանը,

1.3. համապատասխան մեթոդիկա՝ մասնագիտական տերմինների և բառապաշարի մտապահման և ամրապնդման համար,

1.4. Տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառում,

2. կկարողանա

2.1. ճշտորեն օգտագործել քերականական ժամանակաձևերը և կառուցվածքները,

2.2. օգտվել անգլերեն լեզվով մասնագիտական գրականությունից, մեթոդական ուղեցույցներից՝ խորացնելու համար մասնագիտական գիտելիքները,

2.3. արդյունավետորեն օգտագործել բառարանները,

2.4. պատրաստել պրեզենտացիաներ, զեկուցումներ,

2.5. խոսակցել անգլերենով՝ կիրառելով մասնագիտական տերմինների և արտահայտությունների անհրաժեշտ պաշար,

2.6. լսել և հասկանալ անգլերեն լեզվով տեքստեր,

2.7. մասնակցել բանավոր քննարկումների, բանավեճերի կամ էլ՝ երկխոսությունների,

3. կտիրապետի

3.1. քերականական ժամանակաձևերին ու կառուցվածքներին,

3.2. անգլերեն լեզվի տեսական և գործնական գիտելիքներին,

3.3. անգլերենի խոսակցական լեզվին /բավարար, միջին կամ ավելի բարձր մակարդակով՝ կախված սովորողների ընդունակություններից/,

3.4. մասնագիտական տերմինաբանությանն ու բառապաշարին,

3.5. անգլերենից՝ հայերեն և հայերենից՝ անգլերեն մասնագիտական և ոչ մասնագիտական տեքստերի թարգմանչական տեխնիկային:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Subject introduction. Presentation of the syllabus. (Placement test). Short talk with the students for the Evaluation of the student's individual needs and assessment of general English knowledge – **վերջնարդյունք**՝ Introduction of the course syllabus, objectives and outcomes of the course. As long as everyone arrives at ISEC with different knowledge and ability levels due to their unique

schooling situation and academic strengths we check Ss's level of English through placement test and discussions *Թեմա 2*՝ The Concept of International Law – վերջնարդյունք՝ To get aquainted with the concept of international Law as a system of legal relations which condition social action to serve the common interest. To be able to use the thematic vocabulary n the context. *Թեմա 3*՝ International Organizations – վերջնարդյունք՝ Demonstrate knowledge and critical understanding of the historical development of international organization, their structure, concept and their current operations in different issue areas 2) Analyze contemporary debates on the role and effect of international organizations as forums for inter-state cooperation and as actors in international relations *Թեմա 4*՝Mid-term test – վերջնարդյունք՝ The students take a written test graded 7 balls which comprises their knowledge in the above mentioned themes. We check knowledge of the thematic vocabulary phrases, pepositions and also the ability to use the terms in the context through translations. *Թեմա 5*՝ The United Nations Organizations – վերջնարդյունք՝ To get aquainted with the History of the United Nations Organization, the main organs of the UN: the General Assembly,the Security Council,the Economic and Social Council,the Trusteeship Council,the International Court of Justice, and ththe UN Secretariat. Thematic Vocabulary*Թեմա 6*՝Prepartion for the final exam, revision of the previous units,prof. Vocab – վերջնարդյունք՝ To enable the students to thoroughly prepare for the final eaxm *Թեմա 7*՝Final exam – վերջնարդյունք՝ To make a **final** review of the topics covered and assessment of each student's knowledge of the prof.vocabulary and the ability to use it within a context. *Թեմա 8*՝**The law of treaties –** վերջնարդյունք՝ Pprincipally treaties between states—are considered authoritative statements of international law. Treaties are the strongest and most binding type because they represent consensual agreements between the countries who sign them. Here the task is to get aqauained with teaties, their classification, conclusion, invalididty, temination and suspention. *Թեմա 9*՝Dilomatic and Consular Law -վերջնարդյունք՝ Get acquainted with the main principles of diplomatic and consular law. Special attention is given to 1)Diplomatic law as part of public international law, 2)The historical development of diplomatic law, 3)Terms and definitions in diplomatic law, 4)Diplomatic immunity, 5)Personal inviolability, 6)Diplomatic communications, 7)Inviolability of premises/diplomatic asylum, 8)Taxation of diplomats and consuls *Թեմա 10*՝Mid-term Exam – վերջնարդյունք՝ The students take a written test graded 7 balls which comprises their knowledge in the above mentioned themes. We check knowledge of the thematic vocabulary phrases, pepositions and also the ability to use the terms in the context through translations.

Թեմա 11՝Human Rights and International Law - վերջնարդյունք՝ To get acquainted with the Concept of the International Protection of Hman rights definition of universal rights, Racism, Aartheid, Treaties on Human Rights. To be able to use Prof. Vocab *Թեմա 12*՝Introduction of Project titles and skills of preparing a Power-point presentation

Video presentation on the topic "Secrets of presentation by Steve Jobs" – վերջնարդյունք՝ To get acquainted with the main steps of preparing and presenting a presentation.

Տիտղոսային ծրագրի պարտադիր դասընթացներ

10/H02. Անձի ժամանակակից կոնցեպցիաներ (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել անձի ժամանակակից տեսություններին և մոտեցումներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **Կիմանան՝** Անձը բացատրող ժամանակակիցտեսություններն ու մոտեցումները:

2. **Կկարողանան՝** Ինքնուրուն օգտագործել իրենց ստացած գիտելիքները տեսական և պրակտիկ աշխատանքների ժամանակ:
3. **Կտիրապետեն** ՝ Հոգեբանական գիտելիքները ինքնուրույն գործնականում կիրառելու մեթոդներին, այցելու – հոգեբան հարաբերություններ կառուցելու միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անձը ժամանակակից գիտական համակարգում: ***Թեմա 2՝*** Պոստֆրեյդիստներ: ***Թեմա 3՝*** Ա.Ադլեր և անհատական հոգեբանություն: ***Թեմա 4՝*** Կ.Հորնի և հումանիստական հոգեվերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը հստակ կիմանա պոստֆրեյդիստների տեսությունները, նաև հասուն անձի հոգեկանի որոշ հարցերի պատասխանները՝ կապված մանկիկության հետ:
Թեմա 5՝ Է.Էրիքսոն և կյանքի էպիգենետիկ մոդելը: ***Թեմա 6՝*** Վ.Ռայխ և հոգեսոմատիկա: ***Թեմա 7՝*** Կ.Ռոջերս և հումանիստսկան հոգեբանություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կուսումնասիրի հոգեբանության զարգացումը՝ ժամանակակից մոտեցումներով ***Թեմա 8՝*** Է Ֆրոմ և հումանիստական հոգեվերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը հստակ պատկերացում կունենա հոգեսոմատիկայի մասին: ***Թեմա 9՝*** Հ.Ս.Սալիվան և հոգեբուժության միջանձնային տեսությունը: ***Թեմա 10՝*** Կ.Ռոջերս ,Ա.Մասլոու և հումանիստական հոգեբանություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը մանրամասն կուսումնասիրի ժամանակակից ամենաhզոր ուղղություններից մեկը՝ էքզիստենցիալ հոգեբանությունը ***Թեմա 11՝*** Ձեն-բուդդիզմի հիմնադրույթները: ***Թեմա 12՝*** Ալբերտ Բանդուրա և սոցիալ-կոգնիտիվ տեսությունը: ***Թեմա 13՝*** Ռ.Մեյ և էքզիստենցիալ հոգեբանություն: ***Թեմա 14՝*** Վ.Ֆրանկլ և լոգեթերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** կիմանա անձի տեսությունները, նաև հասուն անձի հոգեկանի որոշ հարցերի պատասխանները, որը կապված է մանկիկության հետ:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
85. Առաջին միջանկյալ	0-4
86. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
87. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

24. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H03. Կլինիկական հոգեբանության հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի ընթացքում ուսումնասիրել կլինիկական հոգեբանության հիմնական գաղափարները, ոլորտներն ու բաժինները, անդրադարձ կատարել ախտահոգեբանության հիմնական բաժիններին, քննարկել նևրոզների, շիզոֆրենիայի, մանիակալ դեպրեսիվ փսիխոզի, էպիլեպսիայի կլինիկական պատկերները, հոգեբանական բնութագիրը և ախտանիշները: Որպես կլինիկական հոգեբանության ոլորտներ՝ ուսումնասիրել նաև հոգեկան ֆունկցիաների խանգարումների առանձնահատկությունները, դեոնտոլոգիայի հիմնական սկզբունքները, ինչպես նաև հոգեբանական խնդիրները օնկոլոգիայում, գինեկոլոգիայում և վիրաբուժության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա կլինիկական հոգեբանության հիմնական ոլորտները, հոգեկան գործընթացների և վարքային խանգարումների հիմնական առանձնահատկությունները, ծագման պատճառները, հոգեթերապևտիկ հնարավորությունները:

2. կկարողանա բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում կլինիկական հոգեբանության ոլորտում ուսումնասիրություններ և հոգեբանական աշխատանք կատարելու հմտություններ և կարողություններ:

3. կտիրապետի հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, ճշգրիտ հոգեախտորոշման, այցելու-կլինիկական հոգեբան հարաբերություններ արդյունավետ կառուցելու հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կլինիկական հոգեբանության առարկան, խնդիրները: Ներածական դասընթաց կլինիկական հոգեբանության վերաբերյալ: **Վերջնարդյունքը՝** կծանոթանան կլինիկական հոգեբանության հիմնական բնութագրիչներին: ***Թեմա 2՝*** Հասկացություն հոգեկան առողջության մասին: Խառնվածքի հիվանդագին սրացում: Բնավորության շեշտվածություն: Պսիխոպաթիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** կտիրապետեն հոգեկան առողջությանը վերաբերող չափանիշներին: ***Թեմա 3՝*** Զգայական սինթեզի խանգարումներ: Նևրոզներ. Հիսթերիա, նևրասթենիա, կպչուն վիճակների նևրոզ: **Վերջնարդյունքը՝** կկարողանան նկարագրել զգայական սինթեզի խանգարման հիմնական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 4՝*** Ընկալման խանգարումներ: <u>Գործնական աշխատանք</u> դերային խաղերի միջոցով անձնային խանգարումների խաղարկում և մեկնաբանություն: **Վերջնարդյունքը՝** կտիրապետեն ընկալման խանգարումների հիմնական առանձնահատկություններին: ***Թեմա 5՝*** Հիշողության խանգարումներ: Շիզոֆրենիայով հիվանդի հոգեբանությունը: **Վերջնարդյունքը՝** կկարողանան նկարագրել ախտաբանական դրսևորումների առանձնահատկությունները: ***Թեմա 6՝*** Մտածողության խանգարումներ: Էպիլեպսիայի հոգեբանական բնութագիրը: **Վերջնարդյունքը՝** կկարողանան բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները: ***Թեմա 7՝*** Կամքի խանգարումներ: Մանիակալ դեպրեսիվ փսիխոզի հոգեբանական բնութագիրը: **Վերջնարդյունքը՝** համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ: ***Թեմա 8՝*** Խառնվածքի հիվանդագին սրացում: Զգայական և ընկալման խանգարումներ: **Վերջնարդյունքը՝** կունենան անհատական գործունեության ընթացքում կլինիկական հոգեբանության ոլորտում ուսումնասիրություններ և հոգեբանական աշխատանք կատարելու հմտություններ և կարողություններ: ***Թեմա 9՝*** Բնավորության շեշտվածություն (ակցենտուացիա) և պսիխոպատիաներ: Հուզական խանգարումների հիմնական տեսակները և առանձնահատկությունները: **Վերջնարդյունքը՝** կտիրապետեն հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, ճշգրիտ հոգեախտորոշման առանձնահատկություններին: ***Թեմա 10՝*** Նևրոզներ: Մտածողության և հիշողության խանգարումներ: **Վերջնարդյունքը՝** կյուրացնեն այցելու-կլինիկական հոգեբան հարաբերություններ արդյունավետ կառուցելու հոգեբանական միջոցները: ***Թեմա 11՝*** Հետտրավմատիկ սթրեսային խանգարումներ: Խմբային աշխատանք հոգեկան ֆունկցիաների խանգարումների վերաբերյալ: **Վերջնարդյունքը՝** կիմանան կլինիկական հոգեբանության հիմնական ոլորտների բովանդակությունը: ***Թեմա 12՝***

Փսիխոտիկ խանգարումներ: Կամքի և գիտակցության խանգարումների հիմնական առանձնահատկությունները: **Վերջնարդյունքը՝** կիմանան հոգեկան գործընթացների և վարքային խանգարումների հիմնական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 13՝*** Կլինիկական հոգեբանության խնդիրները բժշկության մեջ: Հասկացություն հոգեսոմատիկայի մասին, Չիկագյան յոթնյակ: **Վերջնարդյունքը՝** կտիրապետեն վարքային խանգարումների ծագման պատճառներին և հոգեթերապևտիկ հնարավորություններին: ***Թեմա 14՝*** Դեոնթոլոգիայի հիմնական առանձնահատկությունները: Հոգեբանական խնդիրները օնկոլոգիայում և վիրաբուժությունում: **Վերջնարդյունքը՝** կյուրացնեն կլինիկական հոգեբանության ոլորտում ուսումնասիրություններ և հոգեբանական աշխատանք կատարելու հմտությունները և կարողությունները:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
88. Առաջին միջանկյալ	0-4
89. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
90. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

25. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H06. Հոգեֆիզիոլոգիա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Առարկայի **նպատակն** է՝ հոգեկան գործընթացների ֆիզիոլոգիական հիմքերի, մեխանիզմների ուսումնասիրությունը, որոնք դիտարկում են նաև նեյրոնային, սինապսային և մոլեկուլային մակարդակում: Ինչպես նաև դասընթացի նպատակն է ունկնդիրներին մատուցել գիտելիքներ և ծանոթացնել ընկալման, զգայական արտացոլման, հիշողության, շարժումների, հույզերի, մտածողության, գիտակցության և այլ հոգեկան գործընթացների ուսումնասիրության ֆիզիոլոգիական մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը

1. կիմանա մատուցել գիտելիքներ ընդհանուր հոգեֆիզիոլոգիա առարկայի, մեթոդների, ժամանակակից գիտափորձարարական առաջընթացներին, հեռանկարներին և հոգեբանության մեջ ունեցած մեծ դերի մասին,

2. կկարողանա
Ունկդիրների մոտ ձևավորել գործնական հմտություններ, տեսական վերլուծություններ կատարելու կարողություններ և հոգեկան գործընթացների ֆիզիոլոգիական հիմքերի մասին պատկերացումներ,

3. կտիրապետի
ինքնուրույն ուսումնասիրություններ կատարելուն, մասնագիտական գործունեության համար անհրաժեշտ ունակություններ և հմտություններ ձևավորելուն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գլխուղեղը որպես հոգեկանի օրգան: Ներածություն, հոգեֆիզիոլոգիայի առարկան և խնդիրները, հոգեֆիզիոլոգիայի կապը հոգեբանության հետ: Հոգեկանը որպես արտացոլում: Գլխուղեղը և հոգեկանը: **Թեմա 2. Հույզերի հոգեֆիիոլոգիա:** Հույզերը, դրանց դերը վարքում: Հուզական վիճակներ: Հուզական հակազդումների տեսակները: Դիմաարտահայտչականություն: Հույզերի նեյրոանատոմիա: Լիմբիական համակարգ: էքստրովերտություն: Սիմոնովի տեսությունը նյարդային համակարգի հոգեհուզական ոլորտի դրսևորումներում ենթակեղևային համակարգերի դերի մասին: Հույզերի հիմնական տեսություններ: **Թեմա 3. Սթրեսի հոգեֆիզիոլոգիա:** Գաղափար սթրեսի մասին: Եզրույթի տեղեկատվական բնույթը: Սթրեսի գործոնները: Հ. Սելյե, նրա դերը սթրեսի տեսության մշակման հարցում: Սթրեսային հակազդումները, վեգետատիվ բաղադրիչները: Սթրեսակայունություն, սթրես – լաբիլություն: Սթրեսի նեյրոքիմիա: Սթրես ախտահարումներ: Հետվնասվածքային ախտանիշներ: **Թեմա 4. Ֆունկցիոնալ վիճակների հոգեֆիզիոլոգիա**: Ֆունկցիոնալ վիճակների բնորոշումը: Ֆունկցիոնալ վիճակների դերն ու նշանակությունը վարքում: Գլխուղեղի մոդելավորման համակարգը: Գիտակցական շարժողական հակազդումների երեք ֆունկցիանալ կառույցների վերաբերյալ Ա. Ռ. Լուրիայի տեսությունը: Գլխուղեղի տոնուսի ապահովումը: **Թեմա 5. Քնի հոգեֆիզիոլոգիա:** Քունը, դրա դերն ու նշանակությունը օրգանիզմի էներգետիկ պաշարների վերականգնման գործընթացում: Քնի տեսակները: Դանդաղ քնի բնութագիրը, վեց փուլերի

նկարագիրը: Պարադոքսալ քուն, գործառույթները: Դանդաղ և պարադոքսալ քնի նեյրոքիմիա: Երազատեսություն, քնի էլեկտրոֆիզիոլոգիա:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
91. Առաջին միջանկյալ	0-4
92. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
93. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

26. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H10. Անալիտիկ հոգեթերապիա (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսանողին կրեդիտային համակարգով ուսումնական գործունեության ընթացքում գիտելիքներ հաղորդել Յունգյան հոգեբանական տեսության մասին, արքետիպերի, անձի զարգացման գործընթացում արքետիպերի ազդեցության, խառնվածքների՝ էքստրավերտ-ինտրովերտ, հոգեկանի ֆունկցիաների և , նրանց

մեխանիզմների, երազատեսության, ակտիվ երևակայության մասին: Ծրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ, ուսումնական նյութերով ինքնուրույն աշխատելու, ինչպես նաև իր անհատական գործունեության ընթացքում այցելուի հոգեբանական առանձնահատկություններն ուսումնասիրելու հմտություններ և կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա անալիտիկ հոգեբանության հիմնադիր Կ.Գ. Յունգի ստեղծագործական ուղու մասին: Անալիտիկ հոգեբանության հիմնական հասկացությունների մասին: Անձի կառուցվածքային էլեմենտները: Անհատական և կոլեկտիվ անգիտակցական, նրանց բովանդակությունը: Խառնվածքի տիպերը, հոգեկանի չորս ֆունկցիաները: Արխետիպերը: Հոգեբանությունը և ալքիմիան: Կրոնը,քաղաքականությունը Կ.Գ. Յունգի մեկնաբանությամբ:

2. կկարողանա հասկանալ արքետիպերի ազդեցությունն անձի ինդիվիդուացիայի գործընթացում: Կկարողանան մեկնաբանել երազները, ակտիվ երևակայական պատկերները և սիմվոլները, վերլուծել հեքիաթները և դրանք օգտագործել, որպես հոգեթերապիայի գործիքներ:

3. կտիրապետի անալիտիկ հոգեթերապիայի գործընթացին, երազատեսության մեկնաբանությանը և հոգեթերապիայում կիրառվող այլ մեթոդների /արտ թերապիա, հեքիաթի թերապիա, ավազի թերապիա/:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անալիտիկ հոգեբանության առարկան: Կ.Գ. Յունգի կենսագրությունը և նրա տեսությունը: Ժամանակակից հիմնախնդիրները: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կկտիրապետի անալիտիկ հոգեբանության մասին գիտելիքներին: ***Թեմա 2՝*** Գիտակցական, անգիտակցական, կոլեկտիվ անգիտակցական: Անձի կառուցվածքային էլեմենտները: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը պատկերացում կկազմի հոգեկանի մակարդակների մասին: ***Թեմա 3՝*** Լիբիդո (հոգեկան էներգիա): Պրոգրեսնռեգրես, Էնանտիոդրոմիա, փոխհատուցում /компенсация/: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտարբերակի լիբիդոյի հասկացությունը այլ հասկացություններից: ***Թեմա 4՝*** Խառնվածքի տիպերը, հոգեկանի ֆունկցիաները ըստ Կ.Գ.Յունգի: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կկարողանա տարբերակել խառնվածքի տիպերը: ***Թեմա 5՝*** Էրոս և Լոգոս Արխետիպային կերպարներ՝ Անիմա/Անիմուս/Ստվեր, Պերսոնա: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի արքետիպերի տեսությանը: ***Թեմա 6՝*** Երազատեսություն և երազների մեկնաբանություն, Երազի մեկնաբանության փուլերը: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի երազատեսության մասին գիտելիքներին: ***Թեմա 7՝*** Անալիտիկ հոգեթերապիայի գործընթացը: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կկարողանա կողմնորոշվել թերապևտիկ մոդելների մեջ:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
94. Առաջին միջանկյալ	0-4
95. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
96. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

27. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H19. Հոգեկարգավորում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը. հոգեբանության բնագավառի ապագա մասնագետների մեջ ձևավորել հոգեկարգավորում իրականացնելու գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.
Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

4. **Կիմանա**
- Անձի հոգեկարգավորման վերաբերյալ տարբեր մոտեցումները
- Հոգեբանանական տարբեր տեսությունների գործնական մեթոդները

5. **Կկարողանա**
- Յոգեբանական վերլուծության ենթարկել այցելուի անձի հոգեբանական խնդիրները, դրանց հոգեբանական առանձնահատկությունները,

- շտկողական աշխատանքներ իրականացնել տարբեր հոգեբանական ուղղությունների կողմից առաջարկվող մեթոդներով՝ ըստ խնդրի առանձնահատկության:

- խնդրի հոգեբանական ախտորոշում և վերլուծություն իրականացնելու հնարներին

6. **Կտիրապետի**

- թերապևտիկ աշխատանքներ իրականացնելու գործիքակազմին

- խնդիրների պատճառականությունը հասկանալու, տարբեր ախտանշանների միջև կապեր հաստատելու կարողությանը

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Հոգեկարգավորման առարկան և խնդիրները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեկարգավորման առարկան և խնդիրները: Կկարողանան՝ հասկանալ հոգեկարգավորում, հոգեշտկում, հոգեթերապևտիկ աշխատանքների տարբերությունները: **Թեմա 2՝** Հոգեկարգավորման ձևավորման և զարգացման պատմական ակնարկ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեկարգավորման ձևավորման և զարգացման պատմական ակնարկը: Կկարողանան՝ հասկանալ ժամանակակից մեթոդների հիմքերն ու մեխանիզմները: **Թեմա 3՝** Հոգեկարգավորման հոգեվերլուծական մոտեցումները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեկարգավորման հոգեվերլուծական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել հոգեվերլուծական մեթոդը այցելուների հետ աշխատանքում: **Թեմա 4՝** Է. Բեռնի «Տրանսակտային վերլուծությունը»: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Է. Բեռնի մեթոդը: Կկարողանան՝ կիրառել տրանզակտային վերլուծության մեթոդը թերապևտիկ նպատակով: **Թեմա 5՝** Բիհեյվիորալ /վարքաբանական/ թերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ բիհևյորալ թերապիայի տեսական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել բիհևյորալ թերապիան: **Թեմա 6՝** էքզիստենցիալ հոգեթերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ էքզիստենցյալ թերապիայի տեսական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել էքզիստենցիալ թերապիան: **Թեմա 7՝** Վ. Ֆրանկլի լոգոթերապիան: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Լոգոթերապիայի տեսական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել լոգոթերապիան: **Թեմա 8՝** Խմբային թերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ խմբային աշխատանքի հոգեբանական առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ վարել թրեյնինգներ: **Թեմա 9՝** Ռացիոնալ-հուզական հոգեթերապիա: Ա. Էլլիս, Կոգնիտիվ թերապիա. Ա. Բեկ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Ռացիոնալ-Հուզական թերապիայի տեսական մոտեցումները: Կկարողանան՝ կիրառել կոգնիտիվ թերապիան իրենց աշխատանքներում: **Թեմա 10՝** Հոգեդրամմա: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեդրամմայի տեսական հիմքերը: Կկարողանան՝ կիրառել հոգեդրամմայի մեթոդը թերապևտի աշխատանքներում:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու,

ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
97. Առաջին միջանկյալ	0-4
98. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
99. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

28. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H07. Հոգեախտորոշում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսանողին կրեդիտային համակարգով ուսումնական գործունեության ընթացքում ցույց տալ հոգեախտորոշման աճող դերը հասարակական և գիտատեխնիկական առաջընթացի, միջմշակութային կապերի զարգացման պայմաններում, սովորեցնել պլանավորվող հետազոտման համար վերջինիս նպատակներին համապատասխանող մեթոդների ընտրություն կատարել, նախապատրաստել և անցկացնել հետազոտումը և մեկնաբանել ստացված արդյունքները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. մեթոդիկաների կիրառելիության չափանիշները և հոգեբանական հետազոտության արդյունքների հավաստիության գնահատման եղանակները,

1.2. հոգեախտորոշական մեթոդիկաների և հոգեախտորոշման արդյունքների հետ կոռեկտ վերաբերմունքի եղանակները,

2. կկարողանա

2.1. պլանավորվող հոգեբանական աշխատանքի նպատակներից ու առարկայից ելնելով՝ որոշում կայացնել անհրաժեշտ հոգեախտորոշական հետազոտման բնույթի վերաբերյալ,

2.2. նախապատրաստել և անցկացնել հետազոտումը և մեկնաբանել ստացված արդյունքները,

3. կտիրապետի առանձին հոգեախտորոշական մեթոդիկաների կիրառում :

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ **ՀՈԳԵԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ, ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ:** Ընդհանուր հասկացողություն հոգեախտորոշման մասին: Հոգեախտորոշման հիմնախնդիրները: Հոգեախտորոշման պատմական զարգացումը, կապը այլ գիտությունների հետ: Հոգեախտորոշման գործընթացները: Հոգեախտորոշման մեթոդաբանական հիմքերը: Հոգեախտորոշման մեթոդ-ները: Հոգեախտորոշման հիմնական հասկացությունները: Հոգեախտորոշման չափանիշները: Հոգեախտորոշման գործընթացների յուրահատկությունները: Հոգեախտորոշման օբյեկտի առանձնահատկու-թյունները: Հոգեախտորոշման առկա վիճակը և զարգացման հեռանկարները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեախտորոշման առարկան, նպատակը, խնդիրները, առարկայի տեղը հոգեբանական գիտությունների համակարգում, կապն այլ գիտությունների հետ, հոգեբանության հետազոտման մեթոդները, կկարողանան՝ գնահատել հոգեախտորոշման գործընթացները, իրականացնել հոգեախտորոշման աշխատանքներ:

Թեմա 2՝ **ՀՈԳԵԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ:** Հոգեախտորոշման ընդ-հանուր օրինաչափությունների դրսևորումը ուսումնական հաստատությունում: Հոգեախտորոշման օրինաչափությունների փոխա-դարձ կապը և փոխներգործությունը: Հասկացողություն հոգեախտորոշման սկզբունքների մասին: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեախտորոշման կազմակերպման հիմունքները: Կկարողանան՝ գնահատել հոգեախտորոշման գործընթացները, իրականացնել հոգեախտորոշման աշխատանքներ:

Թեմա 3՝ **ՀՈԳԵԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ:** Հասկացողություն դիտում, զրույց /զրույցի սխեմա/, անկախ բնութագրերի ընդհանրացման, կենսագրական, անկետային, սոցիոմետրիկական մեթոդներ, թեսթեր, հարցարաններ: **ՀՈԳԵԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՁԵՎԵՐՆ ՈՒ ՓՈՒԼԵՐԸ:** Հոգեախտորոշման գործընթացի ընդհանուր բնու-թագրերը: Հոգեախտորոշման գործընթացների հիմնական ձևերն ու փուլերը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեախտորոշման սկզբունքները, օրինաչափությունները, մեթոդները: Կտիրապետեն՝ հոգեախտորոշման գործընթացի արդյունքների կանխատեսման, գործընթացում՝ հոգեախտորոշման աշխատանքներ կատարելուն:

Թեմա 4՝ **ՀՈԳԵԱԽՏՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ:** Հոգեախտորոշման աշխատանքների պլա-նավորումը: Նպատակադրում, արդյունքների մշակում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեախտորոշման խնդիրները, հոգեախտորոշման գործընթացի փուլերը, կարողանան՝ իրականացնել խմբի առանձին

անդամների անձային հատկանիշների հոգեախտորոշման գործընթաց ըստ նպատակի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
100. Առաջին միջանկյալ	0-4
101. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
102. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

29. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H35. Հոգեախտաբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Տալ ուսանողներին հոգեախտաբանական ախտանշանների վերաբերյալ /կլինիկական ձևերի, տեսակների, ախտաբանական դրսևորումների, զարգացման/ խորացված գիտելիքներ և դրանց ախտորոշման հմտություններ համապատասխան հոգեբուժության արդի գիտական նվաճումներին: Այդ գիտելիքների և հմտությունների ձեռքբերումներն ու կիրառումը կարևոր նախապայման են հանդիսանում

կլինիկական հոգեբանի կողմից համապատասխան իրավիճակներում մասնագիտական եզրակացություն կազմելու, որակավորում տալու, ինչպես նաև բուժական /փսիխոթերապևտիկ/ միջոցառումներ նախաձեռնելու հնարավորություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. Հոգեախտաբանության առարկան և խնդիրները,

1.2. Հոգեկան ֆունկցիաների գործունեության յուրահատկությունները նորմայում և ախտահարման դեպքերում,

1.3. Հոգեախտաբանական դրսևորումները /ախտանշանները և համախտանիշները/ զանազան հոգեկան խանգարումների շրջանակներում,

2. կկարողանա տարբերակել զանազան հոգեախտաբանական խանգարումները,

3. կտիրապետի հոգեախտաբանական խանգարումների ախտորոշման մեթոդներին և գնահատմանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեկանի, հոգեկան հիվանդության հասկացությունները: Նյարդահոգեկան ախտաբանության տարածվածությունը: Հոգեկան ախտաբանության առաջացման և ընթացքի վրա ազդող գործոնները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան Նյարդահոգեկան ախտաբանության տարածվածությանը, կտիրապետեն հոգեկան հիվանդության հասկացություններին ու կկարողանան տարբերակել հոգեկան ախտաբանության առաջացման և ընթացքի վրա ազդող գործոնները: ***Թեմա 2՝*** Հոգեբուժական ախտանշաբանության հիմունքների ուսումնասիրում և հետազոտում՝ կլինիկական, լաբորատոր, հոգեբանական և այլ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան հոգեբուժական ախտանշաբանության հիմունքները, կկարողանան ծանոթանալ դրանց ուսումնասիրմանն ու հետազոտմանը: ***Թեմա 3՝*** Հոգեկանի ուսումնասիրման կենսաբանական, հոգեբանական և սոցիալական մոդելներ: Սիմպտոմ և սինդրոմ հասկացությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան Սիմպտոմ և սինդրոմ հասկացությունները, կտիրապետեն հոգեկանի ուսումնասիրման կենսաբանական, հոգեբանական և սոցիալական մոդելներին: ***Թեմա 4՝*** Ընկալումը որպես ճանաչման սկզբնական փուլ: Հոգեկան ախտաբանության առաջացման և ընթացքի վրա ազդող գործոնները: Զգացումներ և ընկալումներ. ընկալման ախտաբանության հիմնական դրույթները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան ընկալման ախտաբանության հիմնական դրույթները, կկարողանան տարբերակել հոգեկան ախտաբանության առաջացման և ընթացքի վրա ազդող գործոնները: ***Թեմա 5՝*** Պատրանքներ և ցնորքներ, դասակարգում և կլինիկական առանձնահատկություններ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան Պատրանքների և ցնորքների կլինիկական առանձնահատկությունները, կկարողանան տիրապետել դրանց դասակարգմանը: ***Թեմա 6՝*** Հոգեախտաբանական համախտանիշներ: Նեւրոտիկ համախտանիշներ, Աֆեկտիվ համախտանիշներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան հոգեախտաբանական համախտանիշները, կկարողանան տարբերակել նևրոտիկ համախտանիշները, կտիրապետեն աֆեկտիվ համախտանիշներին: ***Թեմա 7՝*** Պարանոիդ համախտանիշներ՝ պարանոյալ

համախտանիշ, պարանոիդ համախտանիշներ, պարաֆրեն համախտանիշ: Կլինիկական դեպքի վերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան պարանոիդ, պարանոյալ և պարաֆրեն համախտանիշները և կմասնակցեն կլինիկական դեպքի վերլուծությանը: ***Թեմա 8՝*** Հալյուցինոզներ, Կատատոնիկ համախտանիշներ, Հեբեֆրենիկ համախտանիշ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան Կատատոնիկ և Հեբեֆրենիկ համախտանիշները:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
103. Առաջին միջանկյալ	0-4
104. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
105. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

30. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H15. Տնկողական հոգեբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել

շտկողական հոգեբանության, ոլորտին վերաբերվող հոգեբանական տեխնոլոգիաների առանձնահատկությունների, առարկայի, նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների և տեխնիկաների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** շտկողական հոգեբանության հիմնական տեխնիկաների մեխանիզմները, վարքի կարգավորման տարբեր հնարները:

2. **կկարողանա** ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում գործնական հմտություններ և կարողություններ:

3. **կտիրապետի** շտկողական հոգեբանության գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, հոգեբանական աշխատանքի գործունեության արդյունավետության բարձրացման հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շտկողական հոգեբանության հիմունքները: Շտկողական հոգեբանության օրինաչափությունների փոխադարձ կապը և փոխներգործությունը: Հասկացողություն Շտկման, հոգեկարգավորման, հոգեթերապևտիկ գործընթացի մասին: Հոգեթերապիայի հիմնական ուղղությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ շտկման հոգեբանության հիմունքները, կկարողանան՝ իրականացնել հոգեաշտկող աշխատանքներ:

Թեմա 2՝ Շտկողական հոգեբանության փուլերը: Առաջին այց, հոգեախտորոշում, խնդրի ձևակերպում, ռապորտի հաստատում, շտկման տեխնիկաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Խնդրի ձևակերպման առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ իրականացնել առաջին այց, խնդիր ձևակերպել: Կտիրապետեն՝ գործնական հմտությունների հոգեշտկման ոլորտում:

Թեմա 3՝ Հետտրավմատիկ սթրեսային խանգարում, դեբրիֆինգ

✓ Ծանոթացնել թեմայի տեսական հիմունքներին:

✓ Հաղորդել գիտելիքներ հետտտրավմատիկ սթրեսային խանգարման մեխանիզմների, գործընթացին բնորոշ հոգեբանական խնդիրների և նրանց հաղթահարման հոգեբանական տեխնոլոգիաների կիրառման վերաբերյալ:

✓ Ձևավորել հմտություններ և կարողություններ այդ շտկողական տեխնիկաներով /դեբրիֆինգի/ ինքնուրույն աշխատելու գործընթացում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան Դեբրիֆինգի հիմնական տեխնիկաների մեխանիզմները, վարքի կարգավորման տարբեր հնարները: Կկարողանան Ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում գործնական հմտություններ և կարողություններ: Կտիրապետեն Դեբրիֆինգի գործնականում կիրառելու մեթոդներին, հոգեբանական աշխատանքի գործունեության արդյունավետության բարձրացման հոգեբանական միջոցներին:

Թեմա 4՝ Հիվանդությունների դասակարգման միջազգային չափանիշների հետ ծանոթացում: Ախտանիշների նկարագիր: Աշխատանիշների համակարգում: Հարակից ոլորտի մասնագետների հետ համատեղ աշխատանք: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ շտկման հոգեբանությանխնդիրները, փուլերը, կկարողանան՝ իրականացնել

առանձին մարդկանց հոգեբանական խնդիրների նկարագիր և դասակարգում:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
106. Առաջին միջանկյալ	0-4
107. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
108. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

31. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H01. Ընտանիքի հոգեբանություն և խորհրդատվություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել ընտանիքի հոգեբանության և խորհրդատվության ոլորտին վերաբերվող հոգեբանական տեխնիկաների, առանձնահատկություններին, առարկայի, նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** ընտանիքի հոգեբանության և խորհրդատվության կառույցների զարգացման մեխանիզմները, վարքի կարգավորման տարբեր հնարները:

2. **կկարողանա** ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում ընտանեկան խորհրդատվության առանձնահատկություններն ուսումնասիրելու հմտություններ և կարողություններ:

3. **կտիրապետի** ընտանիքի հոգեբանության և խորհրդատվության գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, հասարակական ներդաշնակ փոխհարաբերությունների ձևավորման, ուսման, դաստիարակության, աշխատանքային գործունեության արդյունավետության բարձրացման հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ **Ընտանիքի զարգացման պատմական ընթացքը, տեղը և դերը ժամանակակից հասարակական հարաբերություններում:** Ընտանիքի ստեղծման ու զարգացման ընթացք, ձևավորման նորմեր ու կանոններ ընտանիքի բոլոր անդամների փոխհարաբերություններում: Ընտանիքը հասարակության հիմնական բջիջ: Պատմական ակնարկ, սոցիալ-տնտեսական և սոցիալ-քաղաքական վերափոխումներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ ընտանեկան հոգեբանության պատմական ակնարկը: Կկարողանան՝ Ընտանիքը դիտարկել իբրև հասարակության բջիջ:

Թեմա 2՝ **Ամուսնության տեսակներ:** Ավանդական ամուսնություն: Փորձնական ամուսնություն: Սեզոնային ամուսնություն: Կոմունալ ընտանիք: Բացահայտ ամուսնություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ ամուսնության տեսակները: Կկարողանան՝ ամուսնության տեսակների հետ կիրառել հոգեբանական համապատասխան աշխատանք:

Թեմա 3՝ **Ամուսնալուծություն:** Ամուսնական հարաբերությունները քայքայող գործոնները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ ամուսնալուծության հոգեբանական պատճառները: Կտիրապետեն՝ ամուսնալուծության հետ աշխատելու հոգեբանական տեխնիկաներ ընտանեկան խորհրդատվության շրջանակներում:

Թեմա 4՝ **Ընտանեկան հոգեախտորոշում:** Զրույց: Ընտանիքի նկարը: Վիսբանդենյան հարցարան: Քոչարյանի հարցաթերթիկ: Ամուսնական կոնֆլիկտների ախտորոշում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Ընտանեկան հոգեախտորոշման խնդիրները, հոգեախտորոշման գործընթացի փուլերը: Կկարողանան՝ իրականացնել խմբի առանձին անդամների անձային հատկանիշների ընտանեկան հոգեախտորոշման գործընթաց ըստ նպատակի:

Թեմա 1՝ **Ընտանիքի զարգացման պատմական ընթացքը, տեղը և դերը ժամանակակից հասարակական հարաբերություններում:** Ընտանիքի ստեղծման ու զարգացման ընթացք, ձևավորման նորմեր ու կանոններ ընտանիքի բոլոր անդամների փոխհարաբերություններում: Ընտանիքը հասարակության հիմնական բջիջ: Պատմական ակնարկ, սոցիալ-տնտեսական և սոցիալ-քաղաքական վերափոխումներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ ընտանեկան հոգեբանության պատմական ակնարկը: Կկարողանան՝ Ընտանիքը դիտարկել իբրև հասարակության բջիջ:

Թեմա 2՝ **Ամուսնության տեսակներ:** Ավանդական ամուսնություն: Փորձնական ամուսնություն: Սեզոնային ամուսնություն: Կոմունալ

ընտանիք: Բացահայտ ամուսնություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ ամուսնության տեսակները: Կկարողանան՝ ամուսնության տեսակների հետ կիրառել հոգեբանական համապատասխան աշխատանք:

Թեմա 3՝ **Ամուսնալուծություն:** Ամուսնական հարաբերությունները քայքայող գործոնները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ ամուսնալուծության հոգեբանական պատճառները: Կտիրապետեն՝ ամուսնալուծության հետ աշխատելու հոգեբանական տեխնիկաներ ընտանեկան խորհրդատվության շրջանակներում:

Թեմա 4՝ **Ընտանեկան հոգեախտորոշում:** Զրույց: Ընտանիքի նկարը: Վիսբանդենյան հարցարան: Քոչարյանի հարցաթերթիկ: Ամուսնական կոնֆլիկտների ախտորոշում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Ընտանեկան հոգեախտորոշման խնդիրները, հոգեախտորոշման գործընթացի փուլերը: Կկարողանան՝ իրականացնել խմբի առանձին անդամների անձային հատկանիշների ընտանեկան հոգեախտորոշման գործընթաց ըստ նպատակի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
109. Առաջին միջանկյալ	0-4
110. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
111. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

32. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ <u>դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:</u>

10/H25. Գեշտալտ թերապիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ հոգեբանության բնագավառի ապագա մասնագետների մեջ ձևավորել գեշտալատ թերապիա իրականացնելու գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** գեշտալտ հոգեբանության, թերապիայի հիմնական դրույթները, մոտեցումները, ձևավորման և զարգացման ընթացքը, գեշտալտ ուղղության տեսական և գործնական մոտեցումները:

2. **կկարողանա** հոգեբանական վերլուծության ենթարկել այցելուի անձի հոգեբանական խնդիրները, դրանց հոգեբանական առանձնահատկությունները, ինչպես նաև շտկողական աշխատանքներ իրականացնել գեշտալտ թերապիայի տարբեր մեթոդների օգնությամբ՝ ըստ խնդրի առանձնահատկության:

3. **կտիրապետի** գեշտալտ թերապիայի տարբեր մեթոդների վերլուծությանը, ներկայացմանը և դրանց կիրառմանը մասնագիտական ոլորտներում:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Գեշտալտ թերապիայի պատմությունն ու զարգացումը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ գեշտալտ հոգեբանության և թերապիայի պատմական զարգացման ընթացքը, դրանց նմանություններն ու տարբերությունները: Կկարողանան՝ գնահատել թերապևտիկ տարբեր դպրոցների նմանություններն ու տարբերությունները, զարգացման դինամիկան: ***Թեմա 2՝*** Գեշտալտ թերապիայի հիմնական հասկացությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ գեշտալտ թերապիայի հիմնական հասկացությունները: Կկարողանան՝ գնահատել և ախտորոշել տարբեր տեսակի հոգեբանական խնդիրները, ինչպես նաև իրականացնել այդ խնդիրների ուղղման աշխատանքներ: ***Թեմա 3՝*** Նևրոզի, փսիխոզի և այլ խանգարումների մեկնաբանումը գեշտալտ թերապիայում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ նևրոզ, փսիխոզ և այլ տեսակի խանգարումների գեշտալտ մեկնաբանությունը: Կկարողանան՝ ախտորոշել տարբեր տեսակի խանգարումներ և իրականացնել գեշտալտ թերապիա այդ խանգարումները շտկելու ուղղությամբ: ***Թեմա 4՝*** Թերապևտիկ գործընթացները գեշտալտ թերապիայում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ գեշտալտ թերապիայի խմբային աշխատանքի և թերապևտիկ գործընթացների առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ ախտորոշել տարբեր տեսակի պաշտպանական մեխանիզմներ և իրականացնել դրանց կարգավորման թերապևտիկ աշխատանքներ: ***Թեմա 5՝*** Գեշտալտ թերապիայի տեխնիկաները և մեթոդները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ գեշտալտ թերապիայի մի շարք մեթոդներ և հնարներ: Կկարողանան՝ կիրառել գեշտալտ թերապիայի մի շարք մեթոդներ և հնարներ: ***Թեմա 6՝*** Աշխատանք երազների հետ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ երազների հոգեբանական բնութագրի գեշտալտ մոտեցումը: Կկարողանան՝ վերլուծել և հանգուցալուծել այցելուի երազները: ***Թեմա 7՝*** Գեշտալտ թերապիայի

կիրառության ոլորտները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ թե զեշտալտ թերապիան որ խնդիրների դեպքում է արդյունավետ աշխատում: Կկարողանան՝ կիրառել թերապևտիկ հնարները հոգեբանական տարբեր խնդիրներ հանգուցալուծելու համար:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
112. Առաջին միջանկյալ	0-4
113. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
114. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

33. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** <u>դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:</u>

10/H36. Կլինիկական սուիցիդոլոգիա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել սուիցիդալ վարքի հոգեբանության, նրա զարգացման փուլերի, առարկայի, նպատակների, խնդիրների, սկզբունքների, ուղղությունների, ուսումնասիրության մեթոդների, ինչպես նաև ինքնասպանության

մեկնաբանման տեսությունների, ինքնասպանության պատճառ հանդիսացող անձնային և իրադրային գործոնների, հոգեբանական հիմքերի օրինաչափությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. Սուիցիդոլոգիայի՝ որպես գիտության, ուսումնասիրման առարկան, խնդիրները,

1.2. Սուիցիդալ վարքի դրսևորումները,

1.3. Ինքնասպանության տեսակները մարդկության պատմական զարգացման ընթացքում,

1.4. Սուիցիդի հիմնական առանձնահատկությունները, կառուցվածքը, գործոնները, տիպերը,

1.5. Համաշխարհային կրոնների վերաբերմունքը ինքնասպանության երևույթի նկատմամբ,

2. կկարողանա իրականացնել սուիցիդի հոգեբանական վերլուծությունը, անձնային իմաստի բացահայտումը: Սուիցիդենտի հոգեբանական աուտոպսիայի ռետրոսպեկտիվ վերլուծություն, ինչպես նաև ինքնասպանության փորձ կատարած անձանց ուսումնասիրություն: Բնութագրել սուիցիդենտների անձին բնորոշ հոգեբանական որակները: Սուիցիդալ վարքի տիպերը: Մեկնաբանել ինքնասպանության վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները: Ուսումնասիրել և հետազոտել՝ սուիցիդենտների թողած նախասուիցիդալ երկտողերը, գրաֆիկական պատկերների առանձնահատկությունները: Կիրառել սուիցիդի կանխարգելման (պրոֆիլակտիկայի) և համապատասխան խմբերի անձանց ռեաբիլիտացիայի և ռեադապտացիայի համար մի շարք տեխնիկաներ:

3. կտիրապետի սուիցիդի սոցիալ-հոգեբանական ոչ ախտաբանական բնույթի, ինչպես նաև սահմանային վիճակներով, և գիտակցության, և ուշադրության նեղացմամբ պայմանավորված ինքնասպանությունների հոգեբանական մեխանիզմների բացահայտմանը և նորովի մեկնաբանմանը: Սուիցիդի հիմնահարցի վերլուծությանը փիլիսոփայության, անթրոպոլոգիայի, սոցիոլոգիայի, գենետիկայի, կենսաքիմիայի, էկոլոգիայի, հոգեբուժության և հոգեբանության տեսանկյուններից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական ակնարկ ինքնասպանության հիմնահարցի մասին: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան սուիցիդոլոգիայի՝ որպես գիտության, ուսումնասիրման առարկան, խնդիրները: ***Թեմա 2՝*** Սուիցիդի մեկնաբանումը կրոնների տեսանկյունից: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիմանան համաշխարհային կրոնների վերաբերմունքը ինքնասպանության երևույթի նկատմամբ: ***Թեմա 3՝*** Ինքնասպանության քրեաիրավական ասպեկտները: **Վերջնարդյունքը**՝ Կիրականացնեն ուիցիդենտի հոգեբանական աուտոպսիայի ռետրոսպեկտիվ վերլուծություն, ինչպես նաև ինքնասպանության փորձ կատարած անձանց ուսումնասիություն: ***Թեմա 4՝*** Սուիցիդի բնորոշումը և սուիցիդալ վարքի դրսևորումները: **Վերջնարդյունքը**՝Կիրականացնեն սուիցիդի հոգեբանական վերլուծություն և դրա անձնային իմաստի բացահայտում: ***Թեմա 5՝*** Ինքնասպանության հիմնահարցի մեկնաբանման տեսությունները: **Վերջնարդյունքը**՝Կիմանան

սուիցիդալ վարքին նպաստող անձնային և իրադրային գործոնների մասին: ***Թեմա 6՝*** Սուցիդի հոգեբանական վերլուծությունը: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կկարողանան բնութագրել սուիցիդենտների անձին բնորոշ հոգեբանական որակները: ***Թեմա 7՝*** Սուիցիդը որպես անչափահասների շրջանում շեղվող վարքի դրսևորման ձև: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կբացահայտեն նչափահասների շրջանում շեղվող վարքի, մասնավորապես՝ աուտոագրեսիվ գործողությունների հավանականությունը: ***Թեմա 8՝*** Ինքնասպանի անձին բնորոշ որոշ հոգեբանական որակների մեկնաբանությունը: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կիմանան սուիցիդենտների անձին բնորոշ հոգեբանական որակները: ***Թեմա 9՝*** Ինքնասպանության վիճակագրական մեկնաբանությունը: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կկարողանան մեկնաբանել ինքնասպանության վերաբերյալ վիճակագրական տվյալներ: ***Թեմա 10՝*** Ինքնասպանների գրաֆիկական պատկերների յուրահատկությունները: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կկարողանան մեկնաբանել սուիցիդենտների գրաֆիկական պատկերների առանձնահատկություններ: ***Թեմա 11՝*** Ինքնասպանների նախասուիցիդալ երկտողերի հոգեբանական մեկնաբանությունը: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կկարողանան բնութագրել սուիցիդալ վարքի ձևերը: ***Թեմա 12՝*** Սուիցիդի կանխարգելման ուղիները: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կտիրապետեն սուիցիդալ երկտողերի վերլուծության հմտություններին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
115. Առաջին միջանկյալ	0-4
116. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
117. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

34. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H29. Մարմնակողմնորոշիչ թերապիա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել մարմնակողմնորոշիչ թերապիայի հիմնական ուղղություններին, աշխատանքի սկզբունքներին և մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **Կիմանան** ՝ ուսանողները կիմանան մարմնակողմնորոշիչ հոգեթերապիայի հիմնական դրույթները, ժամանակակից մոտեցումները և աշխատանքի սկզբունքները:
2. **Կկարողանան՝** ստացած գիտելիքներն օգտագործել պրակտիկայում;
3. **Կտիրապետեն** ՝ տեսական և գործնական գիտելիքների ու հմտությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Ընդհանուր հասկացություն մարմնակողմնորոշիչ թերապիայի մասին*:* ***Թեմա 2***՝ Մարմնակողմնորոշիչ հոգեթերապիայի առարկան, խնդիրները, կապն այլ գիտությունների հետ; **Վերջնարդյունքը** ՝ Ուսանողները կուսումնասիրեն և կիմանան մարմնակողմնորոշիչ թերապիայի հիմքում ընկած տեսությունններն ու մոտեցումները: ***Թեմա 3***՝ Մարմնակողմնորոշիչ թերապիայի աշխատանքի հիմնական խնդիրներն ու սկզբունքները: ***Թեմա 4***՝ Վ. Ռայխ և վեգետոթերապիա: ***Թեմա 5***՝ Ա. Լոուեն և բիոէներգիա: Աշխատանք հենարանների հետ: **Վերջնարդյունքը** ՝ Ուսանողները ձեռք կբերեն հմտություններ հենարանների հետ աշխատանքի: ***Թեմա 6***՝ Մ. Ալեքսանդերի և Մ. Ֆելդենկրայզի տեսությունները և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ***Թեմա 7***՝ Մարդկանց տիպերն ըստ շնչառության: Շնչառության տիպերն ըստ Կելլեմանի: **Վերջնարդյունքը** ՝ Ուսանողները կկարողանան ըստ շնչառության ախտորոշիչ նյութ ստանալ: ***Թեմա 8***՝ Հիմնական աշխատանքը մկանային և հոգեբանական պատյանների հետ: **Վերջնարդյունքը** ՝ Ուսանողները կիմանան հիմնական պատյանների հետ աշխատանքի մեթոդները:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
118. Առաջին միջանկյալ	0-4
119. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
120. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

35. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H31. Տրանսակտային վերլուծություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը. ցույց տալ ներընտանեկան փոխհարաբերությունների որոշիչ դերը անձի հուզակամային ոլորտի ձևավորման մեջ, բացահայտել հաղորդակցման ընթացքն ու բովանդակությունը պայմանավորող գործոնները և անգիտակցական մեխանիզմները, ձևավորել ինքնադիտման և ինքնաճանաչման պահանջ, համակարգել անգիտակցականի վերաբերյալ գիտելիքները, սովորեցնել տրանզակտային մոտեցման այլ հոգեթերապևտիկ մոտեցումների հետ համատեղել ու սկզբունքները, բացահայտել տեսական և մեթոդաբանական կապը մի շարք այլ հոգեբանական և հոգեթերապևտիկ ուղղությունների հետ, (մասնավորապես՝ վարքաբանության, հոգեվերլուծության, գեշտալտ-թերապիայի):

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **Կիմանա**

Անհատական առանձնահատկությունների ձևավորման տրանզակտային մեխանիզմները և օրինաչափությունները, տրանզակտային ախտորոշման մակարդակները, ձևերն ու եղանակները: Անձի փոխհարաբերական զարգացման նշանները, դինամիկան, տարբերակները և տրանզակտային դասակարգումը:

2. **Կկարողանա**

Բացահայտել ախտաբանական անձնային որակները և վարքային ապակառուցողական դրսևորումները տրանզակտային տեսությունների շրջանակում, որոշել կյանքի սցենարի տիպը, վերլուծելով տրանզակտային դիրքերից առկա անձնային որակները, կատարել նախաիմացական եզրակացություն։

3. Կարողունակություն

Մասնագիտական դիտման, ինքնադիտման և հոգեբանական հղկման եղանակներին և հնարքներին, հաճախորդի անձը, վարքը, կենսագրությունը և շրջապատի հետ նրա փոխհարաբերությունների բնույթը տրանզակտային դիրքերից վերլուծելու և մասնագիտական թերմինաբանության միջոցով նկարագրելու կարողությունը։

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն։ Անձի տրանսակտային տեսությունը։ Տրանզակտ վերլուծության պատմական նախահիմքերը, սկզբնաղբյուրները։ **Վերջնարդյունքը՝** կիմանան անհատական առանձնահատկությունների ձևավորման տրանզկտային մեխանիզմները և օրինաչափությունները։ ***Թեմա 2՝*** Երկրորդ մակարդակի կառուցվածքային մոդելը։ Կառուցվածքային ախտորոշում։ Կառուցվածքային մոդելների տեսակները, բնութագրիչներն ու բաղադրիչները։ **Վերջնարդյունքը՝** կյուրացնեն տրանզակտային ախտորոշման մակարդակները, ձևերն ու եղանակները։ ***Թեմա 3՝*** Անձնային ախտաբանության տրանզակտային տեսությունը։ Տրանզակտ վերլուծության հիմնական տեսակները անձի ախտաբանական վիճակների դեպքում։ **Վերջնարդյունքը՝** կտիրապետեն անձի ախտաբանական զարգացման նշաններին, դինամիկային, տարբերակներին և տրանզկտային դասակարգմանը։ ***Թեմա 4՝*** Հոգեբանական ներազդման տեսակները։ Ներշչում, հոլոտրոպ շնչառություն, հիպնոզ։ **Վերջնարդյունքը՝** կբացահայտեն ախտաբանական անձնային որակները և վարքային ապակառուցողակն դրսևորումները տրանզակտային տեսությունների շրջանակում ։ ***Թեմա 5՝*** Հաղորդակցման տրանզակտային տեսությունը։ Հաղորդակցման տեսակներն ըստ տրանզակտային դերերի՝ երեխա – մեծահասակ -ծնող։ **Վերջնարդյունքը՝** կտարբերակեն կյանքի ճնրոտիկ սցենարի տիպերը և դրանց հիմնական առանձնահատկությունները։ ***Թեմա 6՝*** Խաղերի տրանսակտային տեսությունը։ Հաղթողներ, պարտվողներ, դիտորդներ, հմայվողներ։ **Վերջնարդյունքը՝** կվերլուծեն տրանզակտային դիրքերից առկա անձնային որակները, կկատարեն նախաիմացական եզրակացություններ։ ***Թեմա 7՝*** Կյանքի սցենարի ձևավորումը և իրականացումը։ Ծնողների դերը կյանքի սցենարի ձևավորման հարցում, սցենարային հիմնական ազդակների բովանդակությունն ու տեսակները։ **Վերջնարդյունքը՝** կտիրապետեն մասնագիտական դիտման, ինքնադիտման և հոգեբանական հղկման եղանակներին և հնարքներին։ ***Թեմա 8՝*** Սցենարային գործընթացներ։ Մի զգա, մի ապրիր, մի եղիր իրական, բանալի-կողպեք մեխանիզմ։ **Վերջնարդյունքը՝** կկարողանան բնութագրել այցելուի անձը, վարքը, կենսագրությունը և շրջապատի հետ նրա փոխհարաբերությունների բնույթը տրանզակտային դիրքերից։ ***Թեմա 9՝*** Փսիխոթերապեւտիկ պրակտիկայի մասնավոր հարցերը։ Հոգեթերապևտիկ գործունեության առանձնահատկությունները՝ տրանզակտ վերլուծության համատեքստում։ **Վերջնարդյունքը՝** կկարողանան իրականացնել տրանզակտ վերլուծություն և հոգեթերապևտիկ համապատասխան ինտերվենցիա։

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
121. Առաջին միջանկյալ	0-4
122. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
123. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

36. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H32. Հոգեթերապիայի հիմունքներ (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը. ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողներին հաղորդել համակարգային գիտելիքներ ժամանակակից հոգեթերապիայի հիմնական սկզբունքների և ուղղությունների մասին, իրենց զարգացման պատմական, մեթոդական, տեսական և գործնական առումներով: Հոգեկան և հոգեբանական առողջության խնդիրները հանդիսանում են կիրառական հոգեբանության հիմնական էությունը: Հոգեբանական օգնությանն ուղղված մասնագիտական կարողությունների և գիտելիքների համակարգում կենտրոնական տեղ է գրավվում հոգեթերապևտիկ գիտելիքները: Պրակտիկ հոգեբանի մասնագիտական ինքնության ձևավորումն, ծանոթացնել ուսանողներին տարբեր հոգեթերապևտիկ ուղղություններին, նրանց հիմնական

առանձնահատկություններին և տարբերություններին: Ծրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ ուսումնական նյութերով ինքնուրույն աշխատելու, ինչպես նաև իր անհատական գործունեության ընթացքում այցելուների հետ աշխատելու հոգեբանական հմտություններ և կառողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանան**

Անհատական և խմբային հոգեթերապիայի կայացման պատմությունը, հոգեբանի աշխատանքի առանձնահատկությունները տարբեր փուլերում, մասնագիտական էթիկայի և դեոնթոլոգիայի կանոնները:

2. **կկարողանան**

Բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայցնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան այցելուի հետ աշխատալու սկզբնական հմտություններ և կարողություններ, տարբերել հոգեբանական ուղղությունները և մոտեցումները:

3. **կտիրապետեն**

Հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, հասարակական ներդաշնակ փոխհարաբերությունների ձևավորման, այցելուի հետ աշխատանքում անհրաժեշտ հոգեթերապևտիկ միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Հոգեթերապիայի սահմանումը: Հոգեթերապևտի մասնագիտական էթիկան և դեոնթոլոգիան: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի հոգեթերապիայի հիմունքներին: ***Թեմա 2՝*** Հոգեվերլուծական հոգեթերապիա: Զ.Ֆրոյդի հոգեվերլուծություն: Կ.Գ. Յունգի անալիտիկ հոգեբանություն: Ա. Ադլերի անձնային հոգեթերապիա: Ռ. Ասսաջոլիի հոգեսինթեզը: Կ.Հորնիի ինքնավերլուծությունը: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի հոգեվերլուծական մոտեցմանը: ***Թեմա 3՝*** Գեշտալտ հոգեբանություն և հոգեթերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի գեշտալտ թերապիայի տեխնիկաներին: ***Թեմա 4՝*** Հումանիստական հոգեբանություն և հոգեթերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի հումանիստական թերապիայի հիմունքներին: ***Թեմա 5՝*** Տրանսակտ վերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի տրանսակտ վերլուծության մեթոդներին: ***Թեմա 6՝*** Իմացական և վարքաբանական հոգեբանություն և հոգեթերապիա*:* **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կկարողանա գործնականում կիրառել կոգնիտիվ թերապիան: ***Թեմա 7՝*** Մեդիտատիվ հոգեթերապիա*:* **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի մեդիտատիվ թերապիայի հիմունքներին: ***Թեմա 8՝*** Հեքիաթաթերապիա*:* **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կկարողանա գործնականում կիրառել հեքիաթաթերապիան:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՌՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
124. Առաջին միջանկյալ	0-4
125. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
126. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

37. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H06. Հոգեվերլուծություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հոգեվերլուծության տեսության և պրակտիկայի հիմունքները, ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ դրանց կիրառման հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

- Հոգեվերլուծության զարգացման փուլերը, մոտեցման տրամաբանությունը, հասկացությունները, մեթոդները,
- անգիտակցականի օրինաչափությունները և գործընթացերը,
- հոգեկան շեղումների առաջացման մեխանիզմներն ու պատճառները,
- անձի պաշտպանական մեխանիզմների տեսակները, զարգացումը, դրսևորումները,
- կենսական դժվարությունների և կոնֆլիկտների հաղթահարման ուղիները:

- հոգեկան խնդիրների առաջացման և բուժման հոգեվերլուծական մոդելը:

2. կկարողանա

- վերլուծել հոգեկան գործընթացները և վիճակները հոգեվերլուծական տեսակետից, կիրառել հոգեվերլուծական հասկացությունները,
- հավաքագրել, վերլուծել, համադրել և ընդհանրացնել անգիտակցական վերաբերյալ գիտելիքները,
- առաջ քաշել և ստուգել վարկածներ հոգեկան երևույթների և հոգեբանական իրավիճակների վերլուծության, հոգեբանական խնդիրների լուծման ժամանակ,
- բացահայտել և վերլուծել անգիտակցական դրսևորումները առօրյա կյանքում, երազներում,
- վերլուծել պաշտպանական մեխանիզմների բնույթը,
- բացահայտել հոգեբանական խնդիրների, կոնֆլիկտների, ախտանիշների իմաստն ու պատճառները,
- կանխատեսումներ կատարել հնարավոր զարգացումների վերաբերյալ, վերաիմաստավորել մասնագիտական գործունեության մեջ ծագող դժվարությունները:

5. կտիրապետի

- երազների վերլուծության և մեկնաբանման տեխնիկաներին,
- անձի զարգացման և շեղումների առաջացման հարցում պատճառ-հետևանքային կապերի բացահայտման հմտություններին,
- հոգեվերլուծական մտածողության, հոգեկան երևույթների վերլուծության և համեմատության միջոցներին,
- ինքնավերլուծության, ինքնաճանաչման, ստեղծագործական մոտեցման զարգացման մեթոդներին,
- պաշտպանական մեխանիզմների բացահայտման և մեկնաբանման հմտություններին
- հոգեկան խնդիրների հոգեվերլուծական գնահատման և բուժման մոտեցումներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեվերլուծության ներածություն*:* Հոգեվերլուծության տեղը XX դարի մշակույթում: Հոգեվերլուծությունը որպես գիտություն: Զ.Ֆրեյդը որպես հոգեվերլուծության հիմնադիր: Զ.Ֆրեյդի աշխատությունները: Հոգեվերլուծության ակունքները՝ բնագիտություն, գրականություն, փիլիսոփայություն: Հոգեվերլուծության հիմնական հասկացությունները: Հոգեվերլուծական ուսմունքը անգիտակցականի մասին: Անգիտակցականը հոգեկանի կառուցվածքում: Մղումների տեսությունը: Անձի կառուցվածքային մոդելը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեվերլուծության ակունքներւ, հիմնական հասկացությունները, հոգեվերլուծական մոտեցման առանձնահատկությունները, հոգեվերլուծության կապը արվեստի և գրականության հետ, անգիտակցականի ուսումնասիրման մեթոդները: Կտիրապետեն հոգեվերլուծական հասկացություններին: Կկարողանան գնահատել անգիտակցականի դերն ու ազդեցությունը անձի հոգեկանում և կյանքում:

Թեմա 2՝ Հոգեվերլուծության զարգացումը: Հոգեվերլուծության ճյուղավորումը՝ Ա.Ադլեր, Կ.Գ. Յունգ: Հոգեվերլուծության հետագա զարգացումը: Պայքարը բնազդների և տրավմայի տեսությունների միջև: Ես-ի հոգեբանությունը և հարաբերությունների վաղ տեսությունը /Ա.Ֆրեյդ, Բալինտ, Բոուլբի, Սպից/: Հոգեվերլուծության ժամանակակից տեսությունները Հունգարական դպրոց / Ֆերենցի/, նույնության տեսություն / Էրիքսոն/, հարաբերությունների ժամանակակից տեսությունը /Կերնբերգ/, ինքնության հոգեբանություն / Կոհուտ/, հոգեվերլուծության զարգացումը Գերմանիայում: Հոգեվերլուծության զարգացումը և արդի իրավիճակը Հայաստանում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեվերլուծական հայացքների զարգացման ճանապարհը, տարբեր մոտեցումների առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝նկարագրել հոգեկան երևույթները հոգեվերլուծական տեսակետից: Կտիրապետեն մասնագիտական հաղորդակցման համար անհրաժեշտ միջոցներին: Կկարողանան՝ վերլուծել հոգեկանի կառուցվածքը, աշխատել սկզբնաղբյուրների հետ:

Թեմա 3՝ Դասական հոգեվերլուծության հիմնադրույթները: Սխալ գործողությունների իմաստը և նշանակությունը: Սխալ գործողությունների մեխանիզմները: Սեռական մղումները անգիտակցականի կառուցվածքում: Լիբիդո: Կինը և տղամարդը: Երկսեռականության սկզբունքը: Երազների բնույթը և ֆունկցիաները: Երազի աշխատանքի մեխանիզմները: Երազների մեկնաբանության արվեստը: Անձի պաշտպանական մեխանիզմները / մոռացում, արտամղում, պրոյեկցիա, ռացիոնալացում, մերժում և այլն/: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ առօրյա կյանքում անգիտակցականի դրսևորման տեսակները, մեխանիզմները, երազների մեկնաբանման մեթոդները, երազի աշխատանքի մեխանիզմները, պաշտպանական մեխանիզմների տեսակները և զարգացման առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝ պլանավորել անգիտակցականի դրսևորումների և պաշտպանական մեխանիզմների հոգեվերլուծական ուսումնասիրությունը:

Թեմա 4՝ Անձի զարգացումը հոգեվերլուծության տեսակետից: Սեռական մղումները անգիտակցականի կառուցվածքում: Լիբիդո: Երկսեռականության սկզբունքը: Սեռական շեղումներ /ինվերսիա, պերվերսիա/: Հոգեսեռական զարգացման փուլերը: Էդիպյան բարդույթ: Սեռականության ժամանակակից հոգեվերլուծական տեսակտները / սեռական նույնացում, տղայի սեռական զարգացումը, աղջկա սեռական զարգացումը/: Օբյեկտային հարաբերությունների զարգացման փուլերը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ լիբիդոյի, սեռական մղումների դերը հոգեկանի զարգացման հարցում, հոգեսեռական զարգացման փուլերը, սեռական խանգարումները: Կկարողանան՝գնահատել հոգեկանի զարգացումը հոգեսեռական փուլերի տեսակետից, հոգեկան խնդիրների և սեռական շեղումների առաջացման ռիսկի գործոնները: Կկարողանան գնահատել անձի հոգեկանի գործելակերպի առանձնահատկությունները հոգեսեռական զարգացման փուլերի տեսակետից:

Թեմա 5՝ Նևրոզների հոգեվերլուծական տեսությունը: Վախ և նևրոզ: Վախը և պաշտպանական մեխանիզմները: Նևրոտիկ ախտանիշները և դրանց իմաստը: Նորմա և պաթոլոգիա: Հոգեկան կոնֆլիկտ: Ախտածին կոնֆլիկտներ: Նարցիզմի հասկացությունը հոգեվերլուծության մեջ: Դասական նևրոզներ: Հիսթերիա կամ կոնվերսիոն նևրոզ, կպչուն մտքերի

նևրրոզ, դեպրեսիվ նևրոզ կամ նևրոտիկ դեպրեսիա:Ժամանակակից հետդասական նևրոզներ: Նարցիստիկ նևրոզ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ֆոբիաների և ննրոզների տեսակները, ախտանշանների առաջացման մեխանիզմները, ներքին կոնֆլիկտների դերը, նորմայի և պաթոլոգիայի հոգեվերլուծական տեսակետը, հոգեվերլուծական հոգեթերապիայի առանձնահատկությունները: Կկարողանան՝գնահատել ախտածին երևույթների առաջացման գործոնները, զարգացման և դրսևորման առանձնահատկությունները, իրականացնել իրավիճակի զարգացման կանխատեսում :

Թեմա 6՝ Հոգեվերլուծության տեխնիկան և պրակտիկան: Հոգեվերլուծության մեթոդները: Հոգեվերլուծական թերապիան, դրա տարբերությունը թերապիայի մյուս տեսակներից: Էթիկայի կանոնները: Հոգեվերլուծության կիրառությունը բժշկության, հոգեբանության, խմբային և ընտանեկան թերապիայի, հասարակության մեջ: Բազմոցի կիրառումը հոգեվերլուծական պրակտիկայում: Չեզոքությունը հոգեվերլուծական աշխատանքում: Հոգեվերլուծական պայմանագիր՝ կադր: Դիմադրության հասկացությունը, դրսևորումները և վերլուծման տեխնիկան: Տրանսֆերի բնութագիրը: Տրանսֆերենցիալ նևրոզ: Աշխատանքային այյանսի և կոնտրտրանսֆերի հասկացությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան հոգեվերլուծական թերաօիայի առանձնահատկությունները, մեթոդներն ու տեխնիկաները, ցուցումներն ու հակացուցումները, էթիկայի կանոնները, հոգեկան խնդիրների առաջացման և բուժման հոգեվերլուծական մոդելը: Կկարողանան՝իրականացնել դիտում, ունկնդրում, ինքնավերլուծություն, կանխատեսում, որոշումների ռիսկերի գնահատում: Կտիրապետեն մասնագիտական էթիկայի կանոններին, հոգեկան խնդիրների հոգեվերլուծական գնահատման և բուժման մոտեցումներին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
127. Առաջին միջանկյալ	0-4
128. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
129. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

38. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H08. Կոգնիտիվ վարքային հոգեթերապիա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ կոգնիտիվ-վարքաբանական հոգեթերապիայի ոճի յուրացումն է և հիմնարար տեխնիկաների ինքնուրույն կիրառման հմտությունների ձևավորումը:

Դասընթացի արդյունքում ուսանողները ձեռք կբերեն ամբողջական պատկերացում կոգնիտիվ հոգեթերապիայի ոճի և ընթացքի վերաբերյալ, ինքնուրույն կփորձարկեն մի ամբողջ շարք տեխնիկական հնարներ և կկարողանան ինքնուրույն ծրագրել հոգեթերապևտիկ աշխատանքի անհրաժեշտ մարտավարությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի հիմնական գաղափարները,
1.2. Ա.Բեկի պաթոլոգիկ անձի տեսությունը,
1.3. Հուզական խանգարումների կոգնիտիվ բովանդակությունը,
1.4. Կոգնիտիվ թերապիայի հիմնական ստրատեգիաները, փուլերը և սխեման,
1.5. Մտածողության, վարքի և հույզերի փոխկապակցվածությունը,
1.6. Մտածողության աղճատումները,
1.7. Կոգնիտիվ տեխնիկաներ. Բացերի լրացում, դեկատաստրոֆիզացիա, ռեատրիբուցիա, վերասահմանում, ապակենտրոնացում, վիճարկում, կոգնիտիվ վերակառուցում, տնային աշխատանքներ և այլն,
1.8. Աշխատանք ավտոմատիկ մտքերի հետ,

2. կկարողանա բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում կոգնիտիվ ուղղությամբ հոգեթերապևտիկ աշխատանք կատարելու հմտություններ և կարողություններ:

3. **կտիրապետի** հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, կոգնիտիվ տեխնիկաներն արդյունավետ օգտագործելու հնարներին, ինչպես նաև այցելու-հոգեբան հարաբերություններ արդյունավետ կառուցելու հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի ընդհանուր նկարագրություն: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կիմանան կոգնիտիվ հոգեբանության հիմնական գաղափարները և կոգնիտիվ թերապիայի գլխավոր հայեցակետը: ***Թեմա 2՝*** Ա.Էլիսի ներդրումը թերապիայում: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կիմանան հուզական խանգարումների կոգնիտիվ բովանդակությունը: ***Թեմա 3՝*** Նևրոտիկի կոդեքս, ադեկվատ-անադեկվատ հույզեր: **Վերջնարդյունքը** ՝Կճանոթանան նևրոտիկի կոդեքսի առանձնահատկություններին: ***Թեմա 4՝*** Ա.Բեկի ներդրումը կոգնիտիվ թերապիայում: **Վերջնարդյունքը** ՝Կմեկնաբանեն A-B-C կոնցեպցիան և ռացիոնալ ու իռացիոնալ մտածողության առանձնահատկությունները: ***Թեմա 5՝*** Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի գլխավոր թիրախները: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կիմանան հուզական խանգարումների կոգնիտիվ բովանդակությունը: ***Թեմա 6՝*** Տիպական փոխհատուցող ստրատեգիաներ: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կտիրապետեն մտածողության աղճատումներին: ***Թեմա 7՝*** Անձնային խանգարումներ: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կտիրապետենմտածողության, վարքի և հուզերի փոխկապակցվածությանը: ***Թեմա 8՝*** Թերապիայի կառուցվածքը և փուլերը: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կտիրապետեն սառը, զոլ և տաք կոգնիցիաների առանձնահատկություններին: ***Թեմա 9՝*** Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի հիմնական տեխնիկաները: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կկարողանան աշխատել կոգնիտիվ-վարքաբանական տեխնիկաներով: ***Թեմա 10՝*** Էմպաթիա: Ապրումակցում: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կսովորեն լինել էմպատիկ: ***Թեմա 11՝*** Կոգնիտիվ հոգեթերապաիայի կիրառման առանձնահատկությունները: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կիրականացնեն կոգնիտիվ-վարքաբանական թերապիայի հիմնական ստրատեգիաները, փուլերը և սխեման: ***Թեմա 12՝*** Կոգնիտիվ հոգեթերապիայի հիմնական սահմանափակումները: **Վերջնարդյունքը** ՝ Կտիրապետեն կոգնիտիվ մոտեցման հնարավորություններին և սահմանափակումներին, ինչպես նաև

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
130. Առաջին միջանկյալ	0-4
131. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
132. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

39. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H16. Արտ-թերապիա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ Ուսանողներին ծանոթացնել արտ-թերապիայի հիմնական մոտեցումների ու տեսությունների հետ: Դասընթացի արդյունքում ուսանողները ձեռք կբերեն ամբողջական պատկերացում արտ-թերապիայի ոճի և ընթացքի վերաբերյալ, ինքնուրույն կփորձարկեն մի ամբողջ շարք տեխնիկական հնարներ և կկարողանան ինքնուրույն ծրագրել հոգեթերապևտիկ աշխատանքի անհրաժեշտ մարտավարությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1. Արտ-թերապիայի հիմնական գաղափարները,

1.2. Արտ-թերապիայի կիրառման առանձնահատկությունները,

2. կկարողանա բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան անհատական գործունեության ընթացքում արտ-թերարևտիկ աշխատանք կատարելու հմտություններ և կարողություններ:

3. կտիրապետի հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, արտ-թերապևտիկ տեխնիկաները արդյունավետ օգտագործելու հնարներին, ինչպես նաև այցելու-հոգեբան հարաբերություններ արդյունավետ կառուցելու հոգեբանական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտ-թերապևտիկ աշխատանքի յուրահատկությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կուսումնասիրի արտ-թերապիա մեթոդի առանձնահատկությունները և տարբերությունը թերապևտիկ այլ ուղղություններից: ***Թեմա 2՝*** Արտ-թերապիայի հիմնական ուղղությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կիմանա արտ-թերապիայի պատմությունը և տեսական հիմքերը : ***Թեմա 3՝*** Արտ-թերապիայի տեսակները;Նյութերն արտ-ում: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կհասկանա, թե ինչ ներդրում ունեն հոգեբանության երկու հզոր ուղղություններն արտ-թերապիայի կայացման գործում: ***Թեմա 4՝*** Սիմվոլի նշանակությունն արտ-թերապիայում: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի սիմվոլների մակարդակներին;Կտիրապետի արքետիպային սիմվոլներին մեկնաբանությանը: ***Թեմա 5՝*** Հոգեթերապևտիկ հարաբերություններն արտ-թերապիայում: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողները կծանոթանան հումանիստական և էքզիստենցիալ արտ-թերապիայի հիմնական սկզբունքներին և տեխնիկաներին: ***Թեմա 6՝*** Անհատական և խմբային արտ-թերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողները կտիրապետեն նկարչաթերապիայի տեխնիկաներին: ***Թեմա 7՝*** Արտ-թերապևտիկ աշխատանքի փուլերը: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողներն ամբողջական պատկերացում կկազմեն արտ-թերապիա մեթոդի վերաբերյալ և կտիրապետեն որոշակի հմտությունների՝ տեխնիկաներով աշխատելու համար:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
133. Առաջին միջանկյալ	0-4
134. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
135. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

40. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H22. Հոգեբանական պրակտիկում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով համակարգային գիտելիքներ հաղորդել կիրառական հոգեբանության, հոգեբանական հետազոտություն անցկացնելու, հոգեբանական մեթոդները և մեթոդիկաները կիրառելու վերաբերյալ: Ուսուցանել անհատական և խմբային հոգեբանական աշխատանքների յուրահատկություններին ու տեսակներին: Ծանոթացնել հոգեբանական տարբեր մեթոդներին, թերապիաներին, իմացական գործընթացների առանձին հատկությունները բացահայտելուն, հույզերի , անձնային առանձնահատկությունների, «ես»-ի բաղադրիչների բացահայտմանը, անձնային աճին ուղղված տեխնիկաներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** ժամանակակից հոգեբանության մեթոդները: Կտարբերեն մեթոդ և մեթոդիկա հասկացությունները: Կիմանան հոգեբանակնա խմբային և անհատական աշխատանքների տարբերություններն ու առանձնահատկությունները, մաթեմատիկական որոշ բանաձևերի կիրառում թեստերի արդյունքների վերլուծություններում, հոգեբանության ամենակիրառական թերապևտիկ մեթոդները, անձի վախերի, տագնապայնության հաղթահարման, ինչպես նաև՝ անձի հոգեբանական առանձնահատկությունների բացահայտմանն ուղղված մեթոդները, անձնային աճին միտված թրենինգները:

2. **կկարողանա** բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր ինֆորմացիան իր գիտելիքների հետ, հոգեկանի հատկություններ բացահայտել հոգեբանական մեթոդների կիրառմամբ, կատարել ոչ լայնածավալ գիտահետազոտական աշխատանքներ:

3. **կտիրապետի** հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հոգեբանության մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

***Թեմա 1՝* Հոգեկանի ուսումնասիրման մեթոդները.** Դիտում, զրույց, գիտափորձ՝ լաբորատոր և բնական, թեստեր, պրոյեկտիվ թեստեր, հարցաթերթ, սոցիոմետրիա, անկախ բնութագրերի մեթոդ, ներդրված էլեկտրոդների մեթոդ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ հոգեկանի ուսումնասիրման ժամանակակից մեթոդները: Կկարողանան՝ ճանաչել մեթոդները և ըստ համապատասխան խնդիրների ընտրություն կատարել:
***Թեմա 2՝* Կետտելի թեստի ուսումնասիրում:** Թեստի անցկացման ,

բանալու հաշվման առանձնահատկությունը: Մաթեմատիկական գործիքակազմ: Դրա կիրառումը թեստի արդյունքները հաշվելիս: Արդյունքները գծապատկերների, հիստոգրամների, նկարների, աղյուսակների միջոցով արտացոլել: Կատարել տվյալներ քանակական և որակական վերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Կետտելի թեստիի անցկացման և բանալու հաշվման բանաձևերը: Կկարողանան՝ կոնկրետ մաթեմատիկական բանաձևերը կիրառել հոգեբանական հետազոտությունների ընթացում: ***Թեմա 3՝*** **Հոգեկան գործընթացների բացահայտմանն ուղղված հոգեբանական վարժություններ:** Հիշողության տեսակներին և զարգացման ուղղված հոգեբանական մեթոդներ: Մտածողության տեսակների, ձևերին և խոսաքի առանձնահատկությունների ճանաչմանը և բացահայտմանն ուղղված հոգեբանական մեթոդներ: **Անձի տիպական առանձնահատկություններ:** Անձի խառնվածքի, բնավորության, ընդունակությունների ուսումնասիրմանն ուղղված հոգեբանական մեթոդեր: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ Անձի կոգնիտիվ կողմի բացահայտման մեթոդների և մեթոդիկաների առանձնահատկությունները: Կտիրապետեն՝ Հիշողության, մտածողության, խոսքի առանձնահատկությունների բացահայտման մեթոդներին: ***Թեմա 4՝*** **Պրոյեկտիվ մեթոդների քննարկում:** Տարբեր թերապիաների միջոցով հոգեբանական խնդիրների հաղթահարում: Սթրեսի հաղթահարմանն ուղղված թրենինգ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան հոգեբանական խնդիրների թերապիաների մասին: Կկարողանան՝ հոգեբանական թերապիաների, մասնավորապես, սթրեսի հաղթահարման կոնկրետ միջոցի: ***Թեմա 5՝*** **Խմբային և անհատական թրենինգ:** Խմբային թրենինգի սկզբունքերն ու գործառույթները: Խմբային թրենինգի հոգեբանական ներգործության վերլուծություն: Խմբային և անհատական թերապևտիկ աշխատանքների համեմատական վերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան՝ թերապևտիկ անհատական և խմբային աշխատաների մասին գիտական ւ գիտելիք: Կկարողանան՝ վերլուծել խմբային և անհատական աշխատանքների անցկացման առանձնահատկություններն՝ ըստ խնդրի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**

136. Առաջին միջանկյալ	0-4
137. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
138. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

41. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H33. Հոգեթերապիայի պրակտիկում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը. Պրակտիկ հոգեբանի մասնագիտական ինքնության ձևավորումն, ծանոթացնել ուսանողներին տարբեր հոգեթերապևտիկ ուղղություններին, նրանց հիմնական առանձնահատկություններին և տարբերություններին: Ծրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ ուսումնական նյութերով ինքնուրույն աշխատելու, ինչպես նաև իր անհատական գործունեության ընթացքում այցելուների հետ աշխատելու հոգեբանական հմտություններ և կառողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանան**

Անհատական և խմբային հոգեթերապիայի կայացման պատմությունը, հոգեբանի աշխատանքի առանձնահատկությունները տարբեր փուլերում, մասնագիտական էթիկայի և դեոնթոլոգիայի կանոնները:

2. **կկարողանան**

Բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայցնել իրենց գիտելիքները, համադրել հոգեբանական նոր տեղեկությունները իրենց գիտելիքների հետ, կունենան այցելուի հետ աշխատալու սկզբնական հմտություններ և կարողություններ, տարբերել հոգեբանական ուղղությունները և մոտեցումները:

3. **կտիրապետեն**

Հոգեբանական գիտելիքները գործնականում կիրառելու մեթոդներին, հասարակական ներդաշնակ փոխհարաբերությունների ձևավորման, այցելուի հետ աշխատանքում անհրաժեշտ հոգեթերապևտիկ միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Հոգեթերապիայի սահմանումը: Հոգեթերապևտի մասնագիտական էթիկան և դեոնթոլոգիան: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի հոգեթերապիայի հիմունքներին: ***Թեմա 2՝*** Հոգեվերլուծական հոգեթերապիա: Զ.Ֆրոյդի հոգեվերլուծություն: Կ.Գ. Յունգի անալիտիկ հոգեբանություն: Ա. Ադլերի անձնային հոգեթերապիա: Ռ. Ասադժոլիի հոգեսինթեզը: Կ.Հորնիի ինքնավերլուծությունը: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի հոգեվերլուծական մոտեցմանը: ***Թեմա 3՝*** Գեշտալտ հոգեբանություն և հոգեթերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի գեշտալտ թերապիայի տեխնիկաներին: ***Թեմա 4՝*** Հումանիստական հոգեբանություն և հոգեթերապիա: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի հումանիստական թերապիայի հիմունքներին: ***Թեմա 5՝*** Տրանսակտ վերլուծություն: **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի տրանսակտ վերլուծության մեթոդներին: ***Թեմա 6՝*** Իմացական և վարքաբանական հոգեբանություն և հոգեթերապիա*:* **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կկարողանա գործնականում կիրառել կոգնիտիվ թերապիան: ***Թեմա 7՝*** Մեդիտատիվ հոգեթերապիա*:* **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կտիրապետի մեդիտատիվ թերապիայի հիմունքներին: ***Թեմա 8՝*** Հեքիաթաթերապիա*:* **Վերջնարդյունքը՝** Ուսանողը կկարողանա գործնականում կիրառել հեքիաթաթերապիան:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
139. Առաջին միջանկյալ	0-4
140. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
141. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

4. **ԲԱԶԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

Տիտղոսային ծրագրի կամընտրական դասընթացներ

10/H18. Նեյրոլեզվաբանական ծրագրավորում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ծրագրում տրվում են ՆԼԾ-ի հիմնական հասկացությունները և տեխնիկաները, որոնք ներկայացված են ձնափոխումների 3 ձևով՝ խարիսխավորումների, ենթամոդալական և ռեֆրեյմինգային փոփոխություններով. Դասընթացի ծրագիրը նախատեսված է ձևավորել ուսանողների մոտ հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են բացասական էմոցիաների և ոչ արդյունավետ վարքի հետ կատարելու հոգեբանական շտկման աշխատանքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա նեյրոլեզվաբանական ծրագրավորման տեսության և պրակտիկայի հիմնական դրույթները,

2. կկարողանա

2.1. Կիրառել ստացված գիտելիքները՝ նպատակ ունենալով զարգացնել զգայողականությունը մարդու կողմից օգտագործվող լեզվաբանական և ոչ վերբալ կարծրատիպերի նկատմամբ,

2.2. Օգտագործել ստացված գիտելիքները՝ սեփական կամ ուրիշ մարդկանց հոգեբանական խնդիրները լուծելու նպատակով,

3. կտիրապետի

3.1. Ինքնակառավարման հմտություններին,

3.2. Փոփոխություններ կատարելու հմտություններին,

3.3. Մարդու տարբեր հոգեբանական որակները կատարելագործելու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ ՆԼԾ-ի ծագման պատմությունը: Աշխարհի մոդելներ: **Վերջնարդյունքը՝** Պատկերացում կազնել ՆԼԾ-Ի առաջացման եվ զարգացման մասին: Աշխարհի մոդելի բովանդակությունկ եվ ձւավորումը: ***Թեմա 2՝*** Մետամոդել: **Վերջնարդյունքը՝** Ծանոթանալ միամշան ինֆորմացիա ստանալու հարցերի հետ: Կարողանալ օգտագոռծել մետամոդելի հարցողը: ***Թեմա 3՝*** Ռապորտի հաստատումը: **Վերջնարդյունքը՝** Ծանոթանալ և կարողանալ օգտազօրծել վստահության մթնոլորդ ստեղծելու մեթոդները: ***Թեմա 4՝*** Լավ ձևակերպված արդյունքի պայմանները: **Վերջնարդյունքը՝** Պատկեռացում կազմել լավ արդյունքի մասին և կարողանալ այն ձևակերպել; ***Թեմա 5՝*** Խարիսխավորում: **Վերջնարդյունքը՝** Կարողանալ օգտագործել խարիսխնեռը բացասական

զգացմունքները վերացնելու համար: ***Թեմա 6*** Անձնային պատմության փոփոխություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կարողանալ օգտագործել խարիսխները կյանքի պատմությունը խմբագրելու համար: ***Թեմա 7՝*** Վիզուալ-կինեստետիկ դիսոցիացիա: **Վերջնարդյունքը՝** Օգտագործել այդ նեէողը բացասական զգացմունքները վեռացնելու համար: ***Թեմա 8՝*** Ռեֆրեյմինգային տեխնիկաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Ունենալ պատկերացում ռեֆրեյմինգի տեսակնեռի մասին և կարողանալ օգտագործել ոչարդյունավետ վարգը շտկելու նպատակով: **Թեմա 9՝** Ենթամոդալական խմբագրում: **Վերջնարդյունքը՝** Ունենալ պատկերացում ենթամոդալականոըթյունների մասին և լարողանալ օգտագործել փոփոխություննեռ կատառեու համար: **Թեմա 10՝** Ֆոբիաների հետ աշխատելու տեխնիկա: **Վերջնարդյունքը՝** Կարողանալ կիռարել այս մեթոդը վախերի և ֆոբիանեռը հետ աշխատելու ժամանակ:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
142. Առաջին միջանկյալ	0-4
143. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
144. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

5. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H11. Հոգեբանական հետազոտության մեթոդաբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ընդլայնել ուսանողների մասնագիտական գիտելիքների շրջանակը՝ մասնավորապես հոգեբանական հետազոտության իրականացման մեթոդաբանական հիմքերի, մեթոդների կիրառելիության և վալիդության հիմնադրույթների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

6. **Կիմանա**

- բնութագրել փորձարարական մեթոդները հոգեբանական հետազոտության մեջ
- իրականացնել տիպաբանության մշակում հոգեբանական հետազոտության մեջ:

7. **Կկարողանա**

- *սահմանել հոգեբանական հետազոտության օբյեկտը և առարկան,*
- *ձևակերպել հոգեբանակա և հետազոտության վարկածը,*
- *տիրապետելու հոգեբանական հետազոտության իրականացման տարբեր մեթոդներին,*
- *Իրականացնելու տվյալների համեմատական վերլուծություն,*
- *Պլանավորելու փորձարարական հետազոտության ընթացքը,*
- *տարբերակելու մեթոդների կիրառելիության մեխանիզմները ըստ հետազոտության նպատակների:*

8. **Կտիրապետի**

- *հոգեբանական հետազոտության կառուցվածքային բաղադրիչներին*
- *հետազոտության մեթոդաբանական հիմքերը*
- *ներկայացնելու հոգեբանական հետազոտության մեթոդների դասակարգմանը*
- *հոգեբանական երևույթները հոգեբանական հետազոտության մեջ բնութագրելու մեթոդներին, մեթոդիկաները մեթոդաբանության ընդհանուր համակարգում*

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանական հետազոտության մեթոդաբանական հիմքերը: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ վերլուծելու հետազոտության կառուցվածքային բաղադրիչները, ներկայացնելու հետազոտության մեթոդաբանական հիմքերը, բնութագրելու մեթոդները, մեթոդիկաները մեթոդաբանության ընդհանուր համակարգում: **Թեմա 2՝** Մեթոդաբանական սկզբունքների սահմանումը: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ ներկայացնելու հոգեբանական հետազոտության իրականացման սկզբունքները, կատարելու հոգեբանական հետազոտության մեթոդների դասակարգումը, տարբերակելու մեթոդների կրառելիության մեխանիզմները ըստ հետազոտության սկզբունքների: **Թեմա 3՝** Մեթոդների, մեթոդիկաների բնութագրումը մեթոդաբանության ընդհանուր համակարգում: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ տարբերակելու մեթոդներն ու մեթոդիկաները մեթոդաբանության

ընդհանուր համակարգում, տիրապետելու հոգեբանական հետազոտության իրականացման տարբեր մեթոդներին, իրականացնելու տվյալների համեմատական վերլուծություն: **Թեմա 4՝** Հոգեբանական հետազոտության օբյեկտի և առարկայի սահմանումը: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ սահմանելու հոգեբանական հետազոտության օբյեկտը և առարկան, ձևակերպելու հոգեբանական հետազոտության վարկածը, պլանավորելու փորձարարական հետազոտության ընթացքն ըստ սահմանված օբյեկտի և առարկայի: **Թեմա 5՝** Հոգեբանական երևույթների բնութագրումը հոգեբանական հետազոտության մեջ: **Վերջնարդյունքը՝** ուսանողը ունակ կլինի՝ բնութագրելու փորձարարական մեթոդները հոգեբանական հետազոտության մեջ, իրականացնելու տիպաբանության մշակում հոգեբանական հետազոտության մեջ, բնութագրելու հոգեբանական երևույթները հոգեբանական հետազոտության արդյունքներով:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
145. Առաջին միջանկյալ	0-4
146. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
147. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

6. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** <u>դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:</u>

10/H05. Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

1. Ուսանողներին ուսուցանել <<Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները>> առարկայի կառուցվածքի, բովանդակության հիմնադրույթները, հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ սթրեսային իրավիճակների բնութագրերի և դրանցում տեղի ունեցող բնորոշ սոցիալ-հոգեբանական, հոգեֆիզիոլոգիական փոփոխությունների վերաբերյալ:
2. Ապահովել սթրեսային իրավիճակներում գործելու հոգեբանական պատրաստության անհրաժեշտ գիտատեսական և գործնական գիտելիքներով, ինքնակարգավորման, ինքնակառավարման հմտությունների բարձր մակարդակով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

Սթրեսային իրավիճակների սոցիալ-հոգեբանական բնութագրերը, դրանց դասակարգման առանձնահատկությունները: Սթրեսային իրավիճակներում անձի կենսագործունեության ապահովման, հարմարման հոգեֆիզիոլոգիական մեխանիզմները, դրանցում առաջացող հոգեվիճակների սպեկտրը, հետվնասվածքային հոգեվիճակների առանձնահատկությունները:

2. կկարողանա

ինքնուրույն տարբերակել սթրեսային, հետվնասվածքային հոգեվիճակների յուրահատուկ տեղաշարժերն ու դրանց դասակարգման առանձնահատկությունները, ապահովել անձի, խմբերի հոգեճանաչման և հոգեբանական պատրաստության գործընթացի արդյունավետությունը:

3. կտիրապետի

անհատական, խմբային հոգեկարգավորման, առաջին հոգեբանական օգնության կազմակերպման և տարբեր սթրեսային իրավիճակներում ինքնակառավարման տեխնոլոգիաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝«Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները**» առարկան, նպատակը, խնդիրները, կառուցվածքը:** Սթրեսի հիմնախնդիրը: Առարկայի տեսական և պրակտիկ աղբյուրները: Սթրեսային իրավիճակներում հոգեֆիզիոլոգիական ոլորտներում կատարվող տեղաշարժերի բնութագրերը: «Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները» առարկայի կառուցվածքը: **Վերջնարդյունքը՝** կծանոթանան առարկայի հիմնական բովանդակությանը և առանձնահատկություններին: **Թեմա 2՝ Սթրեսային իրավիճակների բնութագրերի, դրանց ծագման գործոնների դասակարգումը:** Սթրեսային իրավիճակների բնութագրերը և դասակարգումը: Սթրեսի վերաբերյալ տեսություններ (Հ. Սելյե, ՈՒ. Քեննոն, Լազարուս): Սթրեսային հոգեֆիզիոլոգիական խանգարումներ: **Վերջնարդյունքը՝** կիմանան սթրեսը մեկնաբանող հիմնական տեսությունները: **Թեմա 3՝ Սթրեսային իրավիճակներում հոգեկան առողջության հետազոտման առանձնահատկությունները:** Սթրեսային իրավիճակներում հոգեֆիզիոլոգիական ոլորտներում կատարվող

տեղաշարժերի ուսումնասիրման մեթոդները և դրանց առաջադրվող հիմնական պահանջները: Սթրեսային իրավիճակներում հոգեբանական հետազոտական աշխատանքների կազմակերպման պահանջները: Հուզական վիճակների բացահայտման մեթոդներ: Սթրեսային իրավիճակների կանխարգելման և դրանց դիմակայման հիմնական մեթոդները: Հարմարում – հոգեբանական, սոցիալական և ֆիզիոլոգիական մակարդակները: Սթրեսը որպես հարմարողական հակազդում: Անձի անհատական առանձնահատկությունների դերը սթրեսի ապրման և հաղթահարման գործընթացում: **Վերջնարդյունքը՝** կտիրապետեն սթրեսային իրավիճակներում հոգեֆիզիոլոգիական ոլորտներում կատարվող տեղաշարժերի ուսումնասիրման մեթոդներին: **Թեմա 4՝ Սթրեսային իրավիճակներում անձի հոգեկան գործառույթների ձևափոխման, դրանց դրսևորման առանձնահատկությունները** : Անձի հոգեկան կայունության բաղադրամասերը ա/. հոգեբանական կայունության գործոններ, բ/. անձնային գործոններ: Հավատը որպես հոգեբանական կայունության հենք: Հոգեբանական պատրաստության համակարգը (կամային ինքնակարգավորման մեխանիզմները. կամային հատկանիշներ): **Վերջնարդյունքը՝** կկարողանան նկարագրել հոգեկան կայունության բաղադրիչները: **Թեմա 5՝ Սթրեսային իրավիճակներում առաջացող հոգեվիճակների, հոգեկան վնասվածքների և հետվնասվածքային հոգեվիճակների դրսևորման առանձնահատկությունները:** Կենսագործունեության անբարենպաստ պայմաններում հոգեբանական ճգնաժամի առանձնահատկությունները: Հոգեբանական վնասվածք: Տագնապ: Սթրես: Ֆրուստրացիա: Անձի հոգեբանական կառուցվածքը որպես բացասական հոգեվիճակների առաջացման նախապայման: Հոգեծին վիճակներ: Նյարդային համակարգի գործառութային խանգարումներ: Հետվնասվածքային սթրես (ՀՍԽ): ՀՍԽ-ների ախտորոշման չափանիշները: Առաջին հոգեբանական օգնության կազմակերպման առանձնահատկությունները: **Վերջնարդյունքը՝** կբնութագրեն անբարենպաստ պայմաններում հոգեբանական ճգնաժամի առանձնահատկությունները: **Թեմա 6՝ Սթրեսային իրավիճակներում անձի հոգեվերականգնողական գործընթացի գիտագործնական հիմնադրույթների կիրառման ռազմավարությունը:** Անձի սոցիալ-հոգեբանական հարմարման մեխանիզմները: ՀՍԽ-ների վերականգնման ուղիները: Խմբային հոգեվերականգնողական գործընթացի յուրահատկությունները, կազմակերպման պահանջները: Հոգեկան առողջության վերականգնման պահանջները: Հոգեվերականգնողական հնարքներ, ուսուցման տեխնիկան, կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հոգեվերականգնողական համալիրի ազդեցության հոգեֆիզիոլոգիական մեխանիզմները: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետեն սթրեսի հաղթահարման հիմնական մեթոդներին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
148. Առաջին միջանկյալ	0-4
149. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
150. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H21. Սոցիալ-հոգեբանական տեխնոլոգիաներ (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 4-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է՝ սոցիալ-հոգեբանական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ ուսումնասիրել անհատի՝ որպես սոցիալական դերակատարի, ներխմբային փոխներգործությունները, խմբային դինամիկան, դերային վարքի դրսևորումները, միջանձնային փոխհարաբերությունները, հաղորդակցման առանձնահատկությունները, սոցիալական կոնֆլիկտները, դիրքորոշումները և այլ սոցիալ-հոգեբանական երևույթները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** բոլոր փաստերն և օրինաչափությունները, որոնք բացահայտում են սոցիալ- հոգեբանական երևույթները, խմբային դինամիկան, անձի սոցիալականացման ինստիտուտները, սոցիալական վարքի տեսակները, «Ես» - կոնցեպցիան և նրա կառուցվածքը, ինչպես նաև սոցիալական կոնֆլիկտները, խոսքային հաղորդակցման տեսակներն և դիրքորոշումների փոփոխությունները, իմացական աններդաշնակության

հիմնախնդիրներն ու սոցիալական հոգեբանության կիրառական նշանակությունը:

2. կկարողանա գտնել տեղն ու դերը ներխմբային գործունեության ընթացքում, ձևավորել, կայունացնել, և կառավարել միջանձնային փոխհարաբերությունները խմբում: Ձևավորել սոցիալական հարաբերություններ և դիրքորոշումներ խմբում: Գտնել ուղիներ ներխմբային փոխներգործության ընթացքում առաջացած սոցիալական կոնֆլիկտները հաղթահարելու համար: Վերլուծել անձի վարքը, սոցիալական գործընթացները սոցիալական հոգեբանության տեսանկյունից: Ներխմբային գործունեության ընթացքում ներազդել անհատի և խմբի վարքի վրա:

3. կտիրապետի սոցիալական հոգեբանության հիմնական մեթոդներին և տեխնոլոգիաներին, դրանց կիրառմանը՝ մարդկային գործունեության տարբեր ոլորտների ուսումնասիրության գործընթացում: Սոցիալ- հոգեբանական և հասարակական հոգեբանական երևույթների փոխազդեցությանը և փոխկապվածությանը, դրանց մեկնաբանմանն և վերլուծությանը, պրակտիկ գործունեության իրականացմանը: Անձի և խմբի փոխներգործության, հոգեսոցիալական, իմացական և հոգեֆիզիոլոգիական զարգացման մակարդակը ախտորոշելու ընդունակությանը :

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջանձնային հարաբերությունների կառուցման տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան միջանձնային հարաբերությունների էությունը և փոխհարաբերությունների տեսակները: Կկարողանան գնահատել միջխմբային հարաբերությունների բնույթը և յուրահատկությունը: ***Թեմա 2՝*** Սոցիալ-հոգեբանական ադապտացիայի տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան սոցիալ-հոգեբանական ադապտացիայի տեխնոլոգիաների տեսակները: Կկարողանան՝ կիրառել դրանք կենսագործունեության նոր պայմաններում: ***Թեմա 3՝*** Կոնֆլիկտային վարքի ախտորոշման տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան սոցիալական վարքի տեսակները և կոնֆլիկտների պատճառները: Կկարողանան՝ ախտորոշել և կանխարգելել կոնֆլիկտները: ***Թեմա 4՝*** Ընտանիքի անդամների հանդեպ դրսևորվող վերաբերմունքի տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան ընտանիքում ՝միջանձնային հարաբերությունների էությունը և փոխհարաբերությունների տեսակները: Կկարողանան գնահատել ընտանիքի անդամների փոխհարաբերությունները, փոխըմբռնումը, համախմբվածության մակարդակը: ***Թեմա 5՝*** Գործարար և դերային խաղի տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան գործարար հանդիպումների և գործարար զրույցի փուլերը: Կկարողանան կիրառել գործարար հաղորդակցության տեխնոլոգիաները: ***Թեմա 6՝*** Անձի մասնագիտական ուղղվածության ձևավորման տեխնոլոգիաներ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան հույզերի և զգացմունքների դրսևորման էթնիկական տարբերությունները: Կկարողանան կիրառել դրանք միջանձնային հարաբերություններում:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու,

ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
151. Առաջին միջանկյալ	0-4
152. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
153. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

7. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H37. Շեղվող վարքի հոգեբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ մագիստրատուրայի ուսանողներին ծանոթացնել շեղվող վարքի երևույթին, նրանց գիտելիքներ հաղորդել շեղվող վարքի ձևավորման և դրսևորման հոգեբանական առանձնահատկությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև նրանց մոտ ձևավորել վարքային շեղումների սոցիալ-հոգեբանական վերլուծության հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա

1.1 Շեղվող վարքի դնիանտալոգիական մեկնաբանությունը,

1.2. Շեղվող վարքի ուսումնասիրության միջառարկայական ուղղվածությունը,

1.3. Շեղվող վարքի վերաբերյալ գոյություն ունեցող տեսական մոտեցումները,

2. կկարողանա

2.1. Կողմնորոշվել անձնային վարքի դրսևորումների սոցիալ-հոգեբանական բնութագրերում,

2.2. Անձի սոցիալականացումը դիտել որպես մեկ միասնական ուղղագիծ գործընթաց,

2.3. Հայտնաբերել և բացահայտել շեղվող վարքը՝ որպես ինքնուրույն սոցիալական միավոր,

3. կտիրապետի

3.1. Շեղվող վարքի սոցիալ-հոգեբանական բնութագրերին,

3.2. Բնորոշել շեղվող վարքը համակողմանի մոտեցումներին,

3.3. Շեղվող վարքի դրսևորման սոցիալ-պատմական դինամիկայի վերլուծությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շեղվող վարքի հոգեբանության օբյեկտը, առարկան, մեթոդաբանությունը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանա Շեղվող վարքի հոգեբանության օբյեկտը, Կտիրապետի մեթոդաբանությանը: ***Թեմա 2՝*** Դեվիանտալոգիան հումանիտար գիտելիքի համակարգում: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետի դեվիանտալոգիային հումանիտար գիտելիքի համակարգում: ***Թեմա 3՝*** Նորման առօրյա կյանքում: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետի նորման առօրյա կյանքում: ***Թեմա 4՝*** Սոցիալականացումը և նորմերի ամրապնդումը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանա սոցիալականացումը և նորմերի ամրապնդումը: ***Թեմա 5՝*** Նորմերի նկատմամբ սոցիալական վերահսկողությունը: **Վերջնարդյունքը՝ Կիմանա** նորմերի նկատմամբ սոցիալական վերահսկողությունը: ***Թեմա 6՝*** Շեղվող վարքի կենսաբանական տեսությունները: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետի շեղվող վարքի կենսաբանական տեսություններին: ***Թեմա 7՝*** Շեղվող վարքի բացատրությունը անձի հոգեբանության բնագավառում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանա շեղվող վարքի բացատրությունը անձի հոգեբանության բնագավառում: ***Թեմա 8՝*** Շեղվող վարքի բացատրությունը սոցիալ-հոգեբանական տեսություններում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանա շեղվող վարքի բացատրությունը սոցիալ-հոգեբանական տեսություններում: ***Թեմա 9՝*** Անձի հոգեբանական օտարացումը: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետի անձի հոգեբանական օտարացմանը: ***Թեմա 10՝*** Շեղվող վարքի սոցիալ-հոգեբանական բնորոշումը և հիմնական տեսակները: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանա շեղվող վարքի սոցիալ-հոգեբանական բնորոշումը և կտիրապետի տեսակներին: ***Թեմա 11՝*** Նախասոցիալական վարքի բնորոշումը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանա նախասոցիալական վարքի բնորոշումը:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
154. Առաջին միջանկյալ	0-4
155. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
156. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

8. ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

10/H24. Կոնֆլիկտաբանություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.
համակարգային գիտելիքներ հաղորդել կոնֆլիկտաբանության հիմնական հասկացությունների, հոգեբանական հայեցակարգային մոտեցումների, ինչպես նաև և կոնֆլիկտների վերլուծման ու հաղթահարման գործնական եղանակների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքներ.
Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա
- կոնֆլիկտի ուսումնասիրություն դասական և ժամանակակից հայեցակարգերը
- կոնֆլիկտի ուսումնասիրության մեթոդները
- կոնֆլիկտների հիմանկան տիպաբանությունները
- կոնֆլիկտային անձանց տեսակները
- կոնֆլիկտային վարքի ռազմավարությունները

2. կկարողանա
- առանձնացնել կոնֆլիկտի օբյեկտը, առիթը, պատճառը

- վերլուծել կոնֆլիկտային իրադրությունը
- բացահայտել կոնֆլիկտագենները
- մշակել կոնֆլիկտի հաղթահարման տարբերակները

3. կտիրապետի

- արդյունավետ բանակցություններ կազմակերպելու հմտություններին
- կոնֆլիկտի կառավարման և կարգավորման կանոններին
- կոնֆլիկտի հաղթահարման եղանակներին

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Կոնֆլիկտաբանությունը որպես գիտություն: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան կոնֆլիկտաբա-նության զարգացման պատմությունը և հիմնա-կան հասկացությունները: Կկարողանան տարբերա-կել կոնֆլիկտաբանության հիմնահարցերը տարբեր գիտակարգերում: Կտիրապետեն կոնֆլիկտի հոգեբանականան ուսում-նասիրության հիմնական մեթոդներին: **Թեմա 2.** Կոնֆլիկտաբանության տեսական հիմքերը: **Վերջնարդյունքը՝** Կտիրապետեն կոնֆլիկտա-բանության տեսական դա-սական հիմքերին և սոցիա-լական կոնֆլիկտի ուսում-նասիրության ժամանա-կակից մոտեցումներին: **Թեմա 3.** Կոնֆլիկտը տարբեր հոգեբանական հայեցակարգերում: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան կոնֆլիկտի ուսումնասիրության տար-բեր հայեցակարգային մոտեցումները: Կկարողանան բնութագրել կոնֆլիկտի հետ աշխա-տելու հոգեվերլուծական, կոգնիտիվ և հումանիս-տական հոգեբանության մոտեցումները: **Թեմա 4.** Կոնֆլիկտի ընդհանուր բնութագիրը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան կոնֆլիկտների դասակարգման տարբեր տիպաբանությունները: Կկարողանան վերլուծել կոնֆլիկտի կառուցվածքի բաղադրիչները: Կտիրապետեն կոնֆլիկտի զարգացման յուրաքանչյուր փուլին բնորոշ հատուկ դրսևորումներին: **Թեմա 5.** Կոնֆլիկտագենները և կոնֆլիկտային անձնավորության տիպերը: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան կոնֆլիկտա-գենների տեսակներն ու կոնֆլիկտային անձանց տիպերը: Կկարողանան բացահայտել ստի վերբալ և հարալեզվական դրսևո-րումները: Կտիրապետեն կոնֆլիկտային անձանց հետ փոխհարաբերություն-ների կարգավորման հա-մապատասխան կանոն-ները: **Թեմա 6.** Միջանձնային կոնֆլիկտ: **Վերջնարդյունքը՝** Կիմանան միջանձնային կոնֆլիկտների տեսակներն ու պատճառները, ինչպես նաև ներանձնային և միջանձնային կոնֆլիկտնե-րի փոխազդեցության պատճառա-հետևանքային կապերը: Կկարողանան զանազանել մանիպուլյատիվ վարքի տեսակները:Կտիրապետեն կոնֆլիտային իրադրու-թյունների ուսումնասի-րության և վերլուծության կանոններին:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	**Միավոր**
157. Առաջին միջանկյալ	0-4
158. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
159. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	**Միավոր**
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

9. **ԲԱՇԽԻՉ ՆՅՈՒԹԵՐ** դասախոսությունների նյութեր, ուսումնական և ուղղորդիչ տեքստեր, դասագրքեր և մասնագիտական գրականություն:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1

ՀՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ (**հեռակա, 2 տարի ուսուցմամբ**)

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ «____»

Ուսանող ______________________________

ազգանուն

____

անուն, հայրանուն

Ընդունվել է մագիստրատուրա

___.________________, 20___ թ.

Նախորդ որակավորումը ______________________________

մասնագիտությունը ______________________________

մասնագիտացումը

____

ավարտած բուհը

Շնորհված նախորդ որակավորումը

____

___.________________, 20___ թ.

Մագիստրոսական

____

մասնագիտությունը

____

մասնագիտացումը

«Շնորհված է մագիստրոսի որակավորում»:

___.________________, 20___ թ.

«Ուսանողի ուսումնառության անհատական ծրագիրը ստուգված է»:

Ուսումնական խորհրդատու՝

____

ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում

____

ստորագրություն

___.________________, 20___ թ.

Ծրագրի ղեկավար՝

____

ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում

____

ստորագրություն

___.________________, 20___ թ.

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ (54 կրեդիտ)						
Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ (6 կրեդիտ)						
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ		Կրեդիտը / Գնահատ.		Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի	
	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում	3			Ա	
	Հետազոտության մեթոդներ	3			Ա	
Լրացական դասընթացներ (0 կրեդիտ)						
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ		Կրեդիտը / Գնահատ.		Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի	
	Անգլերեն	0			Ա	
Տիտղոսային ծրագրի պարտադիր դասընթացներ (30 կրեդիտ)						
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ		Կրեդիտը / Գնահատ.		Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի	

Տիտղոսային ծրագրի կամընտրական դասընթացներ (18 կրեդիտ)						
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ		Կրեդիտը / Գնահատ.		Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի	
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ (42 կրեդիտ)						
Գիտահետազոտական հատվածի բաղադրիչներ (42 կրեդիտ)						
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ		Կրեդիտը / Գնահատ.		Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի	
	Գիտական ղեկավարի սեմինար	9			Ա/Գ	
	Գիտահետազոտական աշխատանք	12			Ա/Գ	
	Գիտահետազոտական պրակտիկա	3			Գ	
	Գիտամանկավարժական պրակտիկա	3			Գ	
	Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	15			Գ	
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՈՒՄ՝ 96 կրեդիտ						

Ուսանող՝ ______________________________

ստորագրություն

_________________________________, 20___թ.

Հավելված 2

ՀՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(լրացվում է միայն անհրաժեշտության դեպքում)

Ուսանող	Մագիստրոսի ծրագրի անվանումը
____________________ ազգանուն	մասնագիտություն
____________________ անուն՝ հայրանուն	____________________

«Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունը հաստատված է»:

Ուսումնական խորհրդատու՝	**Ծրագրի ղեկավար՝**
ազգանուն՝ անուն՝ գիտ․ աստ․՝ կոչում	ազգանուն՝ անուն՝ գիտ․ աստ․՝ կոչում
____________________ ստորագրություն	____________________ ստորագրություն
____ ____________________, 20 ___թ.	____ ____________________, 20 ___թ.

Կրթական մոդուլի թվանիշը և անվանումը		Կրեդիտ	Բացթողում/ Ավելացում	Կիսամյակ/ Տարի	
	Ընդամենը		կրեդիտ		

Ուսանող՝ ______________________________
ստորագրություն

____ ____________________, 20 ___թ.

Հավելված 3

ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ-հեռակա 2 տարի

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ N_________

Մագիստրոսի կրթական ծրագիր Գրանցման № _________ « »___________________20 թ.

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն
ՄՏՍԱ080212029	Ավանեսյան Ռեգինա Համլետի

Մասնագիտություն (մասնագիտացում)
080200 Կառավարում

1-ինկիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 20 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահա-տական	Թվային միավորներ
18/M01	Մասնագիտական օտար լեզու /անգլերեն/ 1	-	Ստ.	-
05/M02	Տեղեկատ. տեխն. մասնագիտ. հետազոտություններում	3	Լավ	15
16/M04	Հետազոտության մեթոդներ	3	Լավ	15
XX/MXX	Դասընթաց –1	4	Բավ.	10
XX/MXX	Դասընթաց – 2	4	Լավ	13
XX/MXX	Դասընթաց – 3	4	Լավ	17
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք 1	2	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտական ղեկ. սեմինար 1	3	Ստ.	-

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
24	18	25	13.89

Ընդհանրացված արդյունքները 20 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
24	18	250	13.89

2-րդկիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 20 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահա-տական	Թվային միավորներ
18/M01	Մասնագիտական օտար լեզու /անգլերեն/ 2	-	Ստ.	-
XX/MXX	Դասընթաց – 4	3	Լավ	17
XX/MXX	Դասընթաց – 5	3	Բավ.	8
XX/MXX	Դասընթաց – 6	3	Գեր.	20
XX/MXX	Դասընթաց – 7	4	Գեր.	19
XX/MXX	Դասընթաց – 8	3	Լավ	13
XX/MXX	Դասընթաց – 9	4	Բավ.	8
XX/MXX	Գիտական ղեկ. սեմինար 2	3	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք 2	3	Ստ.	-

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
24	18	282	15.67

Ընդհանրացված արդյունքները 20 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
48	36	532	14.78

3-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 20 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահա-տական	Թվային միավորներ
XX/MXX	Դասընթաց – 10	3	Գեր.	18
XX/MXX	Դասընթաց – 11	3	Լավ	17
XX/MXX	Դասընթաց – 12	3	Լավ	16
XX/MXX	Դասընթաց – 13	3	Լավ	15
XX/MXX	Դասընթաց – 14	3	Գեր.	19
XX/MXX	Դասընթաց – 15	3	Բավ.	9
XX/MXX	Գիտական դեկ. սեմինար 3	2	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք 3	4	Ստ.	-

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
24	18	282	15.67

Ընդհանրացված արդյունքները 20 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
72	54	814	15.07

4-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 20 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահա-տական	Թվային միավորներ
XX/MXX	Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտամանկավարժական պրակտիկա	3	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք 4	3	Ստ.	-
XX/MXX	Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	15	Գեր.	18

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
24	15	270	18.00

Ընդհանրացված արդյունքները 20 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
96	69	1084	15.71

Ամփոփիչ արդյունքներ			
Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Արդյունարար վարկանիշային միավորներ	Արդյունարար ՄՈԳ
96	69	1084	15.71

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՎԵՐՋԸ ԱՆՎԱՎԵՐ Է ԱՌԱՆՑ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿՆԻՔԻ

Տեսուչ ______________ Ամբիոնի վարիչ ______________ Ուս. մասի պետ ______________

Հավելված 4

ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Ուսանող՝

Ազգանուն, անուն, հայրանուն ______________________________

Մասնագիտություն, խումբ ______________________________

Թեզի թեմա ______________________________

____

Գիտական ղեկավար ______________________________

(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ. կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն, անուն ______________________________

Գիտական աստիճան, կոչում ______________________________

Պաշտոն ______________________________

Թեզի գնահատման արդյունքներն ըստ սահմանված որակական չափանիշների

Թիվ	Հանձնաժողովի կազմը (ազգանուն, անուն)	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Ստորագրություն
		1	2	3	4	
Գնահատման միջին միավորը						

Գնահատման միջին արդյունքներն ըստ որակական չափանիշների

Թիվ	Որակական չափանիշ	Գնահատման միավորի սահմանված չափաքանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահատականը

1	Թեմայի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծությունը	2			
2	Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները	6			
3	Ձևակերպման որակը(շարադրանքը և ձևավորումը)	4			
4	Թեզի հրապարակային պաշտպանությունը	8			

Գնահատականն ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	
Գնահատականը	

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովը որոշում է՝

Մագիստրոսի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

____

Շնորհել/Չշնորհել (լրացնել)

Հանձնաժողովի նախագահ _______________________________

(ստորագրություն)

«_____» _______________ 20 թ.

Հավելված 5

ՄԿԾ-ի վերջնարդյունքների համապատասխանությունը ՈԱՇ-ի բնութագրիչներին ըստ ձևաչափի

ՄԿԾ-ի ուսումնառության վերջնարդյունքներ	ՈԱՇ-ի բնութագրիչներ											ՄԿԾ-ի վերջնարդյունքնե գնահատման մեթոդ
	Բնութագրիչ 1 Դրսևորում է խորը մասնագիտական գիտելիք. այդ թվում՝ տվյալ ոլորտի վերջին ձեռքբերումների վերաբերյալ, որը կիրառում է ուսումնառության, աշխատանքի և հետազոտության ընթացքում:	Բնութագրիչ 2 Դրսևորում է տվյալ մասնագիտական բնագավառի և հարակից ոլորտների տեսությունների, առաջավոր սկզբունքների ու մեթոդների խորը իմացություն:	Բնութագրիչ 3 Կարող է կիրառել ձեռքբերված գիտելիքը և իմացությունը, մասնագիտական և/կամ միջմասնագիտական ոլորտների առաջավոր սկզբունքները և մեթոդները՝ նոր և անծանոթ իրադրություններում տեսական ու գործնական բարդ խնդիրներ լուծելու, հետազոտական ու նորարարական գործունեություն իրականացնելու համար:	Բնութագրիչ 4 Կարող է կիրառել մասնագիտական հաղորդակցման միջոցները մասնագիտական և ոչ մասնագիտական լայն հանրությանը հստակ ու համակարգված ներկայացնելու և բացատրելու իր եզրահանգումները, համապատասխան հիմնավորումներն ու հետազոտության արդյունքները:	Բնութագրիչ 5 Կարող է վարժ կիրառել ՏՀՏ-ներ մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներում նոր և բարդ խնդիրներ լուծելու և հետազոտությունների կատարմանը օժանդակելու համար:	Բնութագրիչ 6 Կարող է վերլուծել և գնահատել մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներին առնչվող քանակական ու որակական տվյալներ ոչ ամբողջական կամ սահմանափակ տեղեկատվության պայմաններում եզրահանգումներ անելու և որոշումներ կայացնելու նպատակով:	Բնութագրիչ 7 Կարող է հետազոտել մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրները և տալ նորարարական ու ստեղծագործական լուծումներ, ինչպես նաև առաջադրել ոլորտի գիտելիքի և պրակտիկայի ընդլայնմանը միտված արդիական գաղափարներ ու մոտեցումներ:	Բնութագրիչ 8 Կարող է մասնագիտացման և (կամ) ուսումնառության ոլորտում ծավալել գործունեություն, որը պահանջում է բարդ և անծանոթ աշխատանքային իրադրությունների կառավարման ու վերափոխման ռազմավարական նոր մոտեցումներ:	Բնութագրիչ 9 Կարող է ստեղծել և ղեկավարել մասնագիտական կամ հետազոտական թիմ և պատասխանատվություն ստանձնել նրա անդամների մասնագիտական առաջընթացի համար:	Բնութագրիչ 10 Ունակ է գնահատելու իր կրթական պահանջմունքներն ու մասնագիտական զարգացման կարիքները՝ ուսումնառությունը տարբեր միջավայրերում շարունակելու նպատակով:	Բնութագրիչ 11 Ունակ է նպաստելու քաղաքացիական հասարակության զարգացմանը, զուգակցելու ազգային արժեհամակարգը համամարդկային արժեքների հետ:	
ՈՒԱ 1 Ունի բնագավառի խոր և համակարգված գիտելիք հոգեբանության տեսության և պատմության, գործընթացի կազմակերպման և կառավարման, սոցիալ-հոգեբանական ապահովման մոդելավորման, ռիսկային համարվող խմբերում ընդգրկված երեխաների, մեծահասակների և պենիտենցիար հիմնարկներում հետ սոցիալ-հոգեբանական աշխատանքների իրականացման օրինաչափությունների, հոգեբանական կանխարգելիչ, դիագնոստիկ-կանխատեսողական, վերականգնողական և շտկողական աշխատանքների իրականացման, սոցիալական տարբեր ինստիտուտների, հասարակական կազմակերպությունների և սոցիալական ծառայությունների հետ սոցիալ-հոգեբանական համագործակցության իրականացման վերաբերյալ:	x	x										Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ՈՒԱ 2 Կարող է կիրառել բնագավառի հիմնարար փաստերը, սկզբունքները և տեսությունները թերապիայի գործընթացում հոգեբանական կանխարգելման ուղղությամբ աշխատանքներ իրականացնելու, սոցիալ-հոգեբանական նախագծող գործունեության իրականացման, հոգեբանական խորհրդատվության իրականացման գործըմթացում:	x	x										Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն + թես ռեֆերատներ
ՈՒԱ 3 Ունի հոգեբանական, սոցիալ-հոգեբանական գործընթացների, թերապևտիկ գործընթացի նպատակային կառավարման, հասարակության մեջ ռիսկային խմբերի անդամներին ինտեգրելու և նրանց սոցիալական հարմարումն ապահովելու սոցիալ-հոգեբանական գործընթացների ընկալում:												Ստուգարք, անհատական աշխատանք, պրեզենտացիա

ՈՒԱ 4 Կարող է գնահատել սոցիալ-հոգեբանական գործընթացների օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները, մեկնաբանել մասնագիտական խնդիրների լուծման նպատակով բազային հոգեբանա-մանկավարժական տեսական գիտելիքների օգտագործման հնարավորությունները՝ հենվելով սովորողների անձի զարգացման, ուսուցման և դաստիարակության գործընթացների ինտեգրման վրա, հետազոտել անձնակողմնորոշիչ մոտեցման հիման վրա սովորողների ուսուցման, դաստիարակության և զարգացման գործընթացի ու նրանց արժեքային կողմնորոշումների ձևավորման գործընթացը, կրթադաստիարակչական աշխատանքի ժամանակակից ձևերը, ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների, մեթոդների և միջոցների (այդ թվում նաև տեխնիկական, տեղեկատվական) օգտագործման նորագույն մոտեցումները:			x	x	x	x	x					Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ՈՒԱ 5 Ունակ է գրավոր և բանավոր ներկայացնել հետազոտության արդյունքները:			x	x	x	x	x					Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ՈՒԱ 6 Ունակ է իրականացնելու հետազոտական աշխատանքներ ակադեմիական, կրթական,մշակութային և վերլուծական ոլորտներում:								x	x	x	x	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ՈՒԱ 7 Ունի բավարար գիտելիք և հմտություններ հետբուհական մասնագիտական կրթական ծրագրում ուսումնառությունը շարունակելու համար:								x	x	x	x	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ՈՒԱ 8 Ծրագրի շրջանակներում հոգեբանության ուղղությամբ իրականացված մասնագիտացումը շրջանավարտին տալիս է լրացուցիչ մասնագիտական կարողություններ և հմտություններ. վերլուծել, ուսումնասիրել և քննարկել սոցիալ-հոգեբանական արդի հիմնախնդիրները և զարգացումները:								x	x	x	x	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն

Հավելված 6

ՄԿԾ-ի դասընթացների վերջնարդյունքների համապատասխանությունը վերջնարդյունքներին, դասավանդման և գնահատման մեթոդներին

Դասընթացների վերջնարդյունքներ	**Դասընթացի ժամաքանակ**	**Ծրագրի վերջնարդյունքներ**								**Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդներ**		**Գնահատման մեթոդներ**
		Վերջնարդյունքի ձեռքբերման սպասելի մակարդակ՝ **1** - Ցածր մակարդակ (Գիտելիք և հասկացություն), **2** - Միջին մակարդակ (Կիրառում և վերլուծություն), **3** - Բարձր մակարդակ (Սինթեզ)								**Լսարանային պարապմունքներ**	**Արտալսարանային պարապմունքներ**	
		ՈՒԱ 1 Ունի բնագավառի խոր և համակարգված գիտելիք միջազգային հարաբերությունների և դիվանագիտության հինագույն շրջանից մինչև մեր օրերը, ինչպես նաև միջազգային ժամանակակից տեսությունների դիվանագիտական և հյուպատոսական ծառայության և իրավունքի վերաբերյալ:	ՈՒԱ 2 Կարող է կիրառել բնագավառի հիմնարար փաստերը, սկզբունքները և տեսությունները:	ՈՒԱ 3 Ունի միջազգային հարաբերությունների հարակից մասնագիտությունների ընկալում:	ՈՒԱ 4 Կարող է գնահատել և մեկնաբանել միջազգային հարաբերությունների, պետությունների արտաքին քաղաքականության առընչվող տվյալները և տեղեկատվությունը, համաշխարհային պատմության պատմական գործընթացների օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները, հետազոտել տարբեր պետությունների և պատմական անհատների դիվանագիտությունը:	ՈՒԱ 5 Ունակ է գրավոր և բանավոր ներկայացնել հետազոտության արդյունքները, կատարել անհատական վերլուծություններ:	ՈՒԱ 6 Ունակ է իրականացնել հետազոտական և կիրառական աշխատանքներ ակադեմիական,մանկավարժական, կառավարման ոլորտներում արտաքին քաղաքականության և դիվանագիտական մարմիններում:	ՈՒԱ 7 Ունի բավարար գիտելիք և հմտություններ՝ բարձրագույն կրթության երրորդ մակարդակում միջազգային հարաբերությունների (տեսություն և պատմություն, դիվանագիտության համաշխարհային պատմության) բնագավառում ուսումը շարունակելու համար:	ՈՒԱ 8 Ծրագրի շրջանակներում «միազգային հարաբերություններ» ուղղությամբ իրականացված մասնագիտացումը շրջանավարտին տալիս է լրացուցիչ մասնագիտական կարողություններ և հմտություններ. միջազգային հարաբերությունների վերաբերյալ գոյություն ունեցող ժամանակակից համալիր մեթոդների և տեսությունների կիրառում, ստացված տեղեկատվության մշակում և մեկնաբանություն, գիտելիքներ և հմտություններ ձեռք բերել դիվանագիտական և հյուպատոսական ծառայության, արարողակարգի, դեսպանական գործի կազմակերպման բնագավառում:			
ԴՎ *Համակարգչագիտություն*	90	x	x		x			x		12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Կոնֆլիկտաբանություն*	90		x		x					12	78	Ռեֆերատ, միջանկյալ քննություն, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Ընտանիքի հոգեբանություն և խորհրդատվություն*	90		x						x	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Անձի ժամանակակից կոնցեպցիաներ*	90	x								12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն

ԴՎ *Միջմշակութային հոգեբանություն*	90			x						12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ 6 Մասնագիտական օտար լեզու/անգլերեն/	0			x			x			24	0	Ստուգարք, անհատական աշխատանք, շնորհանդես/պրեզենտացիա
ԴՎ 7 Մասնագիտական օտար լեզու/ֆրանսերեն/	0			x			x			24	0	Ստուգարք, թեստ
ԴՎ 8 Մասնագիտական օտար լեզու/գերմաներեն/	0			x			x			24	0	Ստուգարք, թեստ
ԴՎ *Սթրեսը և հաղթահարման ստրատեգիաները*	90			x						12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Հոգեֆիզիոլոգիա*	90			x						12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Հոգեվերլուծություն*	90	...	...	x	...	...	...	...	...	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Անալիտիկ հոգեբանություն*	90	...	...	x	x	...	...	...	...	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Շտկողական հոգեբանություն*	90	x	x	...	x	...	...	...	...	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Կոգնիտիվ վարքային հոգեթերապիա*	90	...	...	x	...	...	...	...	...	12	78	Ռեֆերատ, միջանկյալ քննություն, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Հոգեբանական հետազոտության մեթոդաբանություն*	90	x	...	...	...	...	...		x	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Արտ-թերապիա*	90	x	x	...	x	...	...	...	...	12	78	Ռեֆերատ, միջանկյալ քննություն, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Քաղաքական հոգեբանություն*	90	x	x	...		...	...	...	...	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Միջանձնային հարաբերությունների և բանակցությունների վարման հոգեբանություն*	90	...	...	x	x	...	...	...	...	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Հոգեկարգավորում*	90	x	...	...	...	...	x	x	...	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Նեյրոլեզվաբանական ծրագրավորում*	90	x	x	...	...	...	...	...	...	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ Հոգեբանական պրակտիկում	90	x	x	...	x	...	...	...	...	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ Սուիցիդալ վարքի հոգեբանություն	90	x	x	...	x	...	...	...	...	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն

ԴՎ *Մարմնակողմնորոշիչ թերապիա*	90	. . .	. . .	x	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Կառավարման հոգեբանություն*	90	x	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	x	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Սոցիալ-հոգեբանական տեխնոլոգիաներ*	90	x	x	. . .	x	. . .	. . .	. . .	. . .	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
ԴՎ *Գովազդի և PR հոգեբանություն*	90	. . .	. . .	x	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	12	78	Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն